

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

4

ANAYASA KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

09 Ocak 2014 Perşembe

ANAYASA KOMİSYONU
GÖRÜŞME TUTANAKLARI

09 Ocak 2014 Perşembe

---0---

K O N U

Sayfa

**Temel Hak ve Hürriyetlerin Geliştirilmesi Amacıyla Çeşitli Kanunlarda
Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı**

1:35

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>İ</u>	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM		1:35
Genel Gerekçe		2
Bekir BOZDAĞ (Adalet Bakanı)	Yozgat	3:4, 23, 33:35
Atilla KART	Konya	4:7
Oktay VURAL	İzmir	7:8
Bengi YILDIZ	Batman	8:11, 19
Ali ÖZGÜNDÜZ	İstanbul	11:14, 23, 29, 33
Faruk BAL	Konya	14:17, 19, 32, 34
Yahya AKMAN	Şanlıurfa	17:19, 20, 22, 23, 27
Bedii Süheyl BATUM	Eskişehir	19:23, 29
Mustafa HAMARAT	Ordu	20
İdris ŞAHİN	Çankırı	20, 21, 32:33
Fatoş GÜRKAN	Adana	23:24
Rıza TÜRMEK	İzmir	24:26
Mahmut TANAL	İstanbul	26:30
S. Nevzat KORKMAZ	Isparta	30:32

Açılma Saati: 10.30
Kapanma Saati: 14.11

BİRİNCİ OTURUM

9 Ocak 2014 Perşembe

Açılma Saati: 10.30

BAŞKAN: Burhan KUZU (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: İdris ŞAHİN (Çankırı)

SÖZCÜ: İsmet SU (Bursa)

KÂTİP: Fatoş GÜRKAN (Adana)

_____0_____

BAŞKAN – Sayın Bakanım, Komisyonumuzun çok değerli üyeleri; bugün görüşeceğimiz kanun tasarısı birçok kanunda değişiklik yapıyor, daha önce de demokrasi paketi olarak kamuoyunda çok sık konuşulan konuları ihtiva ediyor. Bununla ilgili olarak malumunuz daha önceki dönemlerde de bir kısmı bizim Komisyonundan, bir kısmı başka komisyonlardan -özellikle ilk yıllarda Avrupa Birliği sürecinde 8-9 paket bizim Komisyonumuzdan- geçti. Yargı reformu olarak bilhassa tutukluluk süreleri, ifade özgürlüğü bağlamında birtakım paketlerin bir kısmı buradan, çoğu Adalet Komisyonundan geçti ve bu da bir demokrasi paketi olarak önümüzde duran paketlerden birisi olarak gözüküyor. Bunun muhtevasını mutlaka biliyorsunuzdur ama ben birkaç hatırlatmada bulunmak istiyorum.

Malum bu getirilen metinle Türkçenin dışında da birtakım farklı dil ve lehçelerin sınırlı da olsa belli alanlarda, bilhassa seçim dönemlerinde kullanılabilmesi... Bununla alakalı bir düzenleme var. Eş genel başkanlık dediğimiz bir düzenleme, başkanla eşit olan ve en çok 2 kişiden olması gereken, daha fazla olmayan bir Siyasi Partiler Kanunu değişikliği var. Belde teşkilatı kurma zorunluluğu kaldırılarak partileri biraz daha rahatlatma, özellikle yeni kurulan partiler bakımından böyle bir şey düşünülüyor. Toplantı, gösteri yürüyüşüyle alakalı önemli değişiklikler burada var. Burada gördüğüm ana nokta, hükûmet komiseri yerine tertip heyetini öne çıkaran, sorumluluğu daha çok ona yükleyen bir durum söz konusu. Özel öğretim kurumlarında da -yine malumunuz- ana dilde öğrenme biçimindeki kurs açmanın bu sefer özel okullarda eğitim olarak da yapılabilmesine imkân veren ama gene “Millî Eğitim Bakanlığının belirlediği dil ve lehçeler” ifadesi orada var. Kalan bölüm, Ceza Kanunu'nda birtakım değişiklikler. Zaten hepsi bunda mevcut olan hükümler ama üzerinde cezasını artıran, bir de suçun tanımını belki biraz daha netleştiren -öyle diyelim- bir düzenleme var. Bunlardan birisi kişilerin eğitim öğretim hakkını koruyan, keza kamusal alanda çalışmasında birtakım güçlükler çıkmasının önüne geçen ve inanç, düşünce ve kanaatleri açıklama özgürlüğünü biraz daha vurgulayan, bundan dolayı ayrımı daha çok yasaklayan ya da sınırını çok daha net belirleyen, öyle diyelim... Ve “nefret” ifadesi geçiyor “ayrımcılık” ifadesinin yanında, yeni bir düzenleme nefret durumu. Bununla da farklı kesimlere karşı duyulan kin ve garazın cezalandırılması. Tabii, bunun ölçüsü yasada bir şekilde belirtilmiş, çalışılmış. Köy adları vesaire gibi birtakım bazı kanunlar da değiştirilerek eskisinden alma imkânı getiriliyor. Birtakım maddeler de değiştiriliyor, siyasi partilere üye olmayla alakalı birtakım yasaklar var, onlar kaldırılıyor vesaire yani o “mülga” dediğimiz bir bölüm var.

Birini atlayarak özellikle geldim, o da siyasi partilere yardım konusu. Bunu atlamamın sebebi, bu konuda kısa bir bilgi vermek istemem. Malumunuz Türkiye'de çok tartışılan bir mesele bu. Siyasi partilere yardım meselesine Türk Anayasa Mahkemesi hiçbir zaman sıcak bakmamış hatta Parlamento bile sıcak bakmamış. Gerek 1961 gerek 1982 anayasaları siyasi partilere yardımı düzenlememiş ve 1961 Anayasası'nda sonradan yapılan bir değişiklik -çok detayına girmiyorum, gerektiği zaman konuşuruz- Anayasa Mahkemesinde iptal ediliyor, yüzde 5 ve üstü olan partilere yardım edilsin deniliyor. 1982 Anayasası'nda da benzer düzenleme var, daha doğrusu başta yok sonradan konuluyor ama her 2 yasaya da konan yardım konusunu Anayasa Mahkemesi “Siyasi partiler serbest kuruluşlardır, devlet kuruluşu değildir ve memleketin vergisinden elde edilen gelirler bunlara verilemez.” gibi çok ana hatlarıyla söylemeye çalıştığım gerekçelerle reddediyor. Ama bir gerçektir ki siyasi partilerin yardım alması dünyada yaygın olan bir durum olarak gözüküyor. Bu konuda Avrupa Konseyinin tavsiye kararları var, işte, başkalarına, özel sektör vesaire gibi birtakım odaklara muhtaç etmemek, makul bir yardımın yapılması gerektiği gibi ama bunun denetiminin de yapılması gerektiğinin altını özellikle vurguluyor.

Bizdeki düzenleme yüzde 7 ve üstü olan partilere yardım durumu, şu an ana hatlarıyla böyle. Avrupa Birliği ülkelerine baktığımız zaman bu oranların daha düşük olduğunu görüyoruz, yüzde 1 üstü alanlar var, yüzde 3 üstü alanlar var. Bunların detayına girmek... Ülke ülke yanımda ama bunları tek tek saymayalım. Efendim, yani 2 yöntemi benimsiyor: Bir kısmı siyasi partinin genel

seçimdeki aldığı son oyu esas alıyor, bir kısmı sandalye sayısına göre yapıyor, bir kısmı ikiye bölmüş bir bölümünü sandalye sayısına bir bölümünü de oya göre filan veriyor ama düşük şeylerle başlıyor. Bazıları asgari ücretle çarpımla elde edilen miktarı veriyor partilere. Bir kısmı genel bir bütçeden pay alıyor, bazıları aldığı oyu çarparak belli bir euro ya da dolar üzerinden çarparak veriyor filan. Yani, bu konuda çok çeşitli düzenlemeler var dünyada. Bizim getirilen bu tasarıda da yüzde 3 ve daha üstü olanlar alsın şeklinde. Elimizde daha önceden Komisyona verilmiş birtakım teklifler de var arkadaşlarımızın verdiği, siyasi partilerden verilen farklı, muhalefetten verilen, gelen... Daha çok da bu alanda verilmiş yani bu yardım konusunda verilmiş. Bir kısmı "Yardımlı herkese verelim." diyor, bir kısmı "Yüzde 5 üstü olsun." diyor, işte bir kısmı "Yüzde 3 üstü olsun." diyor filan. Netice itibarıyla önümüzdeki tasarinın ana hatlarıyla özeti bundan ibaret.

Ben çok teşekkür ediyorum.

Tasarinın önce bir gerekçesini okutayım sonra da Sayın Bakanımızdan başlayarak devam edelim.

Genel gerekçesini okutuyorum:

TEMEL HAK VE HÜRRİYETLERİN GELİŞTİRİLMESİ AMACIYLA ÇEŞİTLİ KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR KANUN TASARISI

Genel Gerekçe:

XX. Yüzyılın ikinci yarısında bir hukuk terimi olarak yaygın bir şekilde kullanılmaya başlanan insan hakları terimi, teorik olarak bütün insanlara tanınması gereken ideal bir haklar listesini ifade etmektedir. İnsan hakları, kişinin insan olmasından kaynaklanan dokunulmaz, vazgeçilmez, yadsınamaz ve devredilemez haklardır.

İnsan haklarına en çok önem verilen yönetim şeklinin ise, çoğulcu demokrasiye sahip demokratik yönetimler olduğu kabul edilmektedir. Bu nedenle demokratik bir yönetimin içinde mutlaka bulunması gereken en önemli unsurlardan birisinin, temel hak ve özgürlüklerin korunması olduğu şüphesizdir.

İnsan hakları ve demokrasi kavramlarının gelişimi paralel bir seyir izlemiştir. Siyasal iktidarlara sınırlamalar getirilmeye başlandığı andan itibaren yapılan bütün hareketlerin temelinde insan hakları kavramı yer almıştır. Siyasal iktidarlara getirilen bu sınırlamalara bağlı olarak demokrasi de gelişmeye başlamış ve insan hakları ile demokrasi kavramları birbirlerinden ayrılmaz duruma gelmiştir.

Gelişmiş demokrasilerde temel hak ve hürriyetler olarak ifade edilen ve anayasal metinlerde yer bulan birçok insan hakkının kullanımı konusunda ülkemizde getirilen sınırlamaların, Anayasa'nın sözü ve ruhu yanında demokratik toplum gereklerine uygun bir şekilde en aza indirilmesi konusundaki çalışmalar, son on yıllık dönemde hız kesmeden devam etmiş ve bu kapsamda birçok mevzuatta önemli değişiklikler yapılmıştır.

Özellikle, 2/7/2012 tarihli ve 6352 sayılı Yargı Hizmetlerinin Etkinleştirilmesi Amacıyla Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması ve Basın Yayın Yoluyla İşlenen Suçlara İlişkin Dava ve Cezaların Ertelenmesi Hakkında Kanun ve 11/4/2013 tarihli ve 6459 sayılı İnsan Hakları ve İfade Özgürlüğü Bağlamında Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'la yapılan düzenlemelerle insan hakları ve ifade özgürlüğü kapsamında yapılan değişiklikler son derece olumlu sonuçlar ortaya koymuş ve bu hakların gerektiği gibi kullanımı konusunda toplumda ilerleme sağlandığı müşahade edilmiştir.

Hazırlanan bu tasarıyla da, temel insan haklarından olan, ifade özgürlüğü ile seçme ve seçilme, toplantı ve gösteri yürüyüşü haklarının kullanımının genişletilmesi ve bir kişinin sahip olduğu özelliğinden dolayı ayrımcılığa uğramaması amacıyla bazı kanunlarda değişiklikler yapılmaktadır.

Bu kapsamda, toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkının kullanılmasında zaman aralığı genişletilmekte, seçim propagandalarında farklı dil ve lehçeler kullanılabilmesine imkân sağlanmakta, siyasi partilerin eş başkan seçebilmeleri ve yüzde 7'den daha az oy almış partilerin de devlet yardımından faydalanması imkânı getirilmektedir.

Diğer yandan, nefret suçu günümüzde mücadele edilmesi gereken en önemli olgulardan biri olarak uluslararası gündemde yerini almıştır. Nefret suçlarında hedef mağdurdan öte mağdurun üyesi olduğu sosyal gruptur. Fail için ise ön yargı, açık veya örtülü şekilde suçun işleme motivasyonunu oluşturmaktadır. Ayrımcılık temelli olması nedeniyle nefret suçu fail ve mağdur ile birlikte tüm toplumu yakından etkilemektedir. Bu kapsamda Türk ceza adalet sistemine daha uygun olacak şekilde 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nda düzenlenen ayrımcılık suçuyla birlikte nefret suçu da düzenlenmektedir.

Yukarıda açıklanan nedenlerle bu tasarı hazırlanmıştır.

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyorum.

Bir şeyi de unuttum, yarın Gazeteciler Günü olacak, onları da şimdiden kutluyoruz, tebrik ediyoruz, hayırlı uğurlu olsun.
Sayın Bakanım, buyurun.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Sayın Başkan, Komisyonumuzun çok saygıdeğer üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Adalet Bakanı olarak atanmamdan sonra Türkiye Büyük Millet Meclisi çatısı altında ilk komisyon toplantısına katılıyorum. Tabii, bu toplantının Anayasa Komisyonu gibi Meclisimizin en köklü ve en önemli komisyonlarından birisiyle olması benim için de ayrı bir şereftir. Bu yüzden hem Komisyon Başkanımızı hem de Komisyonumuzun saygıdeğer üyelerini saygıyla selamlıyorum. Umarım ki yaptığımız ve yapacağımız çalışmalarda birbirimizden istifade edeceğiz, ülkemize ve milletimize yararlı hizmetleri birlikte yürüteceğiz. Onun için de şimdiden Komisyonun değerli üyelerine yapacakları ve yaptıkları bütün katkılardan dolayı ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Bugün Komisyonun gündeminde yer alan Temel Hak ve Hürriyetlerin Geliştirilmesi Amacıyla Çeşitli Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı hükümetlerimiz döneminde atılan demokratikleşme adımlarından bir tanesidir. Bundan önceki dönemlerde de pek çok demokratikleşme adımı attık. Ülkemizde demokrasimizin kökleşmesi, geliştirilmesi, standardının yükseltilmesi, temel hak ve hürriyetlerin daha güvenceli hâle getirilmesi, hukukun üstünlüğünün tesis edilmesi bakımından son derece önemli reformlar yapıldı, adımlar atıldı ve bunlar toplumumuz tarafından da yaşanarak görüldü.

Tabii, bu paketin içerisinde neler olduğuna girmeden önce izin vererseniz bu adımların bazılarından bahsetmek isterim kısaca da olsa: Kişisel verilerin korunması her zaman Türkiye’de ciddi bir sorun oldu. Yani, şu günlerde de yine bu tartışmaları Türkiye ciddi bir şekilde yaşamaktadır. Anayasa’da yapılan değişiklikle kişisel verilerin korunmasını isteme hakkı, Anayasa içerisinde bir nevi daha açık bir biçimde ifade edilme imkânı buldu. Bununla ilgili olarak kişilerin kendileriyle ilgili bilgilere erişme, bunların ne olduğunu öğrenme, yanlışlar varsa bunların düzeltilmesini veya silinmesini sağlama ve bu noktada da ayrıca amacı doğrultusunda bu veriler kullanılıyor mu, kullanılmıyor mu bunları da kontrol etme hususu anayasal teminat altına alındı. Kişisel Verilerin Korunmasına İlişkin Kanun Tasarısı da Hükümetimiz tarafından hazırlandı ve önümüzdeki hafta muhtemelen Türkiye Büyük Millet Meclisine sevk edilebilir hâle getirildi Bakanlar Kurulunun görüşmesinden sonra. Şu anda Bakanlar Kurulu görüşmesini bekliyor. Tahminim de önümüzdeki hafta bu görüşme yapılabilecektir.

Tabii, toplu iş sözleşmesinin kapsamını genişleten, grev ve lokavt haklarının kapsamını genişleten, sendikal hürriyetlerin kapsamını genişleten önemli adımlar atıldı. İdarenin işleyişiyle ilgili yeni bir denetim sistemi kuruldu. İdarenin her türlü eylem ve işlemleri yargı denetimine açık, yargı tarafından denetlenmektedir. Ayrıca, Türkiye demokratik bir ülke olduğu için Türkiye Büyük Millet Meclisi tarafından, siyasi partilerimiz tarafından, sivil toplum örgütlerimiz tarafından, halkımız tarafından, kamuoyu tarafından da denetlenmektedir. Ama bu denetim mekanizmalarının yanına yeni sistemle Kamu Denetçiliği Kurumunu da ilave ettik, vatandaşımızın hak arama bakımından da haksızlığa uğradığında şikâyetlerini iletme bakımından da yeni bir imkânı oldu.

Tabii, en önemli değişikliklerden bir tanesi Anayasa’nın 90’ıncı maddesinin son fıkrasına ilave edilen cümleyle olmuştur. Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve hürriyetlere ilişkin milletlerarası andlaşmalarla kanunların aynı konudaki farklı hükümler içermesi hâlinde çıkacak uyuşmazlıklarda milletlerarası anlaşmaların esas alınacağı temel ilkesi Anayasa’mıza konmuştur. Esasında bu, bir nevi Türkiye’nin taraf olduğu uluslararası sözleşmelerin tamamını iç hukukumuzun bir parçası hâline getiren, ihtilafta da iç hukukun üzerinde bir noktaya taşıyan anayasal bir düzenleme. Ama maalesef bu düzenlemenin uygulaması, uygulayıcılar bakımından yasa koyucusunun iradesine uygun Türkiye’de tahakkuk ediyor mu dersiniz, benim gözlemlerim -Komisyonun değerli üyelerinin gözlemleri nedir onu bilemem ama- uygulamada bu kuralın yeteri kadar uygulanmadığı, göz ardı edildiği de çok açık. O nedenle, uygulayıcıların da yasalarla ortaya konan iradeyi uygulamalarına yansıtmalarının Türkiye’nin demokratikleşmesi bakımından, hukukun üstünlüğünün tesisi bakımından son derece önemli olduğunu düşünüyorum. Tabii, bireysel başvuru hakkı da ayrıca önemli bir imkân getirdi. Anayasa Mahkememizin bir nevi Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi gibi farklı bir niteliğe bürünmesine de yol açtı, insanlarımız için yeni imkânlar da ortaya koydu.

Tabii, başka pek çok düzenleme de yapıldı. İşte, bu paket de esasında bu devam eden düzenleme sürecinin içerisinde yer alan ayrı bir düzenleme. Bundan sonraki süreçlerde de başkaca düzenlemeler de mutlaka gündeme gelecektir, hem Komisyonumuzun değerli katkılarıyla hem partilerimizin katkılarıyla Türkiye pek çok adımı atacaktır.

Tabii, bu paketin içerisinde -değerli Başkanım, sizler özetlediniz, gayet açıkça ifade ettiniz, ben tekrarına girmek istemem ama- başlık olarak izin vererseniz birkaç hususu da ben ifade etmek isterim.

Tabii, önemli olan siyasi hürriyetlerin ve siyasal örgütlenme hakkının geniş bir biçimde kullanılmasıdır. Esasında bu paket siyasal örgütlenme, siyasi partilere üye olma, partilerin propaganda yapma konularında yasalarımızda yer alan bazı kısıtları ortadan kaldırmakta, siyasi partilere ve siyaset yapanlara daha özgür siyaset yapma ve örgütlenme imkânı tanımaktadır. Son derece önemli bir adımdır.

Tabii, en önemli şey de siyaset yapanların desteklenmesi konusunda bugüne kadar Türkiye'ye ve Hükümetimize dönük yoğun eleştiriler vardı yardımın yapılması için ortaya konulmuş sınırın yüksekliğinden dolayı. Burada da bir düzenleme yapılarak yardım sınırı yüzde 3'e çekilmekte. Böylelikle daha çok siyasi partinin hazineden yardım alarak çalışmalarını yürütmesine imkân tanınmaktadır.

Öte yandan Sayın Başkanım, Toplantı Ve Gösteri Yürüyüşleri Yasası'yla ilgili de önemli düzenlemeler bu paketin içerisinde yer almaktadır.

Yabancı Dil Eğitimi Ve Öğretimi İle Türk Vatandaşlarının Farklı Dil Ve Lehçelerinin Öğrenilmesi Hakkında Kanun'un 2'nci maddesinde yapılan düzenlemeyle özel öğretim kurumlarında Türkçeden başka dillerde de eğitim ve öğretim yapılmasının önü açıldı bununla ilgili olarak.

Tabii, nefret suçları ilk defa ceza hukukumuzda cezanın artırılmasını sağlayan nitelikli hâller arasına konulmak suretiyle, bu konuda da önemli bir adım atılmış oldu. Yaşam tarzına müdahaleyi suç sayan, kişilerin inançlarının gereğini yerine getirmesini suç sayan, eğitim öğretim hakkının kullanılmasının engellenmesini yaptırıma bağlayan, esasında kişilerin hak ve hukukunu kullanırken düşüncelerinin ve inançlarının gereğini yaparken karşılaştıkları engelleri ortadan kaldırmayı amaçlayan da önemli düzenlemeler vardır.

Komasyon görüşmeleri sırasında eminim ki Komasyonun saygıdeğer üyeleri çok değerli katkılarda bulunarak bunun zenginleşmesine, olgunlaşmasına, yanlışlarının giderilmesine, eksikliklerinin de tamamlanmasına katkı sağlayacaklardır.

Ben şimdilik bununla iktifa ediyor, görüşmeler sırasında gerektiğinde, sorular olduğunda yine söz alabileceğimi ifade ediyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Atilla Bey, buyurun efendim.

ATILLA KART (Konya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Anayasa Komasyonunun değerli üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanın da ifade ettiği gibi ve kamuoyuna da yansıdığı gibi, adı demokratikleşme paketi olan bir tasarımı görüşüyoruz, müzakere ediyoruz. Demokratikleşme paketiyle 9 ayrı kanunda düzenleme getirildiğini, değişiklik getirildiğini görüyoruz. Yani 22, 23, 24'üncü dönemlerde sıkça rastladığımız, tanık olduğumuz, torba kanun uygulamasının yeni bir örneğini görüyoruz.

Burada yeri gelmişken ifade etmek istiyorum, aslında yarınki Adalet Komasyonu toplantısında bunu daha geniş olarak anlatmak düşüncesindeydim ama burada da kısmen temas etmek gerekiyor. Hükümetin genel anlamda kamu yönetiminde Türkiye Büyük Millet Meclisi çalışmalarındaki tutarsızlıklarını, kendi eylem ve söylemleriyle doğmuş olan tutarsızlıklarını yeri gelmişken ifade etmek isterim teknik boyutuyla. Bakın, ne yapıyor Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümeti? Bakanlar Kurulu 19/12/2005 tarihinde mevzuat hazırlama usul ve esasları hakkında bir yönetmelik çıkarıyor. Bu yönetmelik 17 Şubat 2006 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanıyor. Bu yönetmeliğin amacı şu: Başbakanlık, bakanlıklar, bağlı, ilgili, ilişkili kurum ve kuruluşlar ile diğer kamu kurum ve kuruluşları tarafından hazırlanacak kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük, yönetmelik, Bakanlar Kurulu kararı eki kararlar ve diğer düzenleyici işlemlerin taslak metinlerinin hazırlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenliyor. Burada o yönetmelik çerçevesinde bir tasarı hazırlanırken hangi meslek kuruluşlarıyla görüşüleceği, düzenleyici etki analizi düzenlemesinden tutun da burada taslak hazırlanmasında uyulacak ilkeler, bunların hepsinden söz ediliyor. Ve geliniyor orada, ilgili maddelerde torba kanun uygulamasına başvurulmayacağı çok net olarak dile getiriliyor ama geldiğimiz noktada bakıyoruz ki, torba kanun uygulaması 22, 23, 24'üncü dönemlerde biliyoruz ki bir kural hâline geldi, bırakın istisnayı bir kural hâline geldi. Böyle bir tutarsız ve devlet yönetimi ciddiyetiyle, sorumluluğuyla bağdaşmayan bir süreçle karşı karşıyayız. Bunu öncelikle ifade etmek gereğini duyuyorum.

Bunun devamında, 9 ayrı kanunda değişiklikler yapılmasını öngören bu tasarının öncelikli amacının 2911 sayılı Yasa'dan kaynaklanan toplantı, gösteri ve yürüyüş hakkını kısıtlamak amacına yönelik olduğunu ifade etmek gerekiyor. Bakın, tasarının 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10'uncu maddelerinde bütün bu unsurları görüyorsunuz değerli arkadaşlarım. Tabii çok genel değerlendirmeler yapmak durumundayım, maddelere geçtiğimiz zaman bunları daha da somutlaştıracam. Şimdi, dramatik olan şu: Bu Toplantı ve Gösteri

Yürüyüşleri Yasası, biliyorsunuz 12 Eylül darbesinin çıkardığı temel kanunlardan birisi. Kabul tarihi değerli arkadaşlarım, 6 Ekim 1983'tür. Ne yapıyoruz bu düzenlemeyle? 12 Eylül darbesinin yaptığı düzenlemeyi daha geriye götürüyoruz, daha daraltıyoruz, daha sınırlandırıyoruz, bunu Sayın Bakanın dikkatlerine sunarım. Umarım buna tutarlı, samimi, dürüst bir açıklamayı Sayın Bakan getirir, getirebilir.

Yine, bakıyorsunuz, tabii, burada, özünde temel hak ve özgürlükleri kısıtlayan bu özelliklerin yanında şunu görüyorsunuz: Yine, benzeri bir yöntemin devreye girdiğini, kamuoyunun muhtelif kesimlerine de bu arada havuç misali birtakım paylaşımların, birtakım vaatlerin yapıldığını görüyorsunuz ama daha çarpıcı olanı şu tabii: Orada da temel hak ve özgürlüklere yönelik birtakım düzenlemeler yapılırken -bu gerçekten siyaset bilimi adına analiz edilmesi gereken bir husustur- orada dahi ayrımcılığın yapıldığını görüyorsunuz. O düzenlemelerde bile nefret ve ayrımcılıkla ilgili düzenlemeler, belli bazı temel hak ve özgürlüklerin efendim hayata geçmesinin önlenmesine dair bu noktada engellemelerin yapılmamasına dair, düzenlemeler yapılırken orada bile toplumun muhtelif kesimleri arasında yeni ayrımcılık unsurlarının yaratıldığını görüyorsunuz. Bu gerçekten sağlıklı bir tablo değil. Bu, kamu yönetimi adına sağlıklı bir tablo değil. Bunları görmemiz gerekiyor, bunları değerlendirmemiz gerekiyor.

Bakın, bunları biraz somutlaştırarak izninizle anlatmak isterim değerli arkadaşlarım. Siyasi partilere yapılacak yardımın işte yüzde 3'e düşürülmesi. Peki, biz işte iki yıl boyunca Anayasa Uzlaşma Komisyonu olarak bir çalışma yaptık. Burada 4 parti bu yardımın yüzde 1 seviyesinde olması noktasında mutabık kaldı. Neden bunu yeni bir baraja tabi tutuyoruz? O zaman şunu sergilemek gerekiyor. Anayasa Uzlaşma Komisyonunda bunu dile getireceksiniz, kalkıp oradaki o uzlaşılan maddeyi, yüzde 1 olarak uzlaşılan maddeyi bu kez yüzde 3 olarak getireceksiniz ve bunu da demokratikleşme adı altında kamuoyuna yansıtacaksınız. Bunun samimi bir tarafı yok, bunun tutarlı bir tarafı yok.

Değerli arkadaşlarım, bir diğer husus: Siyasi partilerde eş genel başkanlık uygulaması. Bu biliyoruz ki Barış ve Demokrasi Partisinin bir müddettir yaptığı bir uygulamadır. Belli partiler açısından bu uygulama olabilir ama biliyoruz ki büyük partilerde, kitle partilerinde, bu tarz uygulamaların yapılmasının zorlukları ortadadır yani bunlar daha çok partilerin kendi bünyelerinde değerlendirecekleri konulardır. Burada şunu görmek gerekir yani bu bir demokratikleşmenin ön koşulu değildir. Elbette bu uygulamayı yapan partilere saygı duyarız, bunun tartışmasına girmeyiz ama bunu demokratikleşmenin bir şartı gibi sunmak bir diğer yanlış sunuştur diye değerlendiriyorum.

Bir diğer önemli husus: Burada, Siyasi Partiler Kanunu'nda yapılacak değişiklikle farklı dil ve lehçelerle ilgili düzenlemeyi, onu daha çok 2923 sayılı Yasa'yla ilgili bölümde değerlendirmek istiyorum.

Ayrımcılıkla ilgili olarak getirilen düzenleme, konuşmamın başında temas ettiğim en önemli hususlardan birisi buydu. Burada da şu getiriliyor: Bu noktada kişinin inançlarının gereğini yerine getirmesi dolayısıyla belli haklarını kullanmasını, belli haklardan yararlanmasını engelleyenler ceza kapsamına alınıyor. Bu sebeple de suçun cezası bir yıldan üç yıla kadar artırılıyor, bu hedefleniyor. Ayrımcılıkla mücadele ve eşitlik kurulu kuruluyor. Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu makamları ihlali sona erdirmek, sonuçlarını gidermek, tekrarlanmasını önlemek üzere gerekli tedbirleri almakla yükümlü kılınıyor. Bu düzenlemenin de yine yeni eksiklikleri, yeni ayrımcılık unsurlarını içerdiğini ifade etmiştim. Bakın, bu düzenlemede -işim vererek söylüyorum- Alevilere yönelik olarak ya da ateistlere yönelik olarak ya da parti mitinglerindeki konuşmalarda, düzenledikleri toplantılarda bu konularda hiçbir düzenlemenin yapıldığını görmüyoruz. Burada yine, o temel ayrımcılık anlayışının korunduğunu görüyoruz. Din ve vicdan özgürlüğü ya da Diyanet İşleri Başkanlığına ilişkin tartışmalarda Adalet ve Kalkınma Partisinin aynı temel noktada durduğunu görüyoruz. Diyanet İşleri Başkanlığı yapılanmasında ısrarla şunu dile getiriyoruz: İnanç gruplarının Diyanet yapılanmasında nispi temsil esaslarına göre temsil edilmesi, bu işin esası bu değil midir? Özü budur ama burada siyasi iktidarın bu konuyu tartışmaya dahi açmadığını biliyoruz. Bu temel mekanizma korunduğu takdirde, özellikle inançlar üzerinden toplumda kurumsal hâle gelen, organize hâle gelen bu ayrımcılığı önlemenin, ortadan kaldırmanın mümkün olmayacağı son derece açıktır.

Keza, yaşam tarzına ilişkin hususları geçiyorum, 2911'e ilişkin değerlendirmeyi özellikle yapmak istiyorum. Burada da görünürde bir katılımcılık ilkesi getiriliyor. Bunu da mülki idare amirleriyle birlikte, işte, efendim, sivil toplumun, siyasi partilerin belli bir şekilde temsilcilerini iştirakiyle bir katılımcılıktan söz ediliyor. Oysa, burada mülki amir sadece görüş alıyor, kararı gene sonuçta mülki amir veriyor. Böyle bir katılımcılık olabilir mi? Bu göstermelik bir düzenleme. Orada kararı, sonuçta, o mekanizmanın... Hadi öyle bir düzenleme yapıyorsunuz, orada, sonuçta, belli aşamalardan sonra o kurulun müşterek iradesiyle bunun şekillenmesi gerekiyor ama hayır, onu gene mülki amirin tasarrufuna bırakıyorsunuz, takdirine bırakıyorsunuz. Gene, göstermelik olarak, işte, efendim, bir katılımcılık sağlandığı izlenimi yaratılarak şekli bir düzenleme getiriliyor. Bu yönüyle de kabul edilebilir bir düzenleme değildir.

Biz burada hep şunu söylüyoruz: Demokrasinin özünü teşkil eden temel hak ve özgürlüklerin başında toplantı, gösteri ve yürüyüş hakkı gelir. Silahsız, saldırısız, barışçıl olmak kaydıyla önceden izin almaksızın bu hak kullanılır. Elbette o süreç içinde, bu hakkın kullanılması aşamasında kamu düzenini tehdit eden, kamuya zarar veren boyutlar olduğu takdirde idare, kolluk orada müdahalesini yapabilir ama bu unsurlar söz konusu olmadan “Sen bu zarara yol açabilirsin, sen kamu düzenini bu anlamda ihlal edebilirsin.” diyerek önceden bunun engellenmesi o temel hak ve özgürlüğün özünün ihlal edilmesidir.

Burada, kişisel verilere ilişkin olarak Sayın Bakanın ifade ettiği hususların inandırıcılığının olmadığını aradan geçen yedi-sekiz yıl bize çok acı örneklerle gösterdi. Bakın, bu konuya aslında girmek düşüncesinde değildim ama Sayın Bakanın açıklamasından sonra zorunlu olarak girmek gerekiyor.

Burada şu temel gerçekleri görelim değerli arkadaşlarım: “Paralel devlet” kavramı üzerinden yapılan tartışmaların ben Türkiye’deki gerçek tabloyu yansıtmadığı kanısındayım. Yine, daha da açık ifade edeyim, Hükümet ve cemaat çekişmesi üzerinden yapılan tartışmaların aslında olayı yüzeysel olarak değerlendiren yaklaşımlar olduğu kanısındayım. Çok açık olarak ifade ediyorum. Elbette burada Hükümet ile cemaat çekişmesi, grup çekişmesi, bu dinamikler vardır, bu bir gerçektir, o, yıllardır söylediğimiz bir vakıdır ama olay bundan ibaret değildir. Bakın, 2004-2005 yılından bu yana neyi anlatıyoruz? Belgeleriyle anlatıyoruz. İşte şurada, yürüme mesafesinde, Türkiye Büyük Millet Meclisine yürüme mesafesinde; İçişleri Bakanlığında, Adalet Bakanlığında, Başbakanlıkta illegal bir yapı var, yıllardır bunu anlatıyoruz, illegal karargâh var. Ne yapıyor bu illegal karargâh? Orada devletin yasal organları, devletin resmî birimleri birtakım illegal yapılarla yani kanunen yetki sahibi olmadığı hâlde birtakım illegal yapılarla beraber çalıştı. Yetmedi, o illegal yapıların yanında ne vardı? Yabancı istihbarat vardı Değerli Başkanım, yabancı istihbarat vardı. O yabancı istihbaratı ne yaptık? Gelişen zaman içinde, 2009-2010 yılından itibaren, kamu düzeni ve güvenliği mevzuatıyla yabancı uzman adıyla yasal şemsiye altına aldık. Hep beraber yaptık, yaptınız. Anlattık bunları, uyardık. Onları, o yabancı uzmanları, o yabancı istihbaratçıları sayı olarak sorduk Sayın Beşir Atalay’a. Türkiye Cumhuriyeti’nin İçişleri Bakanı ne dedi biliyor musunuz? Tutanaklarda olduğu için söylüyorum Değerli Başkanım, dedi ki Türkiye Cumhuriyeti’nin İçişleri Bakanı: “Ben de bilmiyorum.” “Ben de bilmiyorum.” dedi. Tutanaklardan söylüyorum, Türkiye Büyük Millet Meclisi tutanaklarından söylüyorum. Biz de dedik ki: “Ya, Sayın Bakan, sen hangi ülkenin bakanısın?” “Sen hangi ülkenin bakanısın, sen taşeron bakan mısın?” dedik. Böyle bir cevap olabilir mi? Bu ne kadar acı bir tablodur. Bir yurttaş olarak kendi ülkenizin bakanına bunu söylemek zorunda kalıyorsunuz, bu gerçekten acı bir tablo ama bir hafıza tazelemesine ihtiyacımız var.

Bakın, 2007 Silivri soruşturmaları, yasal süreç o zaman başladı. Hazırda başladı değil mi? İşte, el bombaları bir yerden çıktı. Nedense, o el bombalarına ilişkin delilleri sonradan yok ettik, ortadan kaldırdık. Tabloyu bakar mısınız? İmha ettik, kendimiz imha ettik. Böyle bir şey olabilir mi? Ne oldu? Bir süreç başladı. İşte, Silivri’si, Oda TV’si, Balyozu, KCK’sı. O soruşturmalar ne zaman başladı biliyor musunuz, fiilî olarak ne zaman başladı? 2004’te başladı, 2005’te, o illegal karargâhta başladı. İllegal karargâhta fiilî soruşturmalar başladı. Elbette sizlerin bilgi ve talimatınızla oluyor bunlar. Yani, böylesine toplum hafızasıyla nasıl bunu görmezden gelebiliriz. Yaşadık, beraber yaşadık bunları.

Orada, bakın, ne oldu? Yıllardır şunu anlatıyoruz: Öylesine yanlışlar yaptınız ki konjonktürel olarak, o kadar vahim hatalar yaptınız ki. Ne yaptınız? 5, 10, 20 tane, suçlu olduğu konusunda kanaat bulunan insanların yanına 100, 200, 500 kişiyi kattık, toptan yargılama yaptık, götürü yargılamalar yaptık. Bunları bir analiz edin. Kendinizi, efendim, belli bazı yaklaşımlarla bu sürecin dışına nasıl çıkarabilirsiniz, şimdi bunun arayışı içerisindeyiz ama bu noktada da sağlıklı bir analiz maalesef yapılamıyor.

BAŞKAN – Atilla Bey, toparlarsanız, rica etsem.

ATILLA KART (Konya) – Toparlıyorum Sayın Başkanım.

Bakın, sizin bir tespitiniz vardı Sayın Başkanım, ben o tespite katılıyorum.

BAŞKAN – Hangisi o?

ATILLA KART (Konya) – En son, geçen hafta içinde yaptığınız tespit.

BAŞKAN – Nedir o?

ATILLA KART (Konya) – 2 bin kişilik bir liste...

BAŞKAN – O tespit benim değil ki, bir gazetenin tespiti.

ATILLA KART (Konya) – Evet, siz yani kamuoyuyla bir şekilde...

BAŞKAN – Gazete de yanında, koca manşet; önce onu görseydim ben bu tespiti kabul...

ATILLA KART (Konya) – Bir şekilde yansıttınız.

BAŞKAN – Gazetenin haberi o sadece, benim tespitim olmaz.

ATILLA KART (Konya) – Tamam, sizin doğrudan yaptığınız bir tespit değil, siz onu tamamen yansıttınız.

BAŞKAN – Ne ben bakanım, ne istihbarat bana bağlı, nereden bileceğim?

ATILLA KART (Konya) – Şimdi, bakın, değerli arkadaşlarım; Sayın Başkanın dile getirdiği bu konu yine aslında doğru, şu boyutuyla doğru: Bir vakıa olarak söylüyorum, vakıa olarak söylüyorum. Ne yapıyor? O 2 bin değil, o şu anda 3 bine, 4 bine ulaştı. Bu neyi gösteriyor aslında? Fişlemeyi gösteriyor, o anlayışın devam ettiğini gösteriyor. Ha, ne yapar, ciddi bir hükümet ne yapar? Ciddi bir hükümet şunu yapar: Emniyet bünyesinde ya da başka bir birimde o yapılar varsa, 5, 10, 20, 50, kaç kişiye, soruşturmasını açar. Soruşturmasını açar, yargı prosedürünü, idari soruşturma prosedürünü işletir ama siz ne yapıyorsunuz? O yedi-sekiz yıldır yaptığımız o vahim yanlışları bu aşamada da sürdürüyorsunuz. Yine, ne yapıyorsunuz? Toplumun belli bir kesimini hedef alarak orada da yine toptan ve götürü bir sürecin önünü açıyorsunuz. Bu, kabul edilemez, bunun demokrasilerde yeri yoktur.

Bakın, dil konusuna da kısaca temas etmek istiyorum. Orada da yine birtakım son derece sıkıntılı gelişmeler yaşanacak. Değerli Başkanım, bunları izninle kısaca... Gerçekten zamanınızı almak, diğer arkadaşların zamanına tecavüz etmek istemiyorum. Bakın, bir yıldır neyi anlatıyoruz? Hava Kuvvetleri Komutanlığında mezhepleri üzerinden insanlar tasfiye ediliyor Sayın Bakan, bir yıldır anlatıyoruz. Biz “800 kişi.” dedik, altı ay içinde, gelen cevap “674 kişi.” 674 kişi inançları üzerinden tasfiye ediliyor ama nasıl tasfiye ediliyor? Disiplin soruşturması yapılıyor. Tamam, güzel, yap disiplin soruşturmasını, işte, ilgili yönetmeliğe, subay, astsubay mevzuatına göre yap. Kim yapar disiplin soruşturmasını Değerli Başkanım? Sıralı sicil amiri yapar değil mi, personel yetkilisi yapar değil mi? Devletin istihbaratı gelip disiplin soruşturması yapar mı Sayın Başkanım? İstihbarat geliyor, disiplin soruşturması yapıyor arkadaşlar, böyle bir şey olabilir mi? Bir devlet yönetiminde istihbarat gelip on yıl evvelki, on üç yıl evvelki fişleme bilgilerine dayanarak, özel hayatlara dayanarak, inançlara dayanarak disiplin soruşturmasını yapıyorsa bu sistemin adı nedir? Bu polis devletidir, bu gestapo yapılanmasıdır. Bunun başka açıklaması olabilir mi? Bunları bir yıldır haykırıyoruz, Millî Savunma Bakanından da cevap alamıyoruz. Doğrudan Genelkurmay Başkanını göreve davet ediyoruz çünkü o kurumu hedef alan bir yapıdır bu. Bunların hepsi de birbiriyle bağlantılı olan tablolardır. Bunlara duyarsız kalanlar şimdi temel hak ve özgürlüklerden söz ediyorlar. Bunların, tabii, inandırıcı bir tarafı yok. Kaygım şu, bakın, gerçekten samimi kaygımı ifade etmek istiyorum: Artık hukuk adına, demokrasi adına, temel hak ve özgürlükler adına sözün bittiği yere geliyoruz. Neden kaygılanıyorum biliyor musunuz? Kayıtlara geçmesi için söylüyorum, iki yıldır beklettiğinizi devlet sırrı tasarısını da bugün yarın getireceksiniz çünkü başka... Giderek nedir? Hukukun yok olduğu, temel hak ve özgürlüklerin yok olduğu, demokrasinin yok olduğu dikta yapılanmasının kurumsal hâle geldiği bir süreci yaşıyoruz. Ne olacak? Sayın Başbakan ve 4 bakandan oluşan bir kurul diyecek ki bir konu hakkında: “Bu devlet sırrıdır.” Bitiyor, ferman o. Bir yıl boyunca hiçbir yargı merciine gidemeyeceksin. Bunun anlamı nedir? Bunun anlamı, ben milletvekili olarak soru önergesi bile veremeyeceğim, basın bunu yazamayacak. Yani, demokrasinin nihai kırıntılarını da yok edeceğiz. Bunları görelim Sayın Bakan, bunları açıklamanız gerekiyor.

BAŞKAN – Peki Atilla Beyciğim.

ATILLA KART (Konya) – Bunların açıklamasını tatminkâr bir şekilde, sorumluluk içinde, ciddiyet içinde, inandırıcı bir şekilde bu topluma anlatmanız gerekiyor Sayın Bakan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Atilla Beyciğim.

Evet, Oktay Bey’de söz.

Buyurun Oktay Bey.

OKTAY VURAL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önce grupları bir dolaşalım, sonra üyelerimize birer birer söz verelim.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, çok değerli milletvekili arkadaşlarım; teşekkür ediyorum söz hakkını arkadaşlarımız devretti on bir buçukta bir kabulümüz olduğum için, özür diliyorum.

Sayın Bakan, aslında belki de yarın getireceğiniz pakette yargı üzerindeki “Demokles’in kılıcı” olarak adlandıracağımız bir bakan olarak tarihe geçmek istiyorsunuz. Biraz önce yaptığınız demokrasi konusundaki değerlendirmeler maalesef Türkiye’nin bugünkü konumunu yansıtmıyor. Bugün, maalesef, hukukun üstünlüğünün ortadan kaldırıldığı, mahkeme kararlarının uygulanmadığı, bireysel hak ve özgürlükleri kullanan insanların kutuplaşma, dışlama yöntemiyle birbirine düşman kılındığı, medya özgürlüğünün havuç-sopa yöntemiyle kontrol etmek istendiği, denge ve denetim mekanizmalarının ortadan kaldırıldığı; şüphelinin mali polis, mali polisin istihbarat polisi, istihbarat polisinin de asayiş polisi tarafından takip edildiği; savcının, başsavcının birbirine düşman kılındığı bir Türkiye. Hiç de tablo öyle değil geldiğimiz tablo. Burası Anayasa Komisyonudur, ama maalesef on bir yıllık iktidarınızın dönemini,

giderek Türkiye'yi demokrasi-den geriye götüren, aksine demokrasiyi sadece ve sadece etnik kimliklere indirgemek suretiyle bireysel hak ve özgürlüklerden uzaklaştıran bir siyaset anlayışını burada değerlendiriyoruz, tablo budur. O bakımdan, sadece bugünkü bu tasarının özüne bakarken bugün siz bir Bakan olarak savcılarınız üzerinde yapılan yayınlar hakkında söz ifade edemiyorsunuz. Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulu Başkanısınız, onun aleyhinde yapılan karalamalar ya da yayınlar hakkında maalesef koruyamıyorsunuz. Savcısını ve hâkimini koruyamayan, birbirini düşman hâline dönüştüren, gerçekten, bu tabloda, mahkeme kararlarının uygulanmadığı bir tabloda yasama, yürütme ve yargının denge denetim mekanizmalarının monopolleştiği, fiilen paralel devletin bizatihi yürütmenin kendi içerisinde rüşvet ve yolsuzluk süreçlerini kapatmak amacıyla kendi gücünü kullandığı bir ortam içerisinde bugün demokrasi-den bahsetmek gerçekten hilkat garibesi gibi bir konudur.

Bu paketin özüne geldiğimiz zaman, bu paketin demokrasiyle filan alakası yoktur, kimse kimseyi kandırmasın. Bu paketin özüne bakmak lazım. Periferisine konmuş birtakım hususlar olabilir ama açıkçası Sayın Başbakanın 30 Eylülde açıkladığı bu paketin özünde, doğrudan doğruya PKK terör örgütüyle yapılan görüşmelerde basamaklı talepler yöntemiyle birtakım taleplerin meşrulaştırılması vardır, özü de budur. Bu, PKK ile yapılan bir müzakere. Toplantı, gösteri yürüyüşleri ve diğerlerine teknik olarak bütün arkadaşlarımız değinecekler ama bugün geldiğimiz bu noktada, bu pakette asıl amacın Türkçenin dışlanması, Türk adının dışlanmasıdır, vatan coğrafyasına Türkçeden başka bir ad konulmasını ortadan kaldırmak suretiyle Türkiye Kürdistan'ını inşa etmektir, tablo budur. Andımızın kaldırılması da, Sayın Başbakan açıkladı, bu paketle olmuştur. Hedef, doğrudan doğruya milletin adının ve kimliğinin silinme sürecidir. Ana dilde eğitimle ilgili hususun önünün açılması vardır. Sayın Başbakan 15 Ağustos 2013 günü Türkmenistan dönüşünde "Resmî ya da özel okullarda ana dilde eğitimi açamayız." diyerek ortaya koymuş ve aynen kendi ifadesiyle "Resmî okullar için de özel okullar için de böyle bir çalışma yok. Ne getirir, ne götürür kimse düşünmüyor. Biz AK PARTİ olarak ülkemizi bölecek konular üzerinde adım atmıyoruz." demiştir, kırk beş gün sonra bu adımı atmışsınız. Burada, bölecek bu adımın hangi noktalara kadar götürülmek istendiğini gayet açık ve net ortaya koyuyoruz. O bakımdan, ad isimleri masum değildir. Ad isimlerinin amacı, Diyarbakır'da Barzani'yle birlikte oluşturduğunuz ve bilerek kurduğunuz Kürdistan inşası için adımdır, bu tablo budur. Dolayısıyla, tek millet, tek devlet, bütün bunların hepsinin aslında laf olduğu gayet açık ve net. O bakımdan, bu işin özü budur.

Diğerleriyle ilgili, yardımlar konusu, eş başkanlık konusu... Yani, bizde eş başkanlık olmadığı zaman anti demokrat bir parti mi olmuş olacağız? Bunun demokrasiyle ne alakası var yani? Yüzde 3 hazine yardımı yüzde 1 olsa daha mı demokrat olacağız? Özüne bakıldığı zaman, maalesef, burada özellikle 11'inci maddeyle getirilen hususlardan biri de, bu Türkçeden başka hiçbir dilin ana dil olarak öğretilmeyeceği hususu, bizatihi kanunla Anayasa'ya aykırı bir adım atmışsınız, burada diyorsunuz. Eğitim hakkını düzenleyen Anayasa'nın 48'inci maddesi "Eğitimin tüm vatandaşlara eşit bir şekilde sunulması gerektiğini..." diyor, ondan sonra 2923'te "Özel kurslar açılması mümkündür." Evet, Anayasa'ya göre sadece budur. Şimdi, siz kalkıp özel öğretim kurumlarında da Türkçeden başka dillerde eğitim yapılmasını açmak suretiyle bu taleplere kısmen kapı aralıyorsunuz ve bütün bunların hepsi netice itibarıyla siyasal bir çözüme doğru Türkiye'yi götürüyor. Siyasal çözümün adı, hedefi bellidir: Egemenliğin bölünmesidir, devlet gücünün paylaşılmasıdır ve bu paketin özünde esas itibarıyla, Milliyetçi Hareket Partisi olarak üzerinde durduğumuz temel konular özü itibarıyla budur ve Sayın Başbakanın açıkçası yaptığı açıklama da bu paketin doğrudan doğruya terörün bitmesi, göz yaşlarının bitmesi amacıyla bitmesi amacıyla hazırlandığını ortaya koyuyor. Bu bakımdan, bu paket özünde Türkiye'yi ve tek milleti, tek egemenliği, tek vatani dumura uğratacak pencereler açmaktadır, bundan sonraki taleplerin meşrulaştırılması amacıyla hazırlanmıştır. Bu bakımdan, Sayın Başkan, çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Eteğfurullah.

OKTAY VURAL (İzmir) – Bu paketin ve sizin söylemlerinizin demokrasi masalı olduğunu ve toplumda yaşanan bu son gelişmelerin hiçbirinin de demokrasi-mizi hak etmediğini ve bu cumhuriyetimizin 1946'dan bu yana büyük mücadeleyle ortaya koyduğumuz kazanımlarını geriye götürmeye yönelik bir uygulama içinde olduğunuzu ifade etmek istiyorum.

Sayın Başkanım tekrar teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum. Sağ olun Sayın Vural.

Bengi Bey...

BENGİ YILDIZ (Batman) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ülkemizin en temel problemlerinden birisi, veciz bir sözle, yaptığımız her şeyin daima geç ve daima eksik yapıyor olmasıdır. Bugün demokratikleşme paketi adı altında önümüzde duran düzenleme de böyle bir durumdur. Hem eksik hem geç. Eğer bugünlerde yaşadıklarımızdan biraz ders çıkarabilseydik, herhâlde daha kapsamlı, köklü anayasal reformlar yaparak bu yama

niteliğindeki palyatif tedbirlerden vazgeçerdik, bundan medet ummazdık ama siyasetin içerisinde sürekli olarak bunu seçim malzemesi yapmak olduğu için... Bakın, biz Kürt meselesini, ana dilde eğitimi, seçim barajını her seferinde en ufak bir değişiklikte bile büyük gerginlikler yaşayarak tartışıyoruz. Bunun temel sebebi anayasal bir formülasyona gitmememizdir. Her yaptığımız yasal değişikliğin Anayasa’da bir karşılığının olmamasından kaynaklanıyor. Dolayısıyla, ülkemizin temel problemi, paralel devlet, yatay devlet adı altında bugünkü tartışmalara konu olan meseleleri aslında daha çok tartışacağız. Bu Anayasa’yla ve bu yönetim anlayışıyla bir paralel devlet gider, diğeri gelir çünkü geçmişte “derin devlet”’i adı şimdi “paralel devlet” olarak tanımlamaya başladık demek ki peşimizi bırakmıyor. Niye peşimizi bırakmıyor? Çünkü demokratik bir yönetim yaklaşımımız yok. İktidarı ele geçirdiğimizde bunu en uzun sürede ve kendi lehimize nasıl kullanabiliriz yaklaşımı var. Toplumun söz ve karar süreçlerine katma, dünyadaki evrensel ilkeleri ülkemizde hayata geçirme yerine, yine kendi ülkemizin geçmişte miras aldığı, çok kötü şekilde miras aldığı yönetim anlayışlarından medet ummaktayız.

Bu pakete baktığımızda demokratikleşme paketi adı altında bugüne kadar bu Parlamentoda geçen ve aylar öncesinde süslenerek, basınla âdetâ şîşirerek ortaya konulan paketlerde çözüm olsaydı, bugün bu paket önümüze gelmezdi. Fakat içi boşaltılmış ve basınıyla, yayınıyla elinde bulundurduğu güçlerle bunu iyi pazarlayan bir siyasetle karşı karşıyayız.

Değerli arkadaşlar, şu anda siyasi partilere yardım yüzde 3 barajı. Atilla Bey bahsetti, biz Anayasa Uzlaşma Komisyonunda bunun üzerinde mutabık kalmıştık zaten, yüzde 1. Şimdi, yüzde 3 seçim barajını buraya getirdiğimiz zaman çok açık konuşalım, BDP ve benzeri partiler ya bağımsız olarak seçime girmeyeceksin, siyasi parti adı altında gireceksin, o zaman önünde yüzde 10 barajı var onu geçemeyeceksin zaten, bizim vereceğimiz -işte burada 1 milyon mu telaffuz edilmiş- 1 milyonla idare et. Şimdi, burada ciddi bir hile vardır. Seçim yardımında yüzde 3 ama Parlamente’ye gelmek için yüzde 10 baraj. Dolayısıyla, bunun neresini düzleteceksiniz ki? Yüzde 1 oy almış partiler ne Parlamente’ye gelebiliyor ne de bu yardımdan yararlanabiliyor. Bu ne demektir? Biz mevcut partilerle bu işi götürürüz, yeni iradelere, yeni kana ihtiyacı yoktur bu Parlamente’nin. Yeni kana ihtiyaç yoksa bu idare yönetiminin, bu Parlamente’nin hangi durumda olduğunu hepimiz, kamuoyu izliyor. Dolayısıyla, ben buna demokratikleşme paketi demiyorum, bunu bir seçim yatırımı olarak değerlendiriyorum ama belirttiğim gibi yani kırk katır mı, kırk satır mı hikâyesi gibi bir şeydir bu, bizim açımızdan.

Nefret suçlarını yine Anayasa Komisyonunda çözmüştük. Değerli arkadaşlar, bazı şeyler seçime, siyasete malzeme yapılmayacak kadar önemlidir. Bu ülkede 1930’larda kadınlarla erkeklerin seçime katılma hakkı verildiğinde bu toplumun yüzde kaç bundan yanaydı acaba? Yani “Canım, kadından milletvekili olacak, belediye başkanı olacak nereden çıktı” denilmiştir? Çünkü yukarıdan o zamanın, ülkenin kurucularının getirmiş olduğu bir düzenlemeydi. Şimdi, burada biz Anayasa Uzlaşma Komisyonunda bu toplumda kimlerin suçlandığını, kimlerin ayrı muameleye tabii tutulduğunu tartıştık. Bugün bu ülkede farklı cinsel yönelimi olan insanları en başta her gün televizyonda, gazetelerde hepimiz birlikte izliyoruz. Bunlar, bu yaşam hakkı da dâhil olmak üzere varlıklarını sürdürüyorlar. Bunu savunduğun zaman gazetelere manşet oluyor “Efendim işte eşcinsellerin de yok bilmem neyin de haklarını savunuyorlar.” Bugün bunu yadırgatıcı bir şekilde siyaset malzemesi yapanlar dönsünler, çağdaş dünyaya, Avrupa Birliği ülkelerine baksınlar, o dedikleri yönelim içerisinde olan insanların belediye başkanı, eyalet valileri, milletvekilleri, bakan ve daha benzer durumda olduklarını hepimiz birlikte görüyoruz. Şimdi, dönüp bunu falan parti şunu savunuyor noktasında seçim malzemesi yaptığımızda bu üyesi olmak istediğimiz Avrupa Birliği süreci dâhil olmak üzere insanlığın yakalamış olduğu evrensel ilkelerden vazgeçiyoruz, kendi yerel ilkelerimize teslim oluyoruz anlamına gelir ki bu nefret suçları içerisinde bunun sayılmaması siyasi bir nedendir. Anayasa Uzlaşma Komisyonunda en azında bunu gerekçede yazalım gibi bir noktaya gelmiştik, burada o da yok, umarım bu konuda bir gelişme sağlanır.

Değerli arkadaşlar, özel eğitim kurumlarında eğitim öğretim meselesi. Bakın, Irak Kürdistanı’nda 4 milyon Kürt yaşıyor, kendi federe devletlerinde 4-5 milyon civarında Kürt yaşıyor. Bir federal yapı kurdular, bölgesel yönetim kurdular, orada Kürtçe resmî dili, onun yanında diğer dilleri de şey yaptılar. Dün basın mensupları ve değerli arkadaşlar izlemişlerdir, Türkmence de dâhil olmak üzere, Asurice, birçok dil anayasal korumayla Irak’ta korunan diller arasına girdi ve Kürtçe, Arapçayla birlikte devletin bütün yazışmalarında, bütün Irak’ta serbest edildi, bir anayasal hak olarak tanındı. Biz ülkemizde Irak’ın 3-4 katı Kürt’ün yaşadığını söylüyoruz ama hâlen özel eğitim kurumlarındaki mesele dahi bu Parlamente’de tartışma konusu yapıyor. Bu gerçekten çok hazindir. Daha öncede söyledik yani Ermenice’nin, Rumcanın ve azınlık dillerinin bu ülkede eğitim kurumlarında, ana dilde eğitimde uzun yıllardır yaşama geçmesine rağmen milyonlarca Kürt’ün -hani Kurtuluş Savaşı’nda biz kardeşlik, et tırnaktık vesaire gibi edebiyatla söylenmesine rağmen- hâlen bu meseleyi özel eğitim kurumlarında bile tartışıyoruz sonra vatandaş, eşit vatandaş, özgür vatandaş vesaire gibi Kürtleri adlandırmaya çalışıyoruz, bu aldatmadan da vazgeçmeleri lazım. Şunu söylemesi lazım: “Kardeşim, sen bu ülkede olsan da ben senin dilini sosyal hayatta, devletin herhangi bir kamu hizmeti alanında görmek istemiyorum.” Eskiden böyle deniliyordu, iyiydi de. Çünkü, en azından siyaseten şey yapabiliyordun. Şimdi Kürtlerin özel okullarda eğitim görmesi devletin bölünmesi olarak söylenmeye

başlıyor. Biz de iddia ediyoruz: Bu ülkede Kürtler eşit vatandaş olmadığı zaman, bunun koşullarını sağlamadığın zaman daha fazla bölücü olursunuz, bu ülkeyi daha fazla bölersiniz. Biz bu tartışmaları yaptığımız için... Çok da fazla uzatmak istemiyorum ama şöyle bir gariplik var burada: Geçmişte Kürtçe okuyanlara, konuşanlara para cezası verildi. Şimdi özel eğitim kurumlarında Kürtler eğitim görecektir parayla yani parası olan gidip eğitim görecektir. Devlet burada herhangi bir pozitif yükümlülük altına girmiyor. Bu kurumlardan yetişecek insanları ne yapacaksınız? Mesela, çok dilli belediyeçilik içerisinde bunlara yer verecek misiniz? Milyonlarca Kürt vatandaşınız var, kamu kurumlarında onların anlayacağı bir dilde bu insanları istihdam edecek misiniz yoksa onu da kendi... Geçmişte, işte, beş on yıldır “Gidin kurslarda kendi dilinizi öğrenin.” deyip ilk birkaç ayda “Ya, iyi oldu, ülkemizde demokratikleşme oldu, çok iyi oldu.” falan gibi söyleyin. Sonra, hayatta hiçbir karşılığının olmadığını görürsün. Yani, “Kendi dilini git kurslarda öğren.” E, sonucu nedir bunun? Sosyal hayatta, devlet hayatında, kamu hayatında karşılığı nedir? Karşılığı bir hiçtir. Biz zaten dilimizi anamızdan öğreniyorduk ama Sayın Başkanın dediği gibi -onu da başka yerlerde eleştirdiğim için, hocamdır da- her anasını alıp gelene yani anadilde eğitim mi...

BAŞKAN – Doğru, 18 ana var. Ne yapacağız? Anasını alan geldi. “Dilimi istiyorum.” derse ne yapacağız?

BENGİ YILDIZ (Batman) – Herhâlde hiç kimsenin anası diğerlerinin anasından daha kutsal değildir veyahut öncelikli değildir, onu da belirtmek lazım.

BAŞKAN – Elbette, elbette. Analar başımızın tacı, doğru. O da doğru da...

BENGİ YILDIZ (Batman) – Dolayısıyla, o yaklaşım da çok doğru bir yaklaşım değildir Sayın Başkanım. Sayın Başkan aynı zaman da benim hocam olduğu için.

BAŞKAN – Allah razı olsun, sağ ol.

BENGİ YILDIZ (Batman) – Değerli arkadaşlar, eş başkanlık meselesi birçok Avrupa ülkelerinde uygulanıyor. Bizim eş başkanlık sistemimiz... Diğer partiler de illa böyle yapsın anlamında bir dayatmamız olamaz ama oradaki temel nokta, aslında, kadının siyasal hayata katılımının daha da faal, etkin hâle getirilmesi lazım. Siyasal hayata katılmayan kadının sosyal hayata ve diğer toplumsal hayata katılmasının önünde birçok engel olduğunu biliyoruz. Dolayısıyla, bu düzenleme buna da hizmet etmiyor. Yani, eş başkanlıkta bir kadın, bir erkek olma gibi bir düzenleme de getirmediği için eksik bir düzenleme. Hatta diğer partilerin henüz eş başkanlık sistemini bile benimsediklerini göremiyoruz. Dolayısıyla, bunu daha çok tartışacağız.

Toplantı ve gösteri yürüyüşleri: Bir hak var ama aslında olmayan bir hak. İdarenin buna nerede, nasıl, ne zaman izin vereceğini düzenleyen bir durum vardır. Biz bunu çok gördük değerli arkadaşlar. Toplantı ve gösteri yasalarında düzenleme kurulunun her hâlde en azından yüzde 50’si hakkında -en azından bizim bölgemiz açısından söyleyeyim- haklarında dava açılmıştır. Bunu şimdi getiriyorsun sorumluluğu biraz daha oraya... Yani, o düzenleme kurulunun aslında... O düzenleme kuruluna girmek bir kere önceden artık... Ben cezaevini veya yargılanmayı peşinen kabul ediyorum. İkincisi de kamu görevlilerinin yapması gerekeni düzenleme kuruluna havale etmek gibi bir kolaycılığa yaklaşılmış.

Reform olarak sunduğumuz bir başka şey: Kapalı toplantılarda saat 23’te değil de 24’te. Bu da 1 saat durum. Önemli bir gelişme olarak bize sunuluyor, bir madde olarak geçiyor. Önümüzde geçtiği için bunu söylüyorum. İlginç bir reform olduğunu belirtmek isterim.

Yer isimleri: Bu toplumun... Başka Avrupa ülkelerinde de belki yeni devlet kurmanın içerisinde bu düzenlemeler var ama hiçbir ülkede bizim ülkemiz gibi bu kadar keskin, bu kadar o ülkenin gerçekliklerine aykırı bir düzenleme yapılmamıştır. Bana göre Harf Devrimi de bizim geçmişimizle bağlarımızı kopardığımız bir düzenlemedir. Şu anda mesela... Ben tarihe çok meraklıyım. Osmanlı tarihine, geçmişte farklı topluluklar nasıl yaşamış diye bakıyorum, Türkçeden başka hiçbir eser önümde yok. Yüz yıl öncesine uzanmak istiyorum, o imkânım yok, tamamen koparılmış. Yüz yıl, iki yüz yıl, üç yüz yıl, beş yüz yıl öncesine gidemiyoruz. Medis’in, ülkemizin herhangi bir kütüphanesine gidip de yüz yıl öncesini araştırıyım dediğimde olay bitiyor.

Değerli arkadaşlar, yer isimleri: İttihat ve Terakki’yle başlamış ama özellikle 1950’lerde... Şimdi söyleniyor. 1950’lere kadar on binlerce köy, şehir, dere, tepe, ırmak ismi o zamana kadar ki dillerde her neyse -Ermenice, Kürtçe, Süryanice, Türkçe, Arapça vesair- onu alıyorsun, “Yasakladım, kestim bir kanunla.” diyorsun, yeni yer isimleri veriyorsun. Şimdi, ben iddia ediyorum: Gidin Batman’ın Kozluk ilçesine, deyin ki “Ben Yedibölük köyüne gitmek istiyorum.” Devlet erkânından başka, devlet yönetiminden başka sizi Yedibölük köyüne götürecek, eğer 10 bin insan varsa orada, 100 kişi yoktur. Benim köyümdür Yedibölük köyü. Eski ismi Mişritan. Mişritan’ın Kürtçe olmadığını da biliyorum yani. Ermenice midir, başka bir isim midir... Önemli değil ama benim köyüm, köylüm, benim ilçem orayı Mişritan olarak biliyor, Mişritan olarak kullanmaya devam ediyor. Siz bunu bu yasayla ne yapıyorsunuz? “E, oraya

köy heyeti, bilmem ne heyeti gelsin bir araya, valiliğe sunsun.” Siz bunu yasaklarken, ortadan kaldırırken onlara sordunuz mu? Kimse sordu mu “Ben buranın ismini değiştiriyorum.” diye? Hayır. Şimdi, o yasakladığını iade edeceğine, herkese, haydi tekrar başla, binlerce... O derelerin, ırmakların ismini kim iade edecek? Dağlar mı ayaklanacak, ırmaklar mı ayaklanacak, gelecek “Ben hakkımı istiyorum.” diyecek? Kim isteyecek? Dolayısıyla, yani bir şeyi düzenlerken eski hâline hiç olmazsa iade edelim. Bunun tersinden olması lazım. Yedibölük köyü şöyle diyecek, o önemli: “Ya ben Yedibölük köyünü benimsedim, devam etsin.” der, devlet de kaymakamlığa, valiliğe bildirir, devam eder ama sen şimdi 10 binlerce köye, ilçeye “Haydi hepiniz kalkın, ayaklanın, kendi isimlerinizi isteyin.” dediğiniz zaman “Aslında biz bu hakkı verdik ama kullanamayacağınızı da biliyoruz.” anlamına gelir. Bu düzenleme bizce eğer samimi yapılacaksa, geçmişle bağımızı kuracaksa, gerçekten inkâr, asimilasyon meselesi yoksa bu işin içerisinde, bu şekilde iade etmek gerektiğine inanıyorum.

Sayın Başkan, aslında epeyce dillendireceğimiz şeyler var ama diğer arkadaşlar da söz alacağı için temel noktalar olarak ben bunları dile getirmek istedim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Bengi Bey.

Evet, gruplar adına AK PARTİ dışında konuşmalar yapılmış oldu. Şimdi söz Ali Bey’de, Ali Özgündüz.

Buyur Ali Beyciğim.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Biraz daha bundan sonra kısa kısa olursa... Gruplar adına konuşmuş olduk, azıcık Genel Kurula benzetelim diye söyledim onu da.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – On beş dakika yeterli mi Başkanım?

BAŞKAN – Vallahi vicdanına sığınıyoruz Ali Bey!

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Peki.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli komisyon üyeleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım hayırlı olsun yeni göreviniz, Allah utandırmasın. Gerçi biraz hızlı girdiniz de, Bakanlığı dağıtılıyorsunuz ama hayırlısı olsun.

Efendim, şimdi, bu kanun tasarısı tabii, “İnsan haklarının gelişmesi, demokrasinin önündeki engellerin kaldırılması amacıyla getirildi.” deniyor, gerekçesinde öyle söyleniyor ama şimdi, tabii, demokrasinin, insan haklarının olabilmesi için öncelikle bağımsız bir yargının olması gerekiyor. Mahkeme kararlarının mutlaka bir ülkede bütün kurumlar tarafından yerine getirilmesi gerekiyor. Kuvvetler ayrılığının çok keskin bir şekilde uygulanması gerekiyor. Ancak, geldiğimiz noktada ne yazık ki mahkeme kararları uygulanmıyor. Artık Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Cemil Çiçek diyor ki: “138’inci madde çökmüştür.” Yani Meclisin Başkanı diyor bunu, sıradan bir kişi değil. Niye çökmüştür? Çünkü 138 son diyor ki: “Yasama ve yürütme organları ile idare, mahkeme kararlarına uymak zorundadır. Hiçbir organ, makam mahkeme kararlarını değiştiremez, bunların yerine getirilmesini geciktiremez.” Ama geldiğimiz noktada, ne yazık ki, mahkeme kararları uygulanmıyor, polis uymuyor ve dolayısıyla, bu mantıkla giderse, yani bir siyasetçinin yakını mahkemenin gözaltı kararına rağmen eğer getirilmiyorsa o zaman siz bu ülkenin Genelkurmay Başkanını içeride tutamazsınız, o da bir mahkeme kararıdır. O zaman birileri gider “Ben de bu kararı tanımıyorum.” der, o cezaevi duvarlarını yıkar, alır, çıkarır, bu da meşru olur, buraya gider ülke. Yapmayın Sayın Bakanım. Yani, bir ülkede mahkeme kararları uygulanmıyorsa orada ihkakıhak meşrulaşır. Adalet mülkün temelidir diyoruz, o zaman mülk çöker, bir defa oraya dokunmayacağız. “Efendim, yanlış yapıldı.” falan filan. Kendi içinde o yanlışlar düzeltilir ama mahkeme kararlarını uygulamamak kimsenin hakkı da değil, haddi de değil, herkes aklını başına toplayacak. Yani, İçişleri Bakanı çıkıyor, diyor ki: “Efendim herkes işini yapsın.” İşini yapsın Sayın Bakan. Senin ne işin var, yani mahkeme kararına, savcının arama kararını uygulamaya sen müdahale ediyorsun, böyle bir şey olur mu? Yani Türkiye ne oluyor, nereye gidiyoruz?

Efendim, İstanbul’da savcılar görevden alınıyor, Emniyet Müdürlüğünde deprem var, polisler görevden alınıyor. Adam soruşturma yaparken, sorgu yaparken, sanığın ifadesini alırken görevden alınıyor, tebliğ ediliyor, böyle bir rezalet var mı yani? Ben görmedim, duymadım, dünyada da görmedim, yani ne yazık ki, bu, son dönemde uygulanmaya başlandı. Yani bakanın yakını kaçıyor, Başbakanın oğlu yurt dışına gidiyor, efendim biz burada neyle uğraşıyoruz? Efendim yok demokrasi, insan hakları falan filan. Şimdi kimse kendisini kandırmasın. Bir HSYK üyesi diyor ki: “Biz yargı bağımsızlığıyla ilgili, görevimiz gereği adli kolluk yönetmeliğiyle ilgili bir açıklama yaptık. Neredeyse terör örgütü üyesi, çete olarak lanse edildik.” Aynen bu ibareyi kullanıyor. “Neredeyse ‘Görüldüğü

yerde vurulsun.' diye hakkımızda emir çıkarılacak." Böyle bir rezalet olur mu? Yani ülkenin geldiği hâle bakın, HSYK üyesi. Başbakan çıkıyor, savcıya "Seninle işimiz var." diyor meydanlarda, savcıyı tehdit ediyor. Tabii, yani, imam-cemaat meselesi. Başbakan onu derse bir milletvekili de diyor ki: "Murat Gök gibi olacak sonu." Böyle bir rezalet olur mu? Yani Murat Gök, terör örgütü tarafından öldürülen cumhuriyet savcısı, şehit arkadaşımıza benzetme yapıyor. Yani buna, hakikaten ben bir hukukçu olarak, eski bir cumhuriyet savcısı olarak hayret ediyorum geldiğimiz bu noktada.

Dolayısıyla, önce bir yargıdan elimizi çekmemiz, yargıyı tarafsız, bağımsız bir hâle getirmemiz gerekiyor. Bu olmadan bu işlerin hepsi fantezi. Bakın, bu hikâye, hepsi boş. Yani "Efendim, işte, yok gösteri yürüyüşleri önündeki engelleri kaldırdık." falan filan. "Yok nefret suçu..." Ya bağımsız, tarafsız yargı yoksa, mahkeme kararları uygulanmıyorsa ne olacak? Yani Başbakan hâlen çıkıp meydanlarda "Efendim, işte beni belli bir meşrepten olanlar mahkûm etti." diyerek mağdur edebiyatı yapıyorsa, hâlen nefret suçunu işliyorsan ne olacak yani? Siz ne yaparsanız yapın boş iştir diye düşünüyorum.

Şimdi gelelim... Yani bir söz var, bunu da söyleyeyim de... Şimdi, meşhur bir söz var: Bırakın, adalet yerini bulsun, isterse kıyamet kopsun. Bırakın, adalet yerini bulsun. Adalet olmazsa hiçbir şey yok; adalet yoksa devlet yok, adalet yoksa devlet kurumsal bir çetedir, çete olur, başka bir şey olmaz. Adalet yoksa hiçbir şey yoktur, adalet yoksa insanlık yoktur, İslam yoktur, din yoktur, iman yoktur, hiçbir şey yoktur, yok. Dolayısıyla, adalet, adalet, adalet. Yani, onun için Sayın Bakanım, rica ediyorum, yeni atandınız, yani öbür tarafa inanıyorsanız -ki imam hatip kökenlisiniz, inandığınızı biliyorum- öbür tarafta kimse size sormayacak.

BAŞKAN – Tamam, biz inanıyoruz oğlum. Biz imam hatipli değiliz yani. Şimdi, ayırım yapıp da bize şüpheyle bakıyorsun galiba Ali.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Hocam, Başkanım...

BAŞKAN – Tövbe, tövbe estağfurullah!

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – O zaman, öbür tarafta Allah size sormayacak "Siz cemaatçi miydiniz, Tayyip Erdoğancı mıydınız?" falan filan diye sormayacak.

BAŞKAN – E tabii, elbette, doğru.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Dolayısıyla, adaletli davrandınız mı, zulüm yaptınız mı, haksızlık yaptınız mı, onun için öbür tarafı da düşünün yani.

Efendim, gelelim tasarıya. Şimdi, eş başkanlık sistemi, tabii bizi ilgilendirmiyor da bunu bana göre Başbakan kendisi için istiyor. Yani her ne kadar başka türlü yaklaşıyorsa da, Başbakan cumhurbaşkanı olmak istiyor. Olamazsa ne olacak, açıkta mı kalacak? Hiç olmazsa eş başkan olsun veya cumhurbaşkanı olursa orayı tek başına birisine bırakmasın, yanına bir yedek versin diye istiyor. Hayırlı olsun, bizi ilgilendirmiyor. Yani bunun demokrasiyle falan da alakası yok.

Efendim, hazine yardımı konusu.. Tabii, yüzde 3, yani siz, Sayın Bengi Bey'in de dediği gibi, yüzde 10 seçim barajı koyarken millî iradenin, gerçekte vatandaşın oyununun Medise yansımasını önlerken, o partiye, yüzde 3 oy alan partiye para verseniz ne olacak, vermeseniz ne olacak? Yani en büyük hırsızlık aslında, bana göre, millî iradenin üzerinden yapılan, yani bir nevi oy hırsızlığıdır, hak etmediği milletvekillerini buraya sokmaktır. Dolayısıyla, öncelikle seçim barajıyla ilgili makul, adil bir düzenleme yapılması gerekiyor, bu bir göz boyamadır.

Efendim, burada 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'yla ilgili 6 maddede değişiklik var. Fakat Sayın Başkanım, bizim de 3/7/2013'te Başkanlığa sevk edilmiş bu konuyla ilgili bir teklifimiz var. Öncelikle bununla birleştirilerek görüşülmesini ben talep ediyorum.

BAŞKAN – Ben bahsettim onlardan zaten biliyorsun, var dedim de detayına girmedim. Liste önümde.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Evet, yani bunlar birleştirilirse daha sağlıklı olacaktır. Çünkü AİHM'e Türkiye hakkında 4.474 başvuru 2009 yılında yapılıyor, 2010'da 5.800'e çıkıyor, 2011'de 8 bine, 2012'de 9 bine çıkıyor. Burada, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesini en çok ihlal eden ülke konumundayız ve Türkiye üç yılda, 2010-2012 yılları arasında toplantı ve gösteri yürüyüşü yapma hakkını 53 kez ihlal etmiştir. Dolayısıyla, öncelikle biz bu sorunun, yani Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde temel insan hakkı olan toplantı gösteri yürüyüşü hakkını ihlal eden uygulamalardan kurtulmamız lazım. En son, biliyorsunuz, Gezi olaylarıyla başlayan süreçte 6 yurttaşımız hayatını kaybetti, 11 kişinin gözü çıktı, 8 bin insan yaralandı ve ne yazık ki Hükûmet o konuda bu kadar mahir değil, alalece o polisler hakkında, valiler hakkında herhangi bir işlem yapmadı. Şimdi, pat diye bir saatte görevden almalar yapıyor ama 6 yurttaş ölürken Hükûmet kılını kıpırdatmıyor, rahmet bile dilemiyor. Dolayısıyla, öncelikle bizim toplantı gösteri yürüyüşünün huzur ve

sükûnunu bozan emniyet güçlerinin orantısız şiddetini önleyici tedbirler almamız lazım. “Efendim, işte, saat 23.00’e kadar değil de 24.00’e kadar sürsün.” Bu, göz boyamadır.

İkincisi, kapalı mekânlardan kasıt sadece üstü kapalı yerler olmamalı. Bana göre taşıt trafiğine kapalı mekânlar da, yani parklar, bahçeler, işte efendim sadece yaya trafiğine açık caddeler, örneğin İstiklal Caddesi ve Gezi Parkı gibi, Taksim Meydanı gibi mekânlar da kapalı mekân kavramı içinde değerlendirilmelidir, ki eğer siz hakikaten samimiyseniz, toplantı gösteri yürüyüşü önündeki engeli kaldırmak istiyorsanız bunu getirmeniz gerekiyor. Ama Hükûmet, bırakın toplantı gösteri yürüyüşünü, yılbaşında vatandaş Taksim’de, Gezi Parkı’nda gidip eğlenecek, şarkı söyleyecek, ondan bile korkuyor, Gezi Parkı’nı vatandaşın girişine kapatıyor. Ondan sonra siz bize diyorsunuz ki: “Efendim, biz işte toplantı gösteri yürüyüşü önündeki engelleri kaldırıyoruz.” Samimi değil diye düşünüyorum.

11’inci maddeyle ilgili olarak... Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; bu kesinlikle, Anayasa’nın 3’üncü ve 42’nci sona aykırıdır, kesin, yani hiç. Efendim, biz ana dilin, Kürtçenin öğrenilmesine falan karşı değiliz, herkes ana dilini öğrenecektir, herkes gitsin okulda ana dilini öğrensin, kendi edebiyatını da kullansın, folklorunu da kullansın, sonuna kadar... Hatta bunu tabii ki devlet okullarında devlet versin. Ama eğitim dili olarak kullanılması, şu andaki yürürlükteki Anayasa’nın 3’üncü maddesine ve 42’nci maddesine açıkça aykırıdır, yapamazsınız. Yani bu Anayasa yürürlükte olduğu sürece bunu yapamazsınız, bu, Anayasa’ya aykırıdır. Siz Anayasa Komisyonu Başkanısınız Sayın Başkanım, anayasa hukuku profesörüsünüz. Dolayısıyla, yani şu anda biz Anayasa’ya aykırı bir kanun çıkarıyoruz. Bu Anayasa Mahkemesinden döner, çünkü 42’nci maddenin son fıkrası diyor ki: “Türkçeden başka hiçbir dil, eğitim ve öğretim kurumlarında Türk vatandaşlarına ana dilleri olarak okutulamaz ve öğretilemez. Eğitim ve öğretim kurumlarında okutulacak yabancı diller ile yabancı dille eğitim ve öğretim yapan okulların tabi olacağı esaslar kanunla düzenlenir.” Dolayısıyla, bu düzenleme varken, “Devletin resmî dili Türkçedir.” derken siz bu düzenlemeyi yapamazsınız. Özel eğitim kurumlarında dahi olsa müfredat dili olarak, eğitim dili olarak bir başka dilde eğitim yapılamaz. Anayasa’ya aykırılık burada kesin yani.

Artı, burada diyorsunuz ki bu maddenin gerekçesinde “Bugün itibarıyla ülkemizde ve dünyada meydana gelen gelişmeler...” Ya, hayırdır, ne, hangi gelişme bugün itibarıyla? Yani Sayın Oktay Vural’ın dediği gibi Apo’yla yaptığınız müzakereler sonucunda mıdır bu gelişme, sizce bu mudur yani?

Üç, yine bu konuda yine tutarsızsınız: “Eğitim ve öğretimin yapılacağı dil ve lehçelerin Bakanlar Kurulunda tespit edileceği...” Yani neye göre? Yani hem ana dilde eğitim, bu bir insan hakkıdır diyorsunuz, kendi içinde mantık gelişmesi yaşıyorsunuz. Gerekçenin son kısmında diyorsunuz ki: “Bunun hangi dil ve lehçelerde yapılacağına Bakanlar Kurulu karar verecek. Sayın Bakan, yani bir şey insan hakkıysa siz karar veremezsiniz. Size ne? Herkes istediği gibi yapar. Ama sen karar veriyorsan orada keyfîlik doğar, orada başka bir şey çıkar. Yani siz yarın Kürtçe eğitime izin vereceksiniz, örneğin, Lazcaya vermeyeceksiniz, Çerkezceye vermeyeceksiniz, Boşnakçaya vermeyeceksiniz. Bakanlar Kurulunun takdiri, böyle bir şey olur mu? Yani insan hakkıysa siz bunu engelleyemezsiniz. İnsan hakkı değilse o zaman dürüst olun, başka bir şeydir deyin, başka bir müzakere sonucudur deyin. Biz de ona göre karar verelim.

Efendim devam edelim, nefret suçu: Bakın, nefret suçunu sınırlamışsınız, nefret suçunu belli davranışlarla tadadi olarak saymışsınız, bu uygun değildir. Nefret suçu sözlü taciz, tehdit, davranış, nefretli konuşma, ad ve lakap takma, efendim mobbing, göz dağı vermek, fiziksel ve ruhsal saldırıda bulunmak suretiyle de işlenebilir. Siz getirmişsiniz, nefret suçunu... Sadece ne diyorsunuz? Efendim, “İşe girmesini engellemek, arz edilmiş belli hizmetten yararlanmasını engellemek, ekonomik etkinlikte bulunmasını engellemek.” olursa yani tadadi olarak dört davranışla... “Kamuya arz edilmiş olan taşınır veya taşınmaz malın satılmasını, devrini veya kiraya verilmesini, kamuya arz edilmiş hizmetten yararlanmasını, işe alınmasını, ekonomik etkinlikte bulunmasını engellemek...” Neden dolayı engellemek? Dil, din, ırk, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet gibi sebeplerle. Sadece bunlardır nefret suçu diyorsunuz. Bu olmaz. Yani eğer hakikaten nefret suçunu cezalandırıcaksanız bir kişinin veya grubun küçük düşürülmesi amacıyla her türlü söz, davranış, görüntülü aşağılama davranışlarını da buraya katmanız gerekiyor. Yani siz çıkacaksınız, birilerine iftira niteliğinde, aşağılayıcı, toplumda küçük düşürücü, tahkir, tenzil edici sözler söyleyeceksiniz ama bu nefret olmayacak, sadece kişisel hakaret olacak. Yani bu hâliyle bu. Çünkü niye? Efendim orada, işte işe alınma yok, ekonomik etkinlikte bulunmasını engelleme yok, taşınır, taşınmaz satılmasını engellemek yok. Dolayısıyla, buraya mutlaka bir madde eklenmeli -ki önerge vereceğiz- bir kişinin veya grubun küçük düşürülmesi amacıyla her türlü söz, yazı, görüntü ve davranışta bulunmak da nefret suçu kapsamında değerlendirilmelidir diye düşünüyorum.

Bir başka husus, yine bu tasarının 14’üncü maddesinde enteresan bir hüküm getiriliyor. 5237 sayılı Kanun’un 115’inci maddesinde bir düzenleme yapılıyor. Burada deniyor ki: “Cebir veya tehdit kullanarak ya da hukuka aykırı başka bir davranışla bir

kimsenin inanç, düşünce veya kanaatlerinden kaynaklanan yaşam tarzına ilişkin tercihlerine müdahale eden veya bunları değiştirmeye zorlayan kişi (1)'inci fıkra hükmüne göre cezalandırılır.” Şimdi, yaşam tarzına ilişkin tercih, inanç ve düşüncesinden kaynaklanan yaşam tarzına müdahale... Sayın Bakanım, vatandaş kendi inancından dolayı başlık takmak zorunda, örneğin Sihler dışında olduğu zaman “Ben bu inancım gereği -özel bir başlıkları var- bunu taşımak durumundayım.” diyor ya da dindar bir yurttaşımız “Ben başka türlü bir şey taşıyacağım.” diyor ama bu şahıs aynı zamanda asker, polis ya da hâkim, savcı. Siz bu maddeyi koyduğunuz anda, bu kişiye “Hayır, yapamazsın.” dediğin anda... Ya da üniformayı giymiyor, Yehova Şahitleri örneğin kabul etmiyor. Siz, inancı gereğince üniformayı kabul etmeyen bir kişiye zorla üniforma giydirdiğiniz anda bu suçu işlersiniz. Siz inancı gereği başına kipa takan bir kişiye “Hayır kardeşim, bunu çıkaracaksın, kürsüye çıkamazsın bu hâlde.” dediğiniz anda bu suçu işlersiniz. Yani bir şey yapıyorsunuz ama bu işin sonucunun da nereye geldiğini iyi düşünmek gerekiyor. Bu çok tehlikeli bir maddedir. İyi düşünmemiz lazım. Bu olmaz yani bunun net olması gerekiyor. Çünkü “İnanç, düşünce ve kanaatlerinden kaynaklanan yaşam tarzına ilişkin tercihi müdahale...” Müdahale edemezsiniz o zaman. Yani, bir kişi inancının sembolünü taşıyabilir. “İnancım gereği bu budur.” Yani bu konu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine kadar giden bir konudur. Yani nereye kadar müdahale edersiniz, nereye kadar etmezsiniz gibisinden. Dolayısıyla, bunun yeniden görüşülmesi lazım.

Sayın Başkanım, sözlerimi bitiriyorum, tamamlıyorum. Bunu demek istiyorum özümde. Bakın, bir sürü sorun var, bir sürü teknik konu var. Bu kanunun mutlaka alt komisyona gitmesi ve alt komisyonda yeni baştan değerlendirilmesi gerekiyor. Yoksa kaş yaparım derken göz çıkarırız.

Saygılar sunuyorum., teşekkür ediyorum.

BAŞKAN –Teşekkür ediyorum.

Faruk Bey, size veriyorum sözü.

FARUK BAL (Konya) –Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Komisionumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakana yeni görevinde başarılar diliyorum. İnşallah Bakanlığın başındaki “adalet” sıfatına uygun hizmetler nasip eder. Fakat, gelişinden sonucu belli olacak bir başlangıç gösterdiniz Sayın Bakan. Yolsuzluk soruşturması yapan savcıları şikâyetle işe başladınız, orada bakan oldunuz. Arkasından da basına yansıdığı kadarıyla “Allah’a şirk koşmak olmayacağı gibi devlete de şerik olmaz.” gibi bir vecizemsi sözler söylediniz. Bu gidişle iyi bir sonuç alınmayacağı belli. Allah’a şirkle devlete şerikin ne alakası var, ne alakası var! Biri dünyevi, biri uhrevi. Devlete elbette şerik olur, olacak tabii. Devletin şeriki benim, devletin şeriki yasama, devletin şeriki yürütme, devletin şeriki yargı, devletin şeriki basın, devletin şeriki vergi mükellefi, herkes devletin şeriki. Dolayısıyla, inşallah hayra alamettir diye başlayalım.

Değerli arkadaşlar, bu konuyla alakalı olduğu için Türkiye’nin bir fotoğrafını kısaca çizmek istiyorum. “Demokratikleşme paketi” denildiği için demokrasinin ne alemde olduğunu kısaca değerlendirmek istiyorum. Önce, demokrasi dediğimiz güç iki tane temel sütun üzerinde yükselir. Birisi hukukun üstünlüğü, diğeryse piyasa ekonomisi. Bunlardan birisi eksik olursa iş yürümez. Birisindeki yanlışlık diğerini etkiler ve doğal olarak da bu etkileşme Türkiye’de çok bariz bir şekilde ortaya çıkıyor. Piyasa ekonomisinin temeli serbest rekabettir, piyasa ekonomisinin temeli kamu kaynaklarında şeffaflık ve hesap verebilirliktir. Buradaki bozulmaları on bir yıl içerisinde gördük. Çok açık, net ve Medise kanunlar şeklinde irade belirtme mecburiyetinde bırakan örnekler de gördük. Piyasa ekonomisini bozmak için Özelleştirme Kanunu’nda, Kamu İhale Kanunu’nda, Sayıştay Kanunu’nda ve pek çok mevzuatta pek çok değişiklikler yapıldı. Bunun ortaya çıkardığı sonuç, doğal olarak, haksız rekabetti, yolsuzluktu, kamu kaynaklarına yolsuzlukla ve serbest piyasa ekonomisinin en önemli özelliği olan serbest rekabeti ortadan kaldırarak işlem yapmak, yandaş zengin yaratmaktı. Bu yandaş zengin evelallah oldu. 2002 yılında dolar milyarderi Türkiye’de 4 taneydi, şimdi 30’u aşmış. On bir yılda dolarları tarlaya ekseyiz milyar dolar olmazdı. Bu, ekonomideki piyasa ekonomisinin demokratik anlayışından çıkıp yandaş zengin yaratma amacına yönelik uygulamaların eseridir. Dolayısıyla, bu yandaş sermaye şimdi sizden hukuk istiyor. Siz o hukuku yapmaya çalışıyorsunuz ve istenilen o hukuk da sizi hukuksuzluğa sürüklüyor çünkü haksız rekabeti yarattıran güç, adaletsizliği ve haksızlığı da yarattırma mecburiyetini size yüklüyor.

Değerli arkadaşlarım, bu alandaki temel sorun, haksız rekabet, yolsuzluk, rüşvet, zimmet gibi son günlerin hadiseleriyle ortaya çıkmıştır. İş ben çok basite indirgeyerek kutu, efendim bakan konuşmalarına değil de bu ana kitle üzerinde sizlerin ettiğiniz yemine davet için böyle bir değerlendirme yapıyorum. Diğer taraftan, demokrasinin ikinci sütunu hukuk devletidir, kuvvetler ayrılığıdır, yargının yasama ve yürütmeyi dengelemesi ve denetlemesidir ve bunun karşılığında da yargının bağımsızlığı ve tarafsızlığıdır. On bir

yıllık uygulamada baktık gördük ki, bu konuda AKP Hükûmetinin çok büyük git gelleri olmuştur, çok büyük açmazları olmuştur. Bu konuda Anayasa'yı 2010 tarihinde değiştirirken uyarılmıştınız, en azından Milliyetçi Hareket Partisi uyarmıştı ve bugünleri tarif etmişti size. "İç denetimden yoksun, kuvvetler arasında denge ve denetim görevini ifa edecek yargı eğer bu derecede suistimal edilirse, bu derecede siyasallaştırılırsa, karşınıza, sizin, Jurassic Park canavarı gibi bir canavar çıkar, ilk defa size saldırır." Bu, Medis kayıtlarında var Sayın Bakan. Bu Jurassic Park'ın canavarı ne nitelikte olacaktır onu bilemeyiz. Bugünkü Jurassic Park canavarı mıdır onu da tarif etmiyorum ama kontrolsüz ve dengesiz bir yargıya siyasal renk verdiğiniz zaman o silah olarak kullanılmaya müsait olur. Nitekim siz de bunu silah olarak kullandınız, arkasında da iç ittifaklarda bir kırılma oldu, o kırılmanın neticesinde de birtakım sorunları yaşamaya başladınız.

Şimdi, siz bunu bertaraf etmek istiyorsunuz. 2010'da kanı kanla yıkadığınız gibi şimdi kanı daha kötü bir şekilde kanla yıkamak istiyorsunuz, bu daha kötü sonuç verecektir, şimdiden belki üç yıl sonra, beş yıl sonra bu konuşmaya atıfta bulunmak mümkün olur. Şimdi daha kötü sonuç verecektir çünkü yakalandığınız alan hukukça korunabilecek bir alan değil, hukuk dışı bir alan; rüşvetle ilgili, yolsuzlukla ilgili, kamu kaynaklarının suistimaliyle ilgili bir alandır.

İki: Bundan kurtulmak için siz yargıya müdahale ediyorsunuz. Bu, hiçbir şart altında korunabilecek bir değer değildir.

Üç: Yargının gücünü bundan kurtulmak amacıyla kırıyorsunuz, emniyet teşkilatında gecede onlarca, yüzlerce -bugün herhâlde 2.500'e varmış- polisi yerinden ediyorsunuz. Bu polislerin ulaştığı delilleri yargı önüne getirmesini engellemek için bunu yapıyorsunuz, bu da yanlış ve dolayısıyla bu yanlış hukuka, adalete aykırı işler hayırlı sonuçlar doğurmayacaktır, Allah korusun Türkiye'nin başına başka felaketler açacaktır. Bunun bir çaresi var tabii, her ikisinin de hem demokratikleşmenin sütunu olarak piyasa ekonomisine verdiğiniz yandaş zengin yaratma şeklinde hukuk dışı, ahlak dışı oluşan zenginlikleri yaratmanızın ve hukuk dışı, ahlak dışı, adalet dışı uygulamaları, adli uygulamaları yapmanın bir reçetesi var. Bu reçete de hiç gizli saklı bir şey değil, gayet açık, net bir şekilde hukukun üstünlüğüne riayet ederek, her kim ne suç işlemişse onun cezasını bağımsız ve tarafsız yargıda vermek, bu kadar basit. Bunun dışında bir yol zaten yol değil, bunun dışında bir yol zaten insanlığın binlerce yıl yaşadığı acı tecrübelerle oluşturduğu akliselimi işaret eden yoldan uzaklaşmak demektir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bu kapsam içerisinde kanunla ilgili görüşlerimi, kanunun özel maddeleri üzerindeki düşüncelerimi ifade etmeye çalışacağım.

Tabii ki hepimiz biliyoruz, bunun adı demokratikleşme paketi falan değil. Daha önce gelen paketler ne ise bugünkü paketler de odur. Bunun adı sadece etikettir. Kamuoyunda içinde barındırdığı millî birlik ve bütünlük adına zehirli maddeleri gizleyebilmek için, gizlemek amacıyla ortaya konulmuş bir etikettir, bununla ilgili olmak üzere de kamuoyunda da olumlu bir algı yaratılmasına dönük akla ziyan bir sıfattır. Dolayısıyla, bu demokratikleşme paketi filan değildir, bu, belli belli besbellidir ki, Habur'la başlayan Oslo'yla devam eden, İmralı'yla hâlâ sürdürülen bir müzakereden sızan ve kanunlaştırılmasında o müzakerelerde verdiğiniz sözlerin gereği olarak zorunluluk gördüğünüz maddelerle ilgilidir.

Değerli arkadaşlarım, elbette ki biz bu kanunun bütün maddelerine İç Tüzük'ün verdiği yetkiyi kullanarak karşı çıkacağız ama özellikle karşı çıkmamız gereken birkaç tane maddesi vardır ki, bunlardan bir tanesi eğitim dilidir. Milletvekillerinin yeminine atıfta bulunmuştum, şimdi tekrar ediyorum: Siz, milletin bütünlüğünü koruyacağınıza, Allah'ı şahit tutarak, bütün mukaddesat değerlerinizi ortaya koyarak Türk milleti önünde yemin ettiniz. Biraz önce atıf yapıldığı için ben de oraya atıf yapıyorum. Anayasa Uzlaşma Komisyonunda bunlar tartışılırken ana dilde eğitimin birtakım gerekçeleri yazıldıktan sonra sonuç olarak da "Ana dille hayat istiyoruz, hayat." denilmiştir. Ana dilde hayat ne demektir?

Devam ediyoruz. Bengi Bey biraz önce konuştu "Sonuç istiyoruz." dedi. Yani, eğitimi ver, verdikten sonra da buna görev ver. O zaman, bizim başından beri söylediğimiz hadiseler birer gelecek okuma, fala bakma filan değil, gerçek. Bir daha paylaşmak istiyorum. Önce şunu ifade edeyim: Biz elbette milliyetçi bir partiyiz. Milliyeti, Türk milletinin yarattığı kültür ve medeniyet değerleri etrafında buluşmak ve o medeniyet değerlerine aidiyettir diye ifade ediyoruz. Dolayısıyla, burada ırki, etnik vesaire birtakım tanımlamalar yok, Türk milleti kültür ve medeniyette aidiyet kavramı içerisinde bir önemli değerdir. Bunun içinde elbette ki farklı etnisite ve inanç grupları da vardır, elbette ki onlar bizim zenginliğimizdir. Türkçe de işte, o kültür ve medeniyetin adıdır, damgasıdır. O adın, o damganın etnik parçalara bölünmesi ve bunların etnik dilde hayat veya etnik dilde sonuç doğuracak şekilde tanımlanması karşımıza suçlu fotoğrafı çıkarıyor. Türkiye'de bir ifadeye göre 16, Sayın Başkana göre 17, Sayın Başbakan'a göre 36, ama dikkat edin, CIA'nın yeni yaptığı araştırmalara göre "47 tane etnisite var." deniyor. Yani CIA biraz daha böyle bu açıdan zenginliğimizde fayda görüyor, Türkiye'nin etnik farklılık açısından zenginliğinde fayda görüyor ki terazinin kefesine biraz daha koyuyor, orası ayrı bir konu.

Ana dilde eğitim dedik, ana dilde eğitimi eşitlik kuralına göre herkese verdik ve herkes ana dilde eğitime başladı. Anaokulunda işte oyunu ana dille gördü, dünyayı ana dille tanıdı, ilkokulda sosyal bilgiler vesaire bunu ana dille okudu, ortaokulda matematik, lisede geometri, trigonometri, üniversiteyi de kendi dilinde okudu, Türkçe -Anayasa Uzlaşma Komisyonunda ifade edildi- yabancı dil olarak okutulacak. Ben de -kendi açımdan söylüyorum- ortaokulda, lisede Fransızca okudum yabancı dil olarak. Bugün aklımda iki tane cümle var, birisini söyleyeyim: "Donne moi" Başka bir şey yok. Şimdi, bu "Donne moi"lar giderek artacağı için Sayın Başkan, ne isteyeceklerini de bilemeyeceğimiz için, 36 tanesi veya 47 tanesi "Toprağından toprak, milletinden millet isterim." derse, "Bayrağının yanına başka bayrak isterim." derse o zaman ne halt edeceğiz? Nitekim gelişmeler de o yönde. Yani asıl vurgu yapacağım burası değil, şurasıydı: 36 tane grup kendi dilinde okudu, Türkçeyi de yabancı dil olarak bildi. Peki, bu 36 grup -bırakalım Türkçeyi- birbiriyle nasıl anlaşacak kardeşim, nasıl konuşacak? Bu 36 tane grubun üniversiteyi bitirmiş, liseyi bitirmiş, ortaokulu bitirmiş gençler sokağa çıktığında hangi dili konuşacak? Bakkala gittiğinde kibrit alacak, hangi dili konuşacak? Yani evlenecek, baklanacak, bu sosyal görüşmeler hangi dilde konu olacak? Devlete gelecek, vergisini yatırmaya gidecek, hangi dille konuşacak bir adam bulacak orada, elektrik açtırmaya gidecek, hangi dille konuşacak? Yani o zaman karşımıza şöyle bir tablo çıkıyor: Gerek resmî gerek özel gerek sosyal hayatta -üçü de birbirine benzer- 36 grup birbiriyle konuşamayan gettoya mahkûm edilecek. Sonuçta bunları sosyal hayata, özel hayata veya resmî hayata sokabilmek için iki tane seçenek kalıyor. Bunlardan bir tanesi: Ya herkes yanında 35 tercüman taşıyacak veya her devlet dairesine bir müdür, 35 tercüman koyacaksınız. Dolayısıyla, bu olacak bir iş değil ama olduruyorlar, olacak iş değil çünkü dünyada da olacak bir iş değil. Dünyada 6 bin tane etnik dil var ama iki yüz tane devlet var. Yani 6 bin tane resmî dil mi var dünyada? Dolayısıyla her ülkenin kültür ve medeniyet dili o ülkenin dilidir ve herkes onu öğrenecek, bunda bir şey yok. "Efendim Kürtçe konuşulmuyor." Konuşulsun. MHP olarak 57'nci dönemde 12 Eylül darbe anlayışının ortaya koymuş olduğu yasakları kaldıran partiyiz biz.

Efendim AKP'nin "özel" önerisine geliyoruz. "Özel okullar da olacak, bir şey olmaz canım." Değerli kardeşim, eğitimin özel ve resmî olmasının hiçbir hukuki sonucu yoktur. Üniversite diplomasını aldın mı, lise diplomasını aldın mı, "Özel okuldan mı, resmî okuldan mı?" sorusuyla muhatap olmazsın, diploma diplomadır. Anayasa'nın 42'nci maddesi özel okullarla resmî okulları birbirinden ayırmıyor. Dolayısıyla, bu AKP'nin cinliğinin, cin fikirliliğinin çok açık bir şekilde ortaya çıktığı alandır. "Özel okulda bir şey olmaz, özel okulla ilgili bir düzenleme yapıyoruz, resmî okullarda resmî dil Türkçedir." gibi aldatma ve kandırma oyunu bu. Özel okullardaki müfredat Millî Eğitim tarafından yapılmıyor mu kardeşim? Özel okullar, Millî Eğitimin teftişine, denetimine tabi değil midir? Özel okullar Millî Eğitim Bakanlığının yönetmeliği ile yönetilmiyor mu? O zaman özel okul şuradaki bir bakkal dükkanı gibi değil ki, onun resmî bir yönü de bulunmaktadır. Dolayısıyla, biz buna şiddetle karşıyız.

Diğer taraftan, Siyasi Partiler Kanunu'nda da aynı konu gündeme getirilmişti, bu gerekçelerle Siyasi Partiler Kanunu'ndaki dil konusuna yapılan düzenlemeye de karşıyız. Burada daha vahim bir sonuç daha ortaya çıkarılacaktı. Sayın Bakan, burayı biraz dikkatle dinlerseniz, bu bizim yeni hikâyemiz değildir. Şimdi adı "Etnisitelere özgürlük" olan tabirin adı, Osmanlı'yı çokerten "Ekalliyetlere muhtariyet" tabirine eş değerdir. Ekalliyetlere muhtariyet, Osmanlı millet bütünlüğünü bozmuştur, Osmanlı millet bütünlüğünden onlarca devlet -bir hesaba göre yani 100'ün üzerinde, 162 gibi bir devlet- çıkmıştır, nüfus alanını da kattığımız takdirde. Şimdi, aynı Osmanlı'da sorun olarak "Ekalliyetlere muhtariyet" adı altında yaşadığımız olay, 1876 Anayasası'yla kurulan Medisi Mebusanın ilk toplantılarında ortaya çıkmıştır. Orada da Bakanlardan gelen ekalliyete mensup olan ülkelerin milletvekilleri ana dilleriyle konuşmak istemişlerdir. O zaman Osmanlı bir imparatorluk olmasına rağmen, zamanın Medis Başkanı "Türkçeyi öğrenip ondan sonra milletvekili olacaksın." demiştir ve orada o konu kapatılmıştır ama mesele öyle bitmemiştir. Sonuç itibarıyla farklı alanlara yayılan bu sıkıntı Osmanlı'nın etnik bazda veya ekalliyet bazında dağılmasına neden olmuştur. Şimdi, Siyasi Partiler Kanunu'nda bunu koyduğunuz zaman, yarın "Ben bu propagandayla seçildim mi kardeşim?" "Evet." "Seçildiysem elbette ki hem siyasi partiler yönetimi içerisinde hem de belediyelerde, yerel yönetimlerde hem de Mediste seçilme hakkını da elde ettim." "Evet." "Bu hakla, yani ana dilimle propaganda yapma hakkıyla seçildiğime göre ben Mediste de konuşurum, belediyede de konuşurum, partimde de konuşurum." deme hakkını veriyorsunuz. Bunun geleceği yer burasıdır, geldiği zaman da buradan gidilecek yer, aynen 1876 Osmanlı Anayasası'nın Osmanlı devletini parçaladığı gibi Türkiye Cumhuriyeti devletinin hem toprak bazında hem millet bazında yaşayacağı sorunları ortaya çıkaracaktır.

Ben uzatmayacağım ama son bir konuya daha değinmek istiyorum, o da Siyasi Partiler Kanunu'nun 11'inci maddesinin (b) fıkrasının yürürlükten kaldırılması. "Oradaki hükümler niye kaldırıldı?" sorusunun anlamı tam da bugünlere, bugünkü tartışma ara tesadüf eden bir durumu yaratıyor. Sayın Bakan, mutlaka bilirsiniz ama ben tek tek sıralayacağım yani bir kez de benden duyun diye

Siyasi Partiler Kanunu'nun 11'inci maddesinin (b) bendinin birinci fıkrası şudur: "Kamu hizmetinden yasaklı olanlar", ikinci fıkrası: "Zimmet suçundan mahkûm olanlar", üçüncü fıkrası: "Beş yıldan fazla hapis cezası alanlar", dördüncüsü: "Türk Ceza Kanunu'nun İkinci Kitabının birinci babında yazılı olanlar", beşincisi: "Terör eyleminden mahkûm olanlar." bunlar siyasi partilere giremez, üye olamaz. Niye? Çünkü bunlar toplumda hoş görülmeıen suçları işlemiş ve mahkûm olmuş insanlardır.

Şimdi siz, kısıtlı olan kişiye, medeni ehliyetleri kullanmaktan kısıtlı olan kişiye nasıl siyasi faaliyette bulunma hakkını veriyorsunuz? Bu, hukukun temel kuralı. Yani medeni hakları kullanma ehliyetini elinden alacak kadar aklen malul olan veya mahkûmiyetle bu ehliyeti kullanamayacak duruma gelmiş olan kişiye nasıl siyasi hak verme cûretini gösteriyorsunuz? Bu, hukukun temel kurulu, ta Roma hukukundan beri gelen bir şey bu.

İkincisi: Zimmetine para geçirmiş adam, tüyü bitmedik yetimin hakkını yemiş. Bu adamı biraz daha para geçirsın diye mi siyasete sokuyorsunuz ya da zimmetine para geçirenlere bir yol mu açmak istiyorsunuz ya da bu suçtan mahkûm olanları dokunulmazlık sınırı içerisine, kapsamı içerisine almak için bir kapı mı araluyorsunuz? Yani böyle şey olabilir mi? Hani temiz toplumdu, hani temiz siyasetti, hani şeffaflıktı?

Üçüncüsü: Beş yıl hapis. Beş yıl haptsten daha yukarı mahkûm olanlar, Sayın Bakanım siz Adalet Bakanısınız, bunlar toplumda ağır suç işlemiş insanlardır, durup dururken beş yıl hapis verilmez bir insana. Böyle mücrimleri, suçlu insanları siyasetin tepesine getirip bunların yönettiğı bir Türkiye'yi mi yaratmak istiyorsunuz, yoksa temiz toplumun, açık, şeffaf toplumun Türkiye'sinden kurtulmak için bir sebebinizi mi var?

Ama en mühimi, tabii, Türk Ceza Kanunu'nun İkinci Kitabı'ndaki suçlar. Bunlar nedir Sayın Bakanım? Siz de bir bilgi verirsiniz Adalet Bakanı olarak, bu suçlar hangi suçlar? Bu suçları işleyen insanlar eskiden niye yasaklıydı? "Bir savaş hâlinde başka bir devletin ordusuna hizmet eden adam" bu suçlardan birisi. Yani böyle bir hainliği yapmış ve mahkûm olmuş olan bir kişinin siyasette ne gibi bir faydası, ne gibi bir katkısı olabilir ya da sizin bunu kaldırmak için bizim bilmediğimiz başka bir nedeniniz mi var?

Ve beşincisi de terör eyleminden mahkûm olanlar. Bunları siz niye kaldırıyorsunuz Sayın Bakanım, çok açık, net söyleyin. Yani, terör eyleminden mahkûm olan kişi, bu ülkedeki askerın, polisın kanına girmiş olan kişi, bizim can ve mal güvenliğimiz yanı sıra ülkemizin sınırlarını koruyan, topraklarını koruyan, millet bütünlüğümüzü koruyan polisimizin, askerimizin, hâkimimizin, savcımızın, imamımızın, öğretmenimizin kanına girmiş kişi, terör amacıyla kana girmiş kişiyi siyasete sokmanın sizce amacı, sebebi nedir? Bunlar bir tek asker, polis, hâkim, savcı, imam öldürmemiş ki, orada bulunan, Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki 25 bin Kürt kardeşimizin de katili olmuş. Niçin? PKK'nın terör baskısına boyun eğmediğı için, korucu olduğı için, vatanına milletine sadakat duygusu beslediğı için.

Şimdi, sizin uyguladığınız bu politika Apo'ya Nevruz'da yol vererek Diyarbakır'da bütün Kürtlerin lideriymiş gibi, terör örgütünün elebaşını meşrulaştırmanın devamında, artık siz "Teröristler sizin temsilcinizdir." anlamına gelen bir düzenleme yapıyorsunuz. Yarın, dağdan inen adam eline silahı alsa, Kozluk'ta, Pervari'de, Beşiri'de, Şırnak'ta seçime girse kim karşı çıkacak ona?

Dolayısıyla, aklıseline gelin Sayın Bakanım, tekrar ben, sizi ve bütün milletvekili arkadaşlarımızı Allah huzurunda, Allah'ı şahit tutarak yaptığınız yemine davet ediyorum. Sizi, Oslo görüşmelerinde, İmralı görüşmelerinde müzahir olan küresel güç korkutmasın. Sizin arkanızda, huzurunda yemin ettiğiniz Türk milleti olsun. O milletin kudreti her şeye yeter, yetmiştir geçmişte, bundan sonra da yetecektir diyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Akman, buyurun.

YAHYA AKMAN (Şanlıurfa) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Adalet Bakanlığını yeni üstlenmiş olan Sayın Bozdağ'a bu görevinde başarılar diliyorum. İnşallah bugüne kadar yaptığı bütün görevler gibi bu görevi de hakkıyla yürütecektir. Buna olan inancımı ifade etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bildiğiniz üzere, bugün görüşmekte olduğumuz tasarı, bizim "Millî Birlik ve Kardeşlik Projesi" olarak ortaya koymuş olduğumuz ve yıllardır bu memlekette akan kanın durması adına, kardeşliğin tesis edilmesi adına, on yıllardır yapılmış olan yanlışların ortadan kaldırılması adına, halkın, toplumun her katmanının, ötekileştirilen her kesimin bu devlete bağlılığının artması adına, bağlarının kuvvetlenmesi adına ortaya koyduğumuz projenin önemli kilometre taşlarından birisi olarak karşımızda duran bir tasarıdır.

Yine hatırlayacağınız üzere, geçtiğimiz yıl içerisinde "akıl insanlar heyeti" dediğimiz, farklı toplum katmanlarından, kadın, erkek, akademisyen, gazeteci ve değişik kesimlerden oluşan insanların oluşturmuş olduğu ve 7 coğrafi bölgede günlerce, haftalarca

sürmüş olan çalışmaların neticesinde oralarda yapmış oldukları istişareler ve çalışmalar neticesinde, bu toplumun bir ortak akli olarak ortaya çıkan o raporların neticesinde süzüle süzüle karşımıza gelen, benim tespitlerime göre 16 ana madde, yürürlükten kaldırılan bazı hükümleri, 5 maddeyi de dikkate aldığımız zaman 23 maddeden oluşan, 23 maddeyi değiştiren bir kanun tasarısı.

Bizim “kutlu” olarak adlandırabileceğimiz bu yolculukta, halkın barışması, bütünleşmesi, birleşmesi adına atmış olduğumuz bu adımın çok hayırlı bir adım olduğunu ifade etmek istiyorum. Ne yazık ki son günlerdeki bazı tartışmalar, birazcık, bu atılmış olan önemli adımın halk nazarında hak ettiği yeri görememesine neden olacak gibi üzüntümü bu anlamda ifade etmek istiyorum.

Sabahtan bu yana muhalefete mensup milletvekili arkadaşlarımız dinliyoruz, tespitlerimiz şu yönde: Daha önce de kamuoyuna yansıyan görüşlerini biliyoruz. Bazı arkadaşlarımız tümden bunun memleketin bölünmesine vesile olacak adımlardan biri olduğunu ifade ediyor, bazı arkadaşlarımız da bunun çok yetersiz ve sembolik kaldığını ifade ediyorlar. Bu, şu anlama geliyor: Demek ki biz çok doğru bir yoldayız. Yani, gerçekten toplumun ana omurgasını, toplumun geniş kitlelerini temsil eden doğru bir yolda yürüyoruz anlamına geliyor bu yapılan eleştirilere baktığımız zaman. Tabii ki sosyal hadiselerde yıllar yılı yapılmış olan tahribatlardan sonra bu tahribatları rehabilite etmek adına atılmış olan adımlarla ilgili muhakkak ki bazı toplum kesimlerinin -küçük de olsa, marjinal de olsa- rahatsız olması tabiidir. Ama esasından onlar belki bu rahatsızlıkları çok kısa vadede birtakım menfaatlerin veya birtakım siyasi düşüncelerin, siyasi menfaatlerin ellerinden gideceği gerekçesiyle de karşı çıkabilirler. Ama doğrusu, bu gibi önemli konuları günlük siyasi tartışmaların aracı ve aleti etmeden fotoğrafın büyüğünü görmek suretiyle, toplumun geniş katmanlarını görmek suretiyle bu adımları atmanın en doğrusu olduğunu şahsen ben düşünüyorum. AK PARTİ olarak da biz bu kanaatte olduğumuz için bugün bu tasarıyı görüşüyoruz ve bu tasarının her cümlesinin arkasında olduğumuzu da çok rahatlıkla, şükürler olsun, ifade ediyoruz.

Bizi Allah'la tehdit eden, Allah'tan korkmakla tehdit eden arkadaşımız bilmelidir ki o atmış olduğumuz adımdan Allah da, kulları da son derece memnun olacaktır, onu rahatlıkla ifade edeyim çünkü bugün başta Doğu, Güneydoğu'da olmak üzere, toplumun kendini ötekileştirilmiş hissedenden bütün kesimleri gerçekten bu memlekette bir bahar havası yaşamaya başlamışlardır. Şehit cenazelerinin gelmemesiyle, toplumda kanın akmasıyla beraber bir yılı aşkın bir süredir -hamdolsun- toplumda çok güzel şeyler konuşulmaya başlandı. Çıkılamayan yaylalarda, dağlarda insanlar daha önce olduğu gibi yaylalarını kullanmaya başladılar, köylerine dönmeye başladılar, her şey tabiisine, doğasına doğru dönmeye başladı. Demin de ifade ettiğim gibi, yıllara sari büyük tahribatları bir çırpıda elbette ortadan kaldırmak mümkün değil ama bu adımın da çok büyük bir adım olduğunu, dev nitelikte denebilecek bir adım olduğunu ifade etmeden geçemeyeceğim. Malumunuz olduğu üzere, değerli arkadaşlar, “toplumun ötekileştirilen kesimleri” dediğimiz zaman, bunun içerisinde inanç noktasında, etnik noktada ve değişik noktalarda ötekileştirilmiş kesimleri de kastediyoruz ve buna ilişkin Hükümetimizin, devletimizin atacağı adımların da devam edeceğini, bunun sadece bir istasyon olduğunu, bu yolculuk sırasında bir istasyon olduğunu da ifade etmemiz gerekiyor. Bu cümleden malumunuz olduğu üzere, bu konuya ilişkin bir kısım tedbirler idari tedbirlerle ilan edildi Hükümetimiz tarafından, yönetmeliklerle, değişik idari tasarruflarla bazı adımlar atıldı.

Yine hamdediyorum, şükrediyorum ki 1999'da da milletvekili olmuş olan bir arkadaşınız olarak, o gün aynı mevzuat çerçevesinde başörtüsü nedeniyle yemin edememiş bir bacımızın acısını yüreklerinde hissetmiş bir arkadaşınız olarak, bugün hemen solumuzda yine bir bacımızı başörtülü olarak Meclis çatısı altında, aynı mevzuat çerçevesinde görmüş olmanın da mutluluğunu ve bahtiyarlığını yaşamış olmanın hissiyatını da sizlerle açıkçası paylaşmak istiyorum. Yani, toplumun sosyal anlamda, müspet anlamındaki dönüşümü anlamında nereden nereye geldiğini göstermesi açısından bu adım çok çok önemli olmuştur.

Yapılan eleştirilerin tamamına ben cevap verme ihtiyacı hissetmiyorum, Sayın Bakanımız burada, muhakkak ki Hükümet görüşü olarak, tasarı olarak, bu sunulmuş olan tasarıyla ilgili birtakım cevapları verecek ama ben Güneydoğu'yu temsil eden bir milletvekili olarak şunu ifade edeyim: Sayın Bal ayrıldı. Üzüntü duydum, örneğin bir konuyu eleştirdi, çok kafama takıldı. Siyasi partilerin seçim propagandaları sırasında veya ön seçim sırasında bazı dil ve lehçelerde, daha doğrusu bizim bölgede Kürtçe propaganda yapması önündeki yasağın kaldırılmasını eleştirdi. Ben şahidim ki değerli arkadaşlar, Milliyetçi Hareket Partisine mensup milletvekili adayları ve belediye başkan adayları da seçim propagandaları sırasında gayet tabii olarak ve zorunlu olarak köylere gittiği zaman Kürtçe propaganda yapmak zorunda kalıyorlar. Arap nüfusumuz var bizim bölgemizde yaşayan, Arap köylerine gittikleri zaman Arapça konuşarak siyasi propaganda yapmak durumunda oluyorlar. Bu, işin tabiatı gereğidir; bu, âdeti minarenin düzeltilmesi gibi bir doğrudur şu anda yaptığımız iş. Yani, doğal olarak, tabii olarak zaten kullanılmakta olan, bütün siyasi parti temsilcileri tarafından kullanılmakta olan bir dilin görmezlikten gelinmesi, inkâr edilmesi, gerçekten hâlen bunun üzerinde ısrar ediliyor olması son derece saçmadır.

Ben şunu ifade edeyim: Herhâlde, önümüzdeki yıllarda, şu Meclis tutanaklarımızı inceleyen bizden sonra gelecek olan bazı siyasiler, belki beş yıl sonra, belki on yıl sonra bu sıralarda ne kadar komik, ne kadar işin doğasına aykırı, ne kadar işin tabiatına aykırı

cümleler sarf edildiğini üzülmekle ve üzüntüyle görecekler, “Demek ki Türkiye böyle zamanlar da geçirdi.” Tabii, nasıl ki biz bugün cumhuriyetin ilk yıllarında veya 12 Eylül dönemi gibi olağanüstü dönemlerde çıkarılmış olan o kanunların bir kısım gerekçelerini okuduğumuz zaman veya hatta metinlerini okuduğumuz zaman nasıl şu anda tüylerimiz ürperiyorsa, nasıl işin doğasına aykırı, insanlığa aykırı, jakoben, tepeden inmece, tek tip insan oluşturma amacına yönelik olarak bir kısım mevzuatların o zaman oluşturulduğunu bugün tüylerimiz ürpererek okuyorsak ve bunları hiçbirimiz sahiplenmiyorsak, en uçtaki siyasi partilerimiz de dâhil sahiplenmiyorsak ilerideki günlerde de bugün bir kısım arkadaşlarımızın görüşlerinin de tenkide maruz kalacağını ifade etmemiz gerekiyor.

Gerçekten güzel düzenlemeler var yani siyaset alanının genişletilmesine yönelik düzenlemeler var, siyasi partilerin aldığı yardımlarla ilgili -söylendi- düzenlemeler var, siyasi partilere üye olmanın kolaylaştırılması meselesiyle ilgili düzenlemeler var, özellikle toplantı gösteri yürüyüşüyle ilgili olarak atılmış olan adımlar kanaatimce çok önemli, Ceza Kanunu’nda yapılan değişiklikler var. Tabii ki bazı dil ve lehçelerde özel okullarda eğitim ve öğretimin önünün açılmasıyla ilgili düzenleme son derece önemlidir ve hukukçularımız bunun, bu tasarının hazırlanması sırasında, Bakanlık aşamasında, Bakanlar Kurulu aşamasında çok titiz bir çalışma yaptıkları için hiçbir şekilde... Ben de bir hukukçu olarak Anayasa’ya aykırı olduğu kanaatinde değilim, toplumun geldiği noktada bu adımların fevkalade atılması gerektiği kanaatindeyim ve bu tasarının -özetledim fazla zamanınızı almamak adına- çok hayırlı bir tasarı olduğunu düşünüyorum ve demin de ifade ettiğim gibi, her cümlesinin her kelimesinin bu memleketimiz için, kardeşliğimiz için, birlik ve beraberliğimiz için çok önemli olduğunu ifade etmek istiyorum. Bu tasarı hiçbir şekilde bölünmemize vesile olmayacağı gibi, tam tersine 780 bin kilometrekare alan üzerinde, Misakımillî sınırları içerisinde yaşayan insanlarımız bu devletinden memnun kaldığı sürece bu devletini çok daha fazla sahiplenecektir. Onun dilini serbest bıraktığınız zaman, örf ve ananeleriyle ilgili rahat yaşamını temin ettiğiniz zaman, onun önündeki engel ve bariyerleri kaldırdığınız zaman, o tam tersine ülkenin büyümesine vesile olacak, birlik ve beraberliğinin pekişmesine vesile olacak bir adımdır diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BENGİ YILDIZ (Batman) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Akman, teşekkür ederim.

Buyurun Sayın Bengi.

BENGİ YILDIZ (Batman) – Şimdi, Sayın Bal konuşurken bizim Anayasa Uzlaşma Komisyonumuza atıfta bulundu, bizim hiçbir zaman ifade etmediğimiz değerlendirmeler yaptı. Bizim anayasa taslağımız kamuoyuna açıktır özellikle dil konusunda. Önerilerimizin 3’üncü maddesi “Devletin resmî dili Türkçedir. Tüm vatandaşların resmî dili öğrenme görevi ve hakkı vardır.” şeklinde. Türkçeyi bir yabancı dil gibi önerdiğimiz şeklinde değerlendirmeler yaptı. Formülasyon buradadır, resmî dil Türkçedir, tüm vatandaşların... Hani “37 etnik grup var, birbirleriyle nasıl anlaşacaklar?” diye bir argüman getirdi Sayın Bal. Biz “Tüm vatandaşların resmî dili öğrenmek görevi ve hakkı vardır.” şeklinde bir anayasa maddesi önermişiz. Dolayısıyla, bizim görüşümüz değil ifade ettikleri.

BAŞKAN – Anladım. Çok teşekkür ediyorum.

FARUK BAL (Konya) – Sayın Başkanım, iki cümleyle...

BAŞKAN – Bir saniye...

FARUK BAL (Konya) – İleride değerlendirmeye gerek kalmadan ifade etmek istiyorum. Bir, tabii ki Anayasa Uzlaşma Komisyonunda bir resmî öneri vardır. Bu resmî önerinin de izahı vardır, izah da müzakereler sırasında olmuştur. “Ana dilde hayat”ı Sayın Ayla Akat ifade etmiştir, “Türkçenin yabancı dil olarak okutulması gerektiği”ni de Sayın Sırrı Süreyya Önder ifade etmiştir; bunlar zabıtlardadır.

Diğer taraftan, ben yokken Yahya Bey “Bizi Allah’la tehdit ediyorlar.” gibi bir laf kullanmış, eğer yanlış nakledildiyse düzeltsin. Biz Cenab-ı Allah’la tehdidi hiçbir zaman düşünmeyiz, o Allah’la kul arasında bir şeydir.

BAŞKAN – Allah’ın kendi bileceği iş zaten, bize bakıp da şey...

FARUK BAL (Konya) – Ama, bunun tehdit olarak algılanması yanlıştır. Bu yanlışları yapanlar -“beş yıl, on yıl sonra” dedi Sayın Akman- beş yıl, on yıl sonra Türkiye bir bütün olarak kalabilirse bugünkü yapılanların ne kadar vahim sonuçlar doğurduğunu göreceklardır.

BAŞKAN – İnşallah öyle olmaz.

Sayın Bal, teşekkür ediyorum.

Sayın Batum, buyurun.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, şimdi, ben de ilk olarak bu paket hakkındaki sonuç görüşümü söyleyeyim. Bu, demokrasi paketi filan değil, kesinlikle değil.

Ondan sonra şunu söyleyeyim: Sayın Başkan, yirmi yıldır sizi tanıyorum, anayasa hukukçusunuz, beraber çalıştık ama büyük bir şanssızlığınız var herhâlde, özellikle son dönemde, çünkü Anayasa'ya en aykırı, en nokta atışı, en kişiye özel yasal ar maalesef sizin Anayasa Komisyonu Başkanlığınıza denk düşmeye başladı.

Şimdi, Yahya arkadaşımın söylediklerini dinlemeden önce hep şunu düşünüyordum: “Bunu Bakanlık tasarlıyor, bir tasarı hâline getiriyor, sonra arkadaşlar da siyasi görüşleri itibarıyla karşı koymadıkları için bu yasalar çıkıyor.” diye düşünüyordum. Şimdi, evet, Sayın Bakandan, Sayın Bekir Bozdağ'dan bütün arkadaşlar söz etti ben de söyleyeyim, tarihe geçti gerçekten Sayın Bekir Bozdağ. Çünkü, hatırlayın, 2004 yılında bir Ceza Muhakemesi Kanunu çıkartılmıştı, hani aynı masallarla; demokrasi, demokratikleşme, kardeşlik, beraber -ne güzel- “Bütün özgürlükleri getiriyoruz.” masalları adı altında 2004 yılında. Ama o zamanlar biraz farklıydı, buralara getiremiyorlardı onu. Hatırlıyorsunuz, Sayın Bekir Bozdağ dünyada tek Adalet Bakanıdır, Uganda'yı, hepsini alın tek Adalet Bakanıdır “Tutukluluk on yıl olmalı.” diyen bir yasa değişikliğini öneren. İşte, burada, önümde, 4/12/2004 tarihinde -yasada yok, cesaret edip size getirememişken- bir önergeyle 77 sayfalık şeyde Bekir Bozdağ ve 5 arkadaşı “250'nci madde açısından öngörülen suçların tutukluluk süresi 2 kat uygulanmalı.” diyerek bunu yapmış ve on yıla çıkartmış dünyadaki tek Adalet Bakanıdır.

BAŞKAN – Yani, Grup Başkan Vekiliyken herhâlde değil mi? O zaman Adalet Bakanı değildi.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Grup Başkan Vekili filan değil, bilmiyorum. Burada Yozgat Milletvekili Bekir Bozdağ olarak önermiş, işte burada.

MUSTAFA HAMARAT (Ordu) – Değil.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – “Değil.” diyor arkadaşımız.

“Komisyon önergeye katılıyor mu?” Adalet Komisyonu Başkanı Köksal Toptan: “Genel Kurulun takdirine bırakıyoruz Sayın Başkan.” Başkan soruyor: “Hükümet?” Adalet Bakanı Sayın Cemil Çiçek: “Katılıyoruz Sayın Başkan.” Sadullah Ergin: “Sadece gerekçe okunsun.” “Bu önerge doğrultusunda maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... 252'nci madde kabul edilmiştir.” Önerge burada, 4 satırlık, 77 sayfalık tutanakta bir şey. Dünyada tek bakandır “On yıl tutukluluk olsun.” diyen. Şimdi, bu arkadaşlar, ben diyordum ki...

BAŞKAN – Cemil Bey mi o zaman Adalet Bakanı?

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – “Şu anda Adalet Bakanı.” diyorum canım.

BAŞKAN – Allah, Allah!

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Dünyada böyle bir şeyle...

BAŞKAN – Sen başka bir şey oku o zaman, Adalet Bakanı kim?

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Şimdi, sevgili dostum, o yüzden söyledim örneğini. Şimdi, Yahya arkadaşım da on yıl sonra... Diyor ki: “Bir gün bu gelenlerden utanacağız veyahut da bazıları çelişki duyacak.” İşte, on yıl sonra Bekir Bozdağ kardeşimizin, arkadaşımızın yaptığını şimdi ortaya koyuyoruz, “On yıl önce bu yasaya sen önerdin.” diyoruz. Şimdi, on yıl sonra da Yahya Akman arkadaşımıza muhakkak diyeceğiz ki: “Ya, bu yasayı gördün, Anayasa'ya aykırılığını gördün ama ‘Allah bizi seviyor, biz de Allah'ı seviyoruz, o yüzden de bunu başaracağız.’ dedin.” diye anlatacağız bunu.

Şimdi, bakın, bırakın bunları sevgili arkadaşlar...

Bu düzenlemeyi...

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) - Öyle bir yargı bırakmışsınız ki...

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Bırakın!

BAŞKAN – Süheyl Bey, o zaman Adalet Bakanı kim, ben iyice karıştırdım?

YAHYA AKMAN (Şanlıurfa) – Şimdi, sana göre ben kaç yıl sonra Adalet Bakanı oluyorum?

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Yahya'cığım, inşallah, Bekir Bey'in yerine olacaksan hemen ol, hemen ol! “Ondan kötüsü olmaz.” diye de bir şey vardır, kusura bakmasın. Ama hemen ol, hemen ol! Ben, dünyada, senin yaptığını bile... “On yıllık tutukluluk olsun.” diye bir önergenin altına atan dünyada, başka ülkelerde de milletvekili çok azdır; sokakta yürümez, Adalet Bakanı olmaz.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – 252'nci madde görüşülürken diye... Yani, o günün şartları nasıl... Yani, ne hâlde olduğunu da söyleyin o günkü şartların.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – 252'nci madde görüşülürken...

Aman aman ben seni severim, bak sen öğrencimsin! Sakın, şimdi burada "On yıl tutukluluk iyidir, günün koşullarında on yıl tutukluluğu biz de savunuyorduk." filan deme ne olur, sana bir şey söylemedim çünkü.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – 2004'ü...

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Sevgili arkadaşlar bakın, çok güzel söyledi arkadaşlarımız, yapmayın ne olur! Yani, sayın bakanlar oturdular, Adalet Bakanına dediler ki: "Bu partiler kanununu özgürleştirelim, demokratikleştirelim." "Ne yapalım?" dediler. Buldukları bir madde var: Eş başkan getirelim; 1 kişi bu nimetlerden yararlanmasın, 2 kişi yararlansın. Şimdi, bunu, bize ikna etmeye mi çalışıyorsunuz? Sevgili arkadaşlar, Sayın Recep Tayyip Erdoğan "Ben Cumhurbaşkanı olayım." dedi ama geçmiş örneklerden yola çıktı "Turgut Özal da bu partinin kurucusuydu, her şeyiydi, bir Cumhurbaşkanı oldu bir daha partiye sokmadılar, şimdi benim girmem lazım." dedi. O yüzden bu eş başkanlığı getirip... Altına da yazmış hatta, şöyle yazmışlar: "Bu kanunda genel başkan için öngörülen bütün hükümlerden yararlanır." Yani, milletvekili listelerini filan o yapar. Şimdi, bize bunu getirdi Anayasa Komisyonuna arkadaşlarımız. "Başkan yapalım, kurtarmamız lazım." dediler. "Hayır, başkan olmaz, yok böyle bir şey, başkan olmaz!" dedik. Başkanlık sistemi, bunun üzerine bunu getirdiler. Hayır... Arkadaşlarım, bakanlar desinler ki: "Hayır, hayır!" Biz, bunu demokratikleşmede sorduk: "Bir tek bunu istiyoruz, siyasi partilerde bu olmazsa demokratikleşme olmaz, bir tek bu madde gelmesi lazım demokratikleşme için." desinler, bizi ikna etsinler, söylediklerimden vazgeçeceğim bu konuda. Kişiye özel yasa yapıyorsunuz, kişiye özel!

Sevgili arkadaşlar, şimdi, milletvekili genel seçimlerinde geçerli oyların yüzde 3'ünden fazlasını alan siyasi partilere devlet yardımı yapılır. Ne güzel. Atilla Bey de söyledi, 1 dedik biz; hadi 3 yapın 1 yapın tartışalım ama hemen arkasından ekliyorsunuz. Ya, bunların kimse farkına varmaz mı diyorsunuz? Yoksa, Allah bize yardım ediyor zannedip tek Allah'ın sizin Allah'ınız olduğunu mu zannediyorsunuz bilmiyorum. Diyorsunuz ki: "Bu yardım, en az devlet yardımı alan siyasi partinin oyuyla orantılı olarak yapılır, en az devlet yardımı." Aradaki farkı hiç yapınız oldu mu? Alacakları, parayı hiç yapınız oldu mu? Hiçbir örnek yapan oldu mu? Bakanlık yaptı mı acaba? Yapmadıysanız, "A, bakanlık yapmıştır herhâlde." diyorsanız, nasıl buna "Sonuna kadar sahip çıkıyoruz." diyorsunuz? Arada yarı yarıya fark olur; yazık, günah. O da siyasi parti; yüzde 3'te olsa, 5'te olsa yarı 50 alabilme imkânı var. Bu ülkede uluslararası konjonktüre o kadar açığız ki yüzde 5 alan DSP yüzde 25'e çıktı, ertesi seçimlerde 1'e düştü. Nasıl yaptığını biliyoruz. Sizin de nasıl yaptığınızı biliyoruz. Nasıl, nereye düşeceğinizi de biliyoruz. O yüzden, "Canım şimdi ben yükseğim, en az devlet yardımı alan..." Neden en az devlet yardımı alan? 3 alanda yapılır, orantılı olarak aldıkları oya göre dağıtılır. Neden en az devlet yardımı alan? Şimdi, çünkü bir şey vermek istemiyorsunuz.

Toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde söyledik sevgili arkadaşlar: "Türkiye'nin en büyük sorunu toplantı ve gösteri yürüyüşlerinin izinsiz, bildirilsiz..." diyoruz ama tutup izin alma mükellefiyetini getirdik. Her şeye "Kanunsuz toplantı ve gösteri yürüyüşü." diyoruz, bunu düzenlemeniz gerekirken siz kanuna uygun olarak başlayanın nasıl kanunsuz sayılacağı konusunda düzenleme getiriyorsunuz ve buna diyorsunuz ki "Özgürlük getirdik." Kanuna aykırı toplantı ve gösteri yürüyüşü kavramını değiştirmeniz gerekirken -Anayasa'ya uygun- siz tutuyorsunuz "Şöyle yapılmaz, böyle yapılmaz, bildirim yapılmazsa olmaz, şu olmaz, bu olmaz, burada olmaz, bir yıl önceden belirlendiği güzergâh dışında olursa olmaz, şu şu güzergâhlarda kesin olmaz." diyorsunuz. Kanuna uygun şeyini daraltmışsınız, şimdi ona hiç dokunmadan kanuna uygun olan da nasıl kanunsuz olur diye, bunu da bize -Kusura bakmayın ama Yahya arkadaşım söyledikten sonra söyleyeceğim, Bakan söyleseydi söylemeyecektim- inandırmaya, kandırmaya çalışıyorsunuz. Sevgili arkadaşlar, çok güzel söylediler bütün arkadaşlarım, 11'inci madde getirdiğiniz... Sevgili arkadaşlar, Anayasa Komisyonunda zannediyorsunuz ki... Sizin orada, Anayasa Komisyonunda değerli arkadaşlarınız var, Ahmet İyimaya var, Mustafa Şentop var. Bak, Ahmet İyimaya da geldi, Mehmet Ali Şahin geldi.

Şimdi, arkadaşlar, özel okullarda Kürtçe eğitimi konusunda -Allah var- 2011'in Aralık ayında filan, yani iki yıl önce, "Özel okullar bunun dışında kalsın." diye BDP öneri getirdi. Ne yaptık 3 parti de? "Hayır, olmaz." dedik. Orada arkadaşlarımız, bana desinler ki: "Hayır, biz kabul ettik. Getirdik, evet kabul ettik." desinler. Kabul etmediniz. Birileri talimat verince veya ikna edince "Ha, bunu yasayla getir." dediniz ve 42 açık. Bakanlık yapabilir, Sayın Bekir Bozdağ da yapabilir, on yıl tutukluluk yapan arkadaşımız herhâlde onu da yapar ama Yahya arkadaşımın ve diğer arkadaşlarımın "Bunu görmezden gel. Boş ver, idare et, Anayasa'ya açıkça aykırı olsun." diyebileceğine ihtimal vermiyorum. Çünkü, şöyle düşünüyorum samimiyetle: Türkiye'de Başbakan olabilmek, bakan olabilmek maalesef uluslararası konjonktüre çok bağlı hâle geldi -bakan olabilmek de- ama milletvekili olmanın öyle olduğunu tahmin etmiyorum.

Halkın temsilcileri olarak böyle bir şeyi “Canım, büyüklerimiz talimat almış, biz de bu talimata uyalım.” Anayasa’ya açıkça aykırı. Biri gelsin, desin ki “Hayır, bu, Anayasa’da özel eğitim bunun dışındadır.” maddesini de göstereyim, biz de burada anlayalım.

Sayın Başkan, sizin Anayasa hukukçusu olarak –net söylüyorum- bunu görmezden gelmemeniz lazım. Sizin burada oturmanızın nedeninin hiçbir şekilde ben bir yerden gelen talimat olduğuna inanmıyorum ama bunu görmezden gelirsiniz, bunun bir talimat gereği bir Anayasa hukukçusunun görmezden geldiğine inandığımı söylemek zorunda kalacağım. Ya, böyle bir şey olabilir mi? Çok güzel söyledi Ali kardeşim, bir özgürlük mü bu? Özgürlük, kardeşlik, demokrasi projesi. Peki, dil özgürlükse neyle düzenlenir? Bakanlar Kuruluyla düzenlenebilir mi, “Şu dil geçerlidir, şu dil geçersizdir.” diye Bakanlar Kurulu verebilir mi? Böyle bir tasarımı bakanlık nasıl getirir, böyle bir tasarımı nasıl görmezden gelirsiniz? Anayasa’ya açıkça aykırı.

Şimdi, son olarak şunu söyleyeceğim, arkadaşlar, hakikaten nokta atışı, nokta, hiç böyle bir özgürlük falan yok... Şimdi, eski Ceza Kanunu’nun 115’inci maddesi vardı “Dini ibadet veya ayinlerin toplu olarak yapılmasının...” falan diye gidiyordu. Ne güzel. Hadi buna bireysel ekleyin, kabul edelim. “Dini ibadetlerin, ayinlerin, törenlerin bireysel ya da toplu yapılmasını engelleyen...” Kabul ettim... Hayır, amaç başka, nokta atışı. Buna bir şey daha ekliyorsunuz “Dini inancın gereğinin yerine getirilmesine...” Ne güzel, ben öğretim üyesiyim, çocuk diyecek ki “ Bir dakika Hoca, kalk bakayım, şurada namaz kılacağım, zamanım geldi.” Dini inancının gereği. “Hayır” diyeceğim. “Ne, engelledin.” Şimdi, bunu birileri nokta atışıyla “Oh ne güzel, ben bunu yaparım.” diyebilir. Buradaki Anayasa Komisyonu yapabilir mi, milletvekilleri yapabilir mi? Söylüyoruz, dini ibadet veya ayinlerin, törenlerin bireysel ya da toplu olarak yapılması... Anayasada bunu konuştuk, Anayasada bunu günlerce konuştuk. Şimdi “Düşünce ve kanaatlerden kaynaklanan yaşam tarzına ilişkin tercihlerine...” Ne güzel, harika. Bir tane öğrenci geldi veya bir şey geldi. Tanımıyorum bile, görmüyorum, böyle tamamiyle kapatmış erkek, kız, “Efendim, dini inancımdır.” diyor. Dediği gibi kipayı takmış gelmiş ya da herhangi bir şeyle, diyor ki “Sana ne, benim kanaatlerimden kaynaklanan yaşam tarzım.”

YAHYA AKMAN (Şanlıurfa) – Aynı noktada hâlâ.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Bırakın aynı noktayı arkadaşlar, bunları Anayasa’ya uygun olarak çözün. Sakın, sakın...

Sevgili Başkan, on yıl aynı şeyleri yutmak zorunda kaldık. On yıllık tutukluluğu getirirken de bize “İşte demokrasi, işte kardeşlik. Buna karşı çıkan var mı?” dediniz, biz de “Aman, dur.” dedik. “Bizlere neler yaptınız.” dediniz, 28 Şubat falan anlattınız, sesimizi çıkaramadık. Şimdi, artık o süreler bitti, vazo çatladı artık sizin içinizde. O yüzden bize sakın... Aynı zihniyet “Bak gördün mü, Anayasa’ya aykırı.” Değil, değil. Aynı zihniyet, bırakın bunları.

Sevgili arkadaşlar, son söylüyorum, nefret ve ayrımcılık... Ya, biri bana desin ki burada “Bu kadar elimizden geliyor, bu kadarını bilebiliyoruz.” Nefret suçunu şununla sınırlamışsınız: Mal satmak. Biz hep diyoruz, ya bu tüccar zihniyeti çok gelişti, son dönemde hep sanayi falan bitti, tarım bitti, tüccar... Şimdi, galiba bu var, Anayasa Mahkemesine de koydunuz bunu. Her bireysel başvurudan 200 kâğıt para alır diye Anayasa Mahkemesi, 198 lira 35 kuruş. Dünyada tek, bireysel başvuruda 198 lira 35 kuruş alan ülke biziz. Şimdi burada da bir tüccar zihniyeti, şu: Efendim, malın satılmasını engellemek, işe alınmasını, ekonomik etkinlikte bulunmasını... Ya, bu dediği doğru. “Bu kültürel, hukuksal, ekonomik, siyasal anlamda her tür, her tür aşağılama, ayrımcılık yasaktır.” diye neden demiyorsunuz? Nokta atışı. Adamın kapısını çizmek serbest ama ekonomik anlamda zorlamak yanlış, nefret suçu.

Sevgili arkadaşlar “Türkçeden başka dil ve yazı kullanamazlar.” İle (b) bendinin de aynı, Anayasa’ya aykırı olduğunu düşünüyorum, arkadaşlarımızda söyledi. (b) bendini bana biri anlatsın; sevgili Yahya kardeşimiz de, arkadaşımız da bize şunu anlatsın, desin ki: “Canım, biz bunu koyduk.” İşte söyleyin, hep nokta atışı, hep.

Bakın, orada terör eyleminden mahkûm olanlar var. Kaç yılında değiştirildi o, kaç yılında? Biliyorsunuz, siz yaptınız, 2003’ün hemen başında yaptınız. Neden yaptınız? Recep Tayyip Erdoğan, Sayın Başbakan için yaptınız. Şimdi kimin için yapıyorsunuz? Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın bazı davaları daha bitmedi, durdu.

YAHYA AKMAN (Şanlıurfa) – CHP destek verdi ona.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Acaba onun için mi, zimmet, irtikap onlardan, bir şeyden dolayı mı yaptınız bilmiyorum ama şimdi neden yapıyorsunuz siz söyleyeceksiniz. Bana gelip sakın “Efendim, demokrasi, kardeşlik, Allah’ın istediğini hep beraber yapıyoruz.” falan demeyin. Şuradaki (b) bendini bana neden... Hayır, dostluk, kardeşlik işte şey; biz orada terör eyleminden, zimmetten, yüz kızartıcı suçlardan mahkûm olanlar hepsini kaldıralım. Bari, namusumuzla diyelim ki: “Sadece terör eyleminden mahkûm olanlar yani Abdullah Öcalan’ı...” Hiç olmazsa birtakım emellerinize şu zavallı Türk halkını veya bizleri aptal yerine koymak düşüncesinden vazgeçin.

Son olarak şunu söyleyeceğim: Ben şuna hâlâ inanıyorum, bu son 16'ncı maddenin (e) bendi var, Türk Ceza Kanunu'nun 222'nci maddesini kaldırılıyorsunuz. Tamamen Anayasa'ya aykırıdır, Anayasa'yı dolanmaktır; nokta atışının yanında bir de "Anayasa'yı görmezden gelelim." dir. Şimdi, bazı arkadaşlarımız şöyle diyebilirler: "Ne alakası var canım, biz Şapka İhtisası Hakkında Kanunu kaldırmıyoruz ki, onu etkisiz hâle getiriyoruz." 174'üncü madde açık yazar, der ki: "Laiklik niteliğini güçlendiren..." Şimdi, 4'üncü madde de der ki "Laiklik niteliği kaldırılmaz, değiştirilemez, teklif edilemez." der. Şimdi size soruyorum, hiç dokunmadan Cumhurbaşkanının görev süresini yüz yıla çıkarsanız veya "Ömrü süresince, ondan sonra da oğlu gelir." deseniz, bize "Demokratik niteliğine dokunmadık." diyemezsiniz. Dolayısıyla, bu yasaları etkisiz hâle getirerek bu işi yapamazsınız. Ha, yapacağız... Anayasa'yı değiştirin, gücünüz var, 326 milletvekilisiniz. Ha, pardon, istifalarla şimdi biraz düşündünüz, o tehlike de var ama neyse, yardımcı olanlar olur belki. Siz Anayasa'yı değiştirin.

Benim söyleyeceğim Sayın Başkan bunlardan ibaret. Lütfen, sizlerden gördüğüm, özellikle sizin Başkan olduğunuz Komisyonda Anayasa'ya aykırılıkları açıkça görmezden gelmeyin. Sayın Bakanlar yapabilir bunu, onların gerekli birikimleri de vardır, on yıllık tutukluluğu getirmek gibi ama sizler bunu yapmayın. İstirhamım bunu görmezden gelmeyin.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Batum.

Şimdi, bu Anayasa Mahkemesinin bir kararında bu mali yardım konusunda bir kriter koymuş 2009 tarihinden. "Millî iradenin oluşumuna daha büyük seçmen kitlesinin güvenini kazanan güçlü partiler gibi katkıda bulunacağı düşünülemez." diyor, küçük partiler de bu maddenin devamında "Bu nedenle, partilerin büyüklük ve güçlerine göre demokratik siyasi hayata katkıları ölçü olarak dikkate alınmak suretiyle devlet yardımından yararlanmaları öngörülmüştür." diyor. Yani, aldığı oya göre ve aldığı milletvekiline göre mali yardımın dağıtılmasını doğal, normal görüyorum.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Sevgili Başkanım, doğal, ben de aynı kanaattayım sizinle. Bu doğal fakat bir tek şey var "en az partinin aldığı oya göre yapılacak" dediğiniz zaman o oran düşüyor. Ben de diyorum ki o yüzden "aldıkları oya göre yapılır." diyelim, o "en az partinin aldığı"nı çıkartalım, dolayısıyla daha oransal olarak yardım yapılsın, yoksa 3 alan da öbürü kadar alsın demiyorum, doğaldır, aldıkları oya...

YAHYA AKMAN (Şanlıurfa) – Kapsamı genişletiyorsunuz yani.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – Kapsamı biraz genişletelim, aldığı yardımın kapsamını.

BAŞKAN – İkinci bir husus, Süheyl Bey, bu nefret ve ayrımcılık suçlarıyla alakalı konuda -sanırım- burada getirilen, evet, baktığın zaman, iş alma-verme, ekonomik taşınmaz mal filan biraz ekonomik gibi duruyor ama zannediyorum, eski 312'nci madde olduğu için... Eski 312 hâlâ 222 mi şimdi bilemiyorum.

ADALET BAKANİ BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – 216.

BAŞKAN – O 216 olarak olduğu için sanırım o oradan gideriliyor diye düşünülmüştür, yoksa maddenin başındaki din, ırk, milliyet, renk, cinsiyet engelli siyasi düşünce, bunlar, felsefi inanç ayrımı zaten suç.

BEDİL SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – "Nefret" koymuşuz ya Sayın Başkanım, o yüzden söylüyorum, "nefret" eklemişiz ya oraya. Nefret suçunu burada oluşturduğumuza göre salt ekonomik şeyli yapmayalım.

BAŞKAN – Anladım.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – 216 karşılamaz Hocam onu.

BAŞKAN – Yok, yok, hayır yani sanki o taraf serbestmiş gibi, öyle görmemek lazım. Oradaki ayrımcılık da -zannediyorum- suç olarak devam ediyordu; belki zayıf, vurgu farkı olabilir, ona bir şey demiyorum da.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Ama Hocam, burada yakın bir tehlikeden bahsediliyor. Biz nefret suçunu, nefreti başlı başına bir suç olarak kabul ediyorsak dolayısıyla söz, eylem yani 216 paralelinde bir şey koymamız gerekiyor.

BAŞKAN – İşte, basında da mesela bu çok şey oldu, basının belli bir bölümü köşe yazılarını okuduğumda -hatta tez de var bu konuda- "Nefret suçunu çok devam ettirsen eleştiri hakkımız da biter bizim." diyor. İlle nefret anlamında demiyor tabii, "Onun da bir dozunu ayarlamak lazım, her dediğimiz nefret olaksa yandık." diyor yani zor bir şey aslında.

Şimdi, Fatoş Hanım...

FATOŞ GÜRKAN (Adana) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

Öncelikle, Sayın Bakanımıza başarılar diliyoruz. İnşallah, ülkemizde daha önce olduğu gibi güzel hizmetler yapar, demokratikleşme ve insan hakları anlamında güzel şeylere imza atar, bizler de bunlara vesile oluruz diye düşünüyorum.

Şimdi, tabii, AK PARTİ kurulduğundan bu yana, iktidar olduğundan bu yana gerçekten demokratikleşme anlamında önemli adımlar atıldı. Bunları hepimiz biliyoruz, tek tek saymamıza gerek yok ancak ben özellikle son süreçte -raporu da teslim edildi- Çözüm Komisyonunun -kısa adıyla söyleyeyim zaman almamak için- çalışmalarıyla ilgili birkaç husustan bahsetmek istiyorum. Zira, gerçekten bizim Komisyonunda sık sık gündeme gelen, toplumun birçok kesimi tarafından talep edilen konular şu anda demokratikleşme paketinin içinde yer alıyor. Peki, Çözüm Komisyonunda dinlenen, değerlendirmeler yapan kişiler sadece toplumun bir kesimi mi? Tabii ki hayır. Biz toplumun her kesiminden, gerek Kürt'ü gerek Alevi'si gerek Türk'ü, Çerkez'i, toplumun her kesiminden, her etnik kökenden insanı dinlediğimiz gibi demokratikleşme, insan hak ve özgürlükleri anlamında toplumda önemli çalışmaları olan sivil toplum örgütleri, meslek örgütleri, akademisyenler, toplumun birçok kesimiyle görüştük. Özellikle, tabii, benim şehit aileleri ve gazilerle ilgili çalışmalarından dolayı onların da söylemleri, Komisyondaki görüşleri bizim için çok önemliydi. Özellikle toplumun mağdur olmuş kesimlerinin talep ettikleri şeyler bugün bu demokratikleşme paketinin içinde önemli ölçüde yer alan şeyler yani bu ne toplumu kandırmaca ne demokratikleşmeyle ilgisi olmayan -eleştiriler açısından söylüyorum- bir paket asla söz konusu değil; bunlar toplumun hemen hemen önemli bir kısmının, hemen hemen tamamının talep ettiği konular.

Biz Çözüm Yollarının Araştırılması Komisyonunda -zaten rapor da teslim edildi- buradaki bu propagandayla ilgili, bu özellikle kendi ana dilinde eğitim görmeye ilgili düzenlemeler, yine bu insan hak ve özgürlükleriyle ilgili düzenlemelerle ilgili önemli değerlendirmeler yapıldı ama ben özellikle şunu söylemek istiyorum: Kamuda başörtüsü serbestisi, milletvekili arkadaşlarımızın Meclise başörtüsüyle girmesi, diğer demokratikleşme ve insan hakları alanında birçok düzenleme olacağı zaman yine o kadar çok tartışmalar gündeme geliyordu ki yani sanki ülke bundan sonra karışacak, işte, her yer altüst olacak. Gördük ki birçok düzenleme yapıldı, gerçekten toplumun hemen hemen tamamı bu anlamda teşekkür de etti hepimize yani destek veren sizlere de teşekkür etti. Bugün de bu pakette yer alanların hepsi toplumun talepleri. Örneğin, ben özellikle bir şeyden bahsetmek istiyorum, propaganda süreleriyle ve propagandada kullanılan dil ve lehçelerle ilgili -biz Seçim Kanunu'nda da bunu görüştük- milletvekillerinin dokunulmazlığının gündeme geldiği en çok dosya bunlarla ilgili yani demek ki bu alanda önemli bir sıkıntı var ve çözülmesi gerekiyor. Milletvekili kendi dilinde ve lehçesinde propaganda yapıyor, bu suç olarak değerlendiriliyor ve Meclise dosyası geliyor. Demek ki bu bir sorun, bunu ortadan kaldırmak lazım, bu paketin içinde bu yer alıyor. Bunun yanında birçok düzenleme var.

Ben burada özellikle Sayın Batum'un şu söylemini açıkçası hiç doğru bulmadım, "Türk halkını ve bizleri aptal yerine koymaktan vazgeçin." dedi. Türk halkı da bizler de asla böyle bir tabiri kabul etmeyiz. Bizim milletimiz doğruları araştırıyor, bugün bakın bu Komisyondan çıktığımızda bile Türkiye'nin en son köyündeki vatandaşımız dahi bizim burada ne konuştuğumuzu, ne kadar önemli olduğunu biliyor ve destekliyor, ben onun için böyle bir yakıştımanın, söylemin çok doğru olmadığını söylemek istiyorum.

Benim şimdilik demokratikleşme paketiyle ilgili söyleyeceklerim bu kadar ama toplumumuz için, milletimiz için, ülkemiz için hayırlı olacağını düşünüyorum.

Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Şimdi, söz sırası Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi tecrübesiyle Sayın Rıza Türmen'de, buyurun efendim.

RIZA TÜRMEK (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Anayasa Komisyonunun değerli üyeleri; ben de Sayın Bakana bu üstlendiği önemli görevden dolayı başarılar dilerim.

Bu önümüzdeki kanun tasarısı kamuoyuna demokratikleşme paketi olarak sunuldu. Türkiye'nin demokrasiye giderek uzaklaştığı, yönetimin giderek otoriterleştiği bir dönemde bir demokrasi paketinin getirilmesi tabii çok paradoksal bir durum, şaka gibi. Baktığınız zaman bu paketin içeriğine görüyorsunuz ki bu paket aslında sorunlara çözüm getirme amacından çok paketi yapmış olmak için hazırlanmış bir paket, daha çok palyatif ve sorunlara çözüm getirmeyen kozmetik değişiklikler içeriyor. Bunun en iyi örneğini Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu'na getirilen, 2911 sayılı Kanun'a getirilen değişikliklerde görüyoruz. Toplantı ve gösteri yürüyüşleri özgürlüğü Türkiye'de büyük bir problem, bunu çeşitli vesilelerle gördük, Gezi Parkı olaylarında gördük, başka olaylarda da gördük, bunun ne kadar büyük bir problem olduğunu anlamak için Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına bakmak yeterli. Burada Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarına ya da bu konuda Venedik Komisyonunun hazırladığı rapora baktığınız zaman, Türkiye'deki uygulamalar ve yasayla oradaki ilkeler arasında derin bir ayrılık, derin bir fark görüyorsunuz, o da şundan kaynaklanıyor: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarında ya da Venedik Komisyonu raporlarında toplantı ve gösteri yürüyüşü özgürlüğü sadece ve sadece tek bir nedenle sınırlandırılabilir, o da toplantı ve gösterinin barışçı olmaması. Eğer toplantı ve gösteri barışçı ise gerekli formalitelere riayet edilmemiş olsa bile yani işte, bizim 2911 sayılı Kanun'da daha önce bildirim yapmak gibi, o zaman bu formalitelere riayet

etmemiş olmak toplantı ve gösteriyi dağıtmak için, hakkın kullanılmasını engellemek için hiçbir zaman yeterli bir neden olarak görülüyor. İşte, bu fark nedeniyledir ki, Türkiye, çok sayıda ihlal kararına maruz kalıyor. Problem şuradan çıkıyor, birkaç şeyi yanlış yapıyoruz.

Bir: Barışçı bir gösteriye formalitelere riayet edilmedi diye “Kanunsuz gösteridir.” diyoruz, bunu kanunsuz gösteri olarak niteliyoruz.

İkincisi: Kanunsuz gösteriyi dağıtmak için orantısız güç kullanıyor polis. Bu sefer sadece toplantı ve gösteri yürüyüş hakkı değil, aynı zamanda Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nin 3’üncü maddesi, yani kötü muameleyi yasaklayan maddesi de ihlal edilmiş oluyor.

Üçüncüsü: Toplantı yer ve güzergâhını gösterme hakkının biz mülki amirlerde olduğunu sanıyoruz oysa toplantı ve gösteri yerini, bunu tespit etmek aslında o toplantıyı düzenleyenlerin bir hakkı. Çünkü, o toplantıyı yapma hakkıyla da çok yakından bağlantılı toplantının yeri. Yani, örneğin, Taksim Gezi’deki bir yapılaşmayı protesto edecekseniz, bunu gidip de sen “Kuşdili Çayırı’nda yap.” dersanız, bu toplantı ve gösterinin bütün anlamı ortadan kalkmış oluyor zaten. Onun için, toplantı ve gösterinin özüne çok yakından bağlantılı, bir de bunu gözden geçiriyoruz. Bu nedenledir ki, çok sayıda ihlal çıkıyor.

Bakın, 26 Eylül 2013 tarihinde, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi, Türkiye’yle ilgili bir karar kabul etti, Türkiye’deki toplantı ve gösteri yürüyüşleri hakkının kullanılmasıyla ilgili bir karar kabul etti. Bu kararı kabul ederken, Türkiye’de bu konuda giderek artan ihlallerin bulunduğunu göz önünde tuttu. Bu, her zaman yapılan bir şey değil, bu son derece istisnai olarak uygulanan bir yöntem. Fakat, Türkiye’de bu sorun çok ciddi boyutlara ulaştığı için, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi bu yola gitme ihtiyacını duydu ve bunu yaparken Oya Ataman kararını pilot karar olarak kabul etti. Bu kararında diyor ki: “Bir kere, Türkiye yasaları değiştirsin. Öyle bir değiştirsin ki, barışçı olarak yapılan toplantı ve gösteriye müdahale edilmesin, yasada bu güvence altına alınsın.” Ondan sonra “Bu biber gazı sıkılması meselesini daha doğru dürüst kurallara bağlasın.” diyor. Ondan sonra “Polisin kuvvet kullanılmasında gereklilik, ölçülülük ve makullük kriterleri göz önünde bulundursun bu yasa değişikliğinde.” diyor ve bununla ilgili bilgi istiyor.

Şimdi, bu getirilen değişikliklere baktığınız zaman, önümüzdeki getirilen değişikliklere baktığınız zaman, bu öngörülen kriterlerin hiçbirini karşılamıyor bu değişiklikler. Çünkü, getirilen değişiklikler nedir? Dedğim gibi, tamamen kozmetik niteliktedir. Efendim, işte “Kapalı yerdeki toplantı 23.00’e kadar değil, 24.00’e kadar yapılsın.” Ya, bunu, şimdi, reform olarak -Bengi Bey de söyledi- sunmak biraz tabii iyimserlik istiyor. Yok, efendim “Hükûmet komiseri kaldırılın.” Hükûmet komiseri zaten uygulanmayan bir şeydi, bu da hiçbir değişiklik getirmeyecek. Ama bizim temel sorunumuza hiçbir çare getirmiyor bu yapılan değişiklikler.

Bu Oya Ataman kararında, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi şöyle diyor: “Göstericiler şiddet eylemlerine başvurmadıkları sürece, ilgili makamların hoşgörü göstermeleri gerekir. Aksi takdirde, toplantı hakkının özü ortadan kalkmış olur.” Bu, çok doğru. Yani, polis, barışçı gösteriye müdahale etmekle aslında toplantı hakkının özünü ortadan kaldırmış oluyor. Yani, toplantı hakkından, bu hakkın kullanılmasından bireyleri mahrum ediyor.

AİHM başka bir görüş daha söylüyor başka bir kararında: “Hukuk devletine dayalı demokratik bir toplumda mevcut düzeni eleştiren ancak barışçı yollarla gerçekleştirilmek istenen siyasal düşüncelerin toplantı yaparak ifadesine olanak tanınmalıdır.” diyor.

Venedik Komisyonu, 25/6/2012 tarihli raporunda, bu toplantı özgürlüğüne egemen olan ilkeleri belirtiyor ve şu hususa yer veriyor: “Toplantının yapılacağı yer, toplantı özgürlüğünün en önemli unsurlarından biridir. Toplantı hakkının özü, toplantıyı örgütleyenlerin toplantı yerini kararlaştırmalarını da içerir. Toplantının amacı çoğunlukla belirli bir yerle sıkı sıkıya bağlıdır. Bu durumlarda, toplantı özgürlüğünü amaçlanan yerde yapma özgürlüğünü de kapsar.” Ve devam ediyor Venedik Komisyonu “Kamuya açık tüm yerler toplantı yapmaya açık olmalıdır. Bir toplantının rahatsızlık ya da güçlükler yol açma olasılığı...” Yani, mesela, efendim, yoldan geçenler trafiği tıkadı, bunun gibi güçlükler. “...toplantının yasaklanması için haklı bir gerekçe olamaz.” Ve polisin barışçı gösterilere karşı orantısız güç kullanmamasını istiyor. Tabii, barışçı yapılan bir gösteriye her türlü müdahale orantısız güçtü; bir kere bunu görmek lazım.

Şimdi, bu getirilen değişiklikte, hâlâ eski kanunda olan, izinsiz ya da bildirim yapılmadan yapılan bir toplantının mülki amirin talimatıyla dağıtılması emrini vermesi mülki amirin yetkisinde kalıyor. Her ne kadar “Danışacak.” falan gibi birtakım koşullar getiriliyorsa da, nihai kararı, toplantıyı dağıtma kararını verecek olan yine mülki amir olacaktır. Yani, eski kanunda olduğu gibi, barışçı bir toplantı yapılırken “İzin alınmadı.” yada “Bildirim yapılmadı.” ya da işte “Şu güzergâhta söylemişim, o güzergâhta yapılmadı.” gerekçesiyle toplantıyı dağıtma yetkisi yine mülki amirdedir, bu değişmemiştir.

Bunun yanında, toplantı yer ve güzergâhını tayin etme yetkisi de yine mülki amirdedir. Her ne kadar danışacaksa da falan, böyle şeyler getirilmişse de, nihai yetki yine mülki amirin elindedir. Yani, dolayısıyla, mevcut problemlerde hiçbir değişiklik olmayacaktır bu kanun, bu değişiklik önerisi yürürlüğe girse.

Başka bir konu, bu 14'üncü maddede yaşam tarzına müdahale düzenleniyor. Şimdi, orada benim anlamadığım şey, yaşam tarzına müdahale, sadece inançla ilgili yaşam tarzı var burada. İnanç, düşünce ve kanaatlerinden kaynaklı yaşam tarzı için bir müdahale yasağı getiriliyor ama yaşam tarzı sadece inançtan doğmaz ki. İnançtan tabii ki doğabilir bir yaşam tarzı, o inancına uygun olarak yaşama isteğidir ama bunun yanında inançla hiç ilgisi olmayan başka nedenlerden de doğabilir yaşam tarzı. Yani, madde, neden sadece inançla ilgili yaşam tarzına müdahaleyi yasaklıyor da bütün yaşam tarzını içine alacak şekilde, bütün yaşam tarzlarını içine alacak şekilde düzenlenmemiş? Bu, tabii, sorulması gereken bir soru.

15'inci maddede nefret suçu düzenleniyor. Bu düzenlenirken "Dil, ırk, milliyet, renk, cinsiyet, engellilik, siyasi düşünce, felsefi inanç..." Özürlülük yerine engellilik diye düzeltilmesi, denmesi iyi olmuş. "...din veya mezhep farklılığından kaynaklanan nefret..." deniyor. Tabii, burada eksik olan şey, cinsel yönelim. Cinsel yönelimden dolayı Türkiye'de büyük bir nefret konusu oluyor bu. Yani, belirli cinsel yönelimleri var diye insanlar dövülüyor, evinden atılıyor ve bunu üstelik de devlet güçleri yapıyor, polisin dövdüğü değişik cinsel yönelime sahip insanlar var. Onun için, buraya mutlaka cinsel yönelim ve etnik kökenin konması gerekir diye düşünüyorum.

Tabii, nefret ve ayrımcılıktan bahsederken aklı şu soru geliyor: Avrupa Konseyinin ayrımcılığı yasaklayan, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ne Ek 12 No.lu Protokol'ü var. Türkiye, bu protokole taraf olmamıştır. Türkiye, ayrımcılığı ve nefreti engellemek istiyorsa, önlemek istiyorsa, ilk yapacağı şey, bu 12 No.lu Ek Protokol'e taraf olmasıdır. Belki, yeni Sayın Bakan zamanında bu 12 No.lu Ek Protokol'e de Türkiye taraf olma imkânı bulur umudunu besliyorum.

Çok teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Türmen.

Evet, şimdi, söz sırası Mahmut Tanal'da.

Buyurun Mahmut Bey.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Komisyon üyeleri, değerli milletvekilleri, basın mensupları; sizi, saygıyla selamlıyorum.

Tasarının başlığına baktığımız zaman "Temel Hak Ve Hürriyetlerin Geliştirilmesi" deniliyor ama aslında bazı maddelerle ilgili "daraltılması" da denilse belki başlıkla içerik birbirine daha uyumlu olur diye düşünüyorum ben.

Şimdi, bu "temel hak, özgürlüklerin, hürriyetlerin geliştirilmesi" derken, yok "demokrasinin geliştirilmesi" şeklinde nitelendiriliyor. Takdir edersiniz, demokrasinin alt unsurlarından -ne diyoruz- kuvvetler ayrılığı olacak, denetlenebilir olacak, hesap verilebilir olacak, katılımcılık olacak. Kuvvetler ayrılığında da aynı zamanda siyasal iktidarın, mevcut olan, konulan kuralların içerisinde, işte "hukuk devleti" ilkesi uyarınca yazılı kurallara yürütmenin de uyması lazım yani yürütmenin kendisini bu işte muaf tutmaması lazım. Yürürlükte olan yasalara vatandaşın nasıl uyması bekleniliyor ise, aynı şekilde Hükûmetin de uyması lazım. Nedir bu? Çünkü bu mevcut olan bizim güvenilirliğimizi, hukuka olan güvenilirliğimizi yitirtmiş oluruz. Mevcut olan, son günlerde kamuoyunu ilgilendiren sorunlarımızdan -şu anda bu 9 tane bakanın tabii burada imzası var, önümüzdeki tasarıda, 9 tane bakan burada yok, nedir bu?- rüşvet ve yolsuzluk operasyonu nedeniyle Hükûmet değişti, bakanlar değişti. Bu bir nevi, eğer mevcut olan kurallara bir hükûmet kendisini bağlı saymıyorsa, o kuralların dışına çıkıyorsa ona "gayrimeşru hükûmet" denilir. Eğer bir hükûmet gayrimeşruluk bir duruma düşmüşse de getireceği yasaların da hepsi de gayrimeşrudur çünkü ilk önce hükûmetin meşru olması lazım. Meşru olan hükûmet de mevcut olan yürürlükteki yasalara kendisini bağlı sayarak, suç işleme imtiyazı olmayarak mevcut olan yasal düzenlemeler, yani Mahmut Tanal eğer hırsızlık yapıyorsa, Mahmut Tanal rüşvete bulaşmışsa, Mahmut Tanal yolsuzluğa bulaşmışsa mevcut olan yasalar nasıl tatbik ediliyorsa Mahmut Tanal'a, sayın bakanlar da hırsızlık ve yolsuzluğa bulaşmışsa aynı yasaların tatbik edilmesi lazım. Yani, sorgulanması gereken husus "Rüşvet ve yolsuzluğu kimler yaptı? Niçin yaptınız? Bu, Müslümanlıkla bağdaşmaz, hırsızlıkla Müslümanlık yan yana gelmez. Rüşvetle, hırsızlıkla, yolsuzlukla, bu Ceza Kanunu'yla, temiz toplumla, demokrasiyle, hukuk devletiyle yan yana gelmez." sorgulanması gerekir iken "Dış mihraklar." diyoruz. Ya, dış mihraklar 6 tane kasa nasıl getirir? Dış mihraklar benim elbise askılığında dolarları nasıl getirir? Dış mihraklar benim ayakkabı kutumda para nasıl getirir? Dış mihraklar bana da niye bir tane 600 bin liralık, 700 bin liralık saat getirmiyorlar? 50 liralık saat taşıyorum ben.

Yani, netice itibarıyla, burada öncelikle temiz toplum, temiz siyaset adına suça bulaşmış olan bakan, milletvekili, üst düzey yöneticilerin tamamının devlet töreniyle cenazelerinin kaldırılmaması lazım. Devletin aynı zamanda bunlara bağladığı maaş ve özlük haklarının da kesilmesi lazım. Hatta bu konuda -Komisyonda olması lazım Sayın Başkanım- kanun teklifleri de verdik. Keşke bunları da temel hak ve özgürlüklerin genişletilmesi adına bununla birleştirmiş olsaydık belki daha yararlı ve iyi olurdu.

Mevcut olan tasarımızın hemen 4'üncü maddesinde... Evet, çok arkadaşlarımız değindi, seçim barajıyla bu hazine yardımı oranının eşitlenmesi lazım. Bu, hukuka aykırı.

Madde 5'te toplantı ve gösteri yürüyüşüyle ilgili... Evet, mevcut olan Anayasa'mızın 34'üncü maddesi, mevcut olan Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin 11'inci maddesi, bunların tamamında -Değerli Süheyl Batum Hocamız bahsetti- toplantı ve gösteri yürüyüşlerinde temel olan iki sistem var dünyada: Bir bildirici sistem, iki, izin sistemi. Bizim mevcut olan sistemimizde bildirici sistem söz konusu, izin sistemi söz konusu değil ve mevcut olan düzenlemelerin tamamında da toplantı ve gösteri yürüyüşü... Sadece bir toplantı ve gösteri yürüyüşünden ibaret değil bu, aynı zamanda düşüncüyü açıklama, düşüncüyü yayma ve ifade özgürlüğü vatandaşımızın öğrenme hakkının da bir parçası, bunu böyle bir bütün olarak alırsak olur. Ve burada, mevcut olan düzenlemede "katılımcılık" ilkesi esas alınmış gibi görünüyor ise de aslında yürütme organındaki katılımcıların, yine, kararıyla bu esas alınmış olacak.

Peki, deniliyor ki "Kamu yaşamı zorlaştırılmayacak." Sayın Bakan, Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, sayın basın mensupları; dünyada öyle bir toplantı ve gösteri yürüyüşü örneğini gösterin ki o toplantı ve gösteri yürüyüşü hissedilmesin kabul edilsin. Toplantı ve gösteri yürüyüşünün asıl amacı: Oradan geçen insanlar "Ya, bugün burada ne oldu, Taksim Meydanı'nda? Kızılay Meydanı'nda ne oldu bugün, trafik yoğun?" bu yaşantıyı hissedebilmeli, bunu duyabilmeli, bunu yaşayabilmeli ki en azından toplumsal bir duyarlılığı hissettirebilsin. Biz toplantı ve gösteri yürüyüşünü gidip şehrin dışında, kimsenin duymayacağı bir alana bunu, eğer, güzergâhı öyle belirlersek amacından uzaklaşmış oluruz.

12 Eylül yeni olmuştu. Hukuk fakültesini kazanmıştık. Efendim, o dönemde çağırıp bağırarak yasak. Hemen, apar topar alıp götürüyorlar. Değerli hocamın öğrencisi ve her 2 hocamın öğrencisi olmakla iftihar duyuyorum. İçimizi boşaltmak için biz giderdik, Yenikapı'da sandal tutardık. Denizin ortasında çağırırdık, bağırırdık, sloganlar atardık, geri gelirdik.

BAŞKAN – Ne güzel vallahi, en güzelini yapıyormuşsunuz. Keşke şimdi de öyle yapsan Mahmut.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani, eğer siz benimle gelecekseniz...

BAŞKAN – Şimdi kürsüye yürüyorsun vicdansız.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Siz benimle gelecekseniz aynısını yine yaparız değerli hocam ama sloganlara adalet, eşitlik, özgürlük... Sizin zaten fitriyatınız içmek, hasret kalmışsınız içmeye. Gidin, için yahu! Yani, sizin hayatınız hakikaten içinize dert olmuş.

YAHYA AKMAN (Şanlıurfa) – Hâletiruhiyenin dışına çıkıyor biraz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – O size has olan bir hadise, yani sizler gizli gizli içiyorsunuz. Yani, medeni, uygar insanlar açık ortamda içiyor. Aslında asıl günah olan ne biliyor musunuz? Gizli, gizli, gizli.

YAHYA AKMAN (Şanlıurfa) – Yani, siz de öyle bir tasnif yaptınız ki...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Anladım, olsun ama haramı da yapmayın, hırsızlığı da yapmayın, yolsuzluğu da yapmayın. Görüyoruz son günlerde, çok fazla da koruyoruz.

Yani, burada netice itibarıyla toplantı ve gösteri yürüyüşü ani refleks olayları. Burada on beş günlük sürelerden geçiyor. Ya, arkadaşlar, Mavi Marmara olayında gemi gitti, orada eylemler başladı, Türkiye'nin her tarafında ani refleks olaylar başladı. Nasıl yapacaksınız siz bunu? Canlı bir örnek. Netice itibarıyla ani bir olay oluyor, Mediste ani bir karar çıkıyor, ani bir refleks. Madem biz "demokrasi" diyoruz, "hukuk devleti" diyoruz, ani reflekslere de bu toplumun hazırlıklı olması lazım. Yani, Süheyl Batum Hocamız çok doğru şey anlattı burada, 23, 24'üncü maddede mevcut olan düzenlemede eğer kanuna uygun bir vaziyette başlamışsa bunun sonradan yasa dışı hâle getirilmesini siz idarecilerin düzenleriyle sorumlu tutamazsınız, bu objektif bir sorumluluk. Burada eğer sonradan yasa dışı hâle düşüyorsa, çıkıyorsa, bunu yapması gereken kişi nedir? Kamu güvenlik kurumlarıdır, onların ilgilenmesi lazım.

Geliyoruz işin, yani aslında gene kurbanı olalım, keşke dinin gereklerini yerine yapsak, bu hırsızlık ve yolsuzlukların da imiğini, yüreğini, vesairesini çekebilsek bu sorunlar bitecek ama yine bu kesimin duygularını getirmiş olduğunuz 14'üncü maddeyle, yani Ceza Kanunu'nun 115'inci maddesiyle suistimal ediyorsunuz. Nedir burada? Mevcut olan düzenlemede bireysel düzenleme yok. Neden bireysel ihtiyacını hissettiniz? Uçakla gidiyorsunuz, seccadeyi çıkardı veyahut da siz doktorsunuz, o bölgede sadece ve sadece tek doktorsunuz -kadın doktorsunuz veya erkek doktorsunuz- gelen hasta karşı cinsten "Kardeşim, benim inancım gereği ben sana muayene olmak istemiyorum." veya "Ben seni muayene etmek istemiyorum." Ne yaparsınız? Veya seccadeyi çıkardı veyahut da bir başka yine

dinden “Dinimin gereği ben toplantı yapıyor... Ben bunu yapacağım.” denildi veya siz şehirlerarası seyahat ediyorsunuz “Vakit geldi, otobüsü durdur kardeşim. Ben inancımın gereğini yerine getireceğim, ibadetimi yapacağım.” dedi veya uçak hareket edecek... Ve, uçakla ilgili de Sayın Bal hemen burada biraz önce dedi ki, hakikaten böyle hadiseler biz sohbet ederken de yaşandı, yaşanmadı değil. Yani, bizim toplumumuzla ne sıkıntımız vardı, bireysel inancını yerine getirene kim bugüne kadar müdahale etti arkadaşlar? Böyle bir müdahale olmadı ki, böyle bir sorun da olmadı.

Yani, netice itibarıyla mümkün olduğunca temel hak ve özgürlükleri daraltacak vaziyete gidiliyor ki mesela Ceza Kanunu’nda –bilmiyorum, içimizde ceza hukukuyla ilgili uzman, bilirkişi kimse var mı, yok mu ama- geçmişteki 5237’de de var bazı kavramlar, hukuka aykırı kavramlar. Değerli Hocam, siz 2 anayasa hukuku hocamız...

BAŞKAN – Ali Bey var, savcımız var orada.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Savcımız da var ama keşke savcının dediğini yapsanız, savcının dediğini yapmıyorsunuz ki.

BAŞKAN – Savcı senden diye öyle söylüyorsun, savcı benden olsa demezsin.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Savcı benden değil. Bakın, ben şunu söyleyeyim: Savcı da, avukat da, hâkim de hukuk adamlarının ötekisi, benimkisi, seninkisi olmaması lazım. Bizim Allah’tan sonra adalete ve hukuka inanmamız lazım. Adalet, güçlünün adaleti, güçlünün hukuku olmamalı. Yani onun için benden senden kavramı, bu aniden çıktı bir kavram belki ağzınızdan ama...

Şimdi, değerli hocam, bu ceza hukukunda “hukuka aykırı” kavramı ceza hukukuna yabancı bir kavram. “Hukuka aykırı” kavramı nerelerde çok geçer? Borçlar hukukunun genel kavramları içerisinde geçer. Ne deriz biz? “Hukuka aykırı” kavramı çok geniş bir kavram. Siz buraya “hukuka aykırı” kavramını koyduğunuz zaman, yani bu “hukuka aykırı” kavramı 14’üncü maddede geçiyor, Toplantı ve Yürüyüş Yasası’nda geçiyor, yani birden fazla yerde geçiyor. “Hukuka aykırı” kavramını... Sizden istirham ediyorum, bunu mümkün... (Komisyon sıralarından karşılıklı konuşmalar)

Siz konuşurken sözünüzü kesmedim, birbirimize saygılı olursak mutlu olurum.

BAŞKAN – Tabii, tabii. Doğru.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Netice itibarıyla burada “hukuka aykırı” kavramı ne olur? Ceza hukukuna yabancı olur ve bu temel hak ve özgürlükleri daraltan bir kavram olur. Bunu buradan çıkarmamızda yarar var diye düşünüyorum.

Şimdi, burada yine nefret suçlarıyla ilgili mevcut olan 122’nci maddede “ve benzeri sebepler” kavramını niye çıkardınız? “Ve benzeri sebepler” kavramını çıkarmakla bunun alanını daralttınız, Sayın Ali Özgündüz Bey’in dediği gibi tahdidi olarak saydınız ve benzeri eylemleri suç olmaktan çıkardınız ve burada nefret ve ayrımcılık açısından da “ve benzeri sebepler” kavramları burada eskiye, yani daha doğrusu şu anda mevcut olan, yürürlükteki maddeyle bunu çıkarmakla temel hak ve özgürlüklerin alanını daralttınız. Bu açıdan bunu da şey yapmak lazım.

Gelelim, Sayın Bakan hep konuşmalarında bahsediyor son günlerde... Sayın Bakan, mevcut olan UYAP sisteminizde soruşturmanın gizliliği ilkesi uyarınca hiçbir cumhuriyet savcısı, hiçbir avukat, hiçbir soruşturma makamı içerisinde, yargı makamı içerisinde olan kişiler UYAP’taki sistem nedeniyle UYAP butonu soruşturma aşamasında olmadığı için o soruşturmaları kontrol etme şansına sahip değil. Niçin bu? Bunun da gerekçesi şu: Gerekçesi, bazı soruşturmalar gizli yürütüldüğü için o gizli olan soruşturmaların ifşa edilmemesi, gizliliğin ihlal edilmemesi için yapılmıştı ancak ne zaman ki kovuşturma aşamasına geçildikten sonra gizlilik aşaması sona eriyor, UYAP sisteminde gayet rahat kimin hakkında ne soruşturmalar yapılıyorsa bu görülebiliyor, bir.

İki, efendim, mevcut olan soruşturma -üç tane- niye birleştirildi? Ya, ben bunu tabii, emsal açısından değil ama peki, Ergenekon, Balyozda 22 tane iddianame, 22 tane soruşturma birleştirildi. Siz o dönemde de yine Hükûmettediniz. Biz hükûmette değildik ki, bunu sizler yaptınız, sizler geliştirdiniz, yani netice itibarıyla asıl sorgulanması gereken şu: Arkadaş, hırsızlık ve yolsuzluk, rüşvet, devletin düzeni, Osmanlı döneminde o kurulan düzeni o dönem bozan rüşvet ve yolsuzluktu, şu andaki de ülkemizi itibarsızlaştıran, siyaset kurumlarını itibarsızlaştıran olay rüşvet ve yolsuzluktur. Rüşvet ve yolsuzluğun üzerine gitmiyorsunuz, rüşvet ve yolsuzluğu soruşturmaya katılan savcı ve emniyet mensuplarının üzerine gidiyorsunuz. Onların günahı ne? Yani, netice itibarıyla burada ayıplanması gereken, dışlanması gereken “Bizim bu bakan arkadaşlarımız ve çocukları ya bu işe nasıl bulaşırlar, çok ayıp etmişler, Allah belalarını versin.” demeniz gerekirken, efendim diyorsunuz ki: “Yok efendim bize bir komplo kurulmuş.” E o zaman peki, bu arkadaşlarınız bu paraları götürmekle demek ki kendi içinizde siz komplo kurmuşsunuz, komplonuz sizin kendi içinizde. Burada böyle bir komplo... Dünyada hangi hükûmeti göstereceksiniz, 4 bakanı yolsuzluk ve rüşvete bulaşmış olan bir hükûmet göreceksiniz. Yani, milletin, diğer ülkelerdeki örnekleri biz gördüğümüz zaman...

BAŞKAN – Mahmut, toparlar mısınız?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bitiriyorum Değerli Hocam.

...çatı çöktüğü zaman bakanlar istifa ediyor, bizde efendim, rüşvet ve yolsuzluğa bulaşılıyor, yönetmelik değiştiriliyor. Amaç, mevcut olan soruşturma üstü kapatılsın diye, örtülsün diye savcı görevden alınıyor ve emniyet mensupları görevden alınıyor. Bu kirli bir düzendir, Hükümet kirli düzene alet olmuştur, kirli düzenin içerisinde bir parçasıdır bu Hükümet ve bu Hükümet şu anda gayrimeşru bir Hükümettir. Bu Hükümetin, “Demokrasi paketi” adı altında... Evet, güzel maddeler var ama bu soslu olan hükmü, HSYK’yı, siz Avrupa’da dolaşıp tüm örnekleri şu anda kütüphanede var, dünyadaki tüm HSYK’ları karşılaştırmışsınız, efendim mevcut olan HSYK’yı 12 Eylül 2010 tarihinde getirdiniz, şu anda tam tersini yapmaya çalışıyor. Bana, Allah rızası için -ben dün akşam çalıştım- bakanların, Adalet Bakanının HSYK’nın içerisindeki tek yetkili olduğu, tüm soruşturmada tek yetkili olan bana bir örnek gösterebilir misiniz?

Ben sabrınız için teşekkür ediyorum ama...

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Hocam siz hep kürsüde bana diyorsunuz ama sizden istirham ediyorum, öğretim üyesi olarak ve bilim adamı olarak...

BAŞKAN – Anayasa’yı açma.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bana iki şey diyorsunuz, bir: “Anayasayı açma.” İki: “Benim kitaplarımla yanıma gelme.”

Bir, ben Anayasa’yı da açacağım Hocam, kitaplarınızla da yanınıza geleceğim.

Sizin güzel bir kitabınız vardı, doktora tezinizdi, Üçdal Yayıncılıktan, “Kanun Hükmünde Kararname” Gayet rahat, 37’nci madde ne diyor İç Tüzük’ümüzün? “Tasarı veya tekliflerle kanun hükmünde kararnamelerin esas komisyonlara havale gününden itibaren en geç kırkbeş gün içinde sonuçlandırılması gerekir.” Kanun hükmünde kararnamelerin hepsi sizin şu anda Komisyonunuzda.

BAŞKAN – Kaç bin biliyor musun?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ve siz bir bilim adamı olarak...

BAŞKAN – Kaç bin olmuş?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – ...ve Anayasa’nın 81’inci maddesine göre Sayın Bal’ın bana vermiş olduğu cesaretin, edilen yemin uyarınca, bu Tüzük’ün ve Anayasa’nın 91’inci maddesinde yine, kanun hükmünde kararname öncelikle ve ivedilikle getirilmesi gerekir Meclis Genel Kuruluna diyor. Siz bunları niye getirmiyorsunuz? Bu toplumun vebali sizin boynunuzda diyeceğim ama...

BAŞKAN – De, de. Ne olur de.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – ...kıymıyorum size, yani sizin üzerinizde baskı varsa “Baskı var.” deyin. Biz bu baskıyı da kaldırırız Hocam, çünkü CHP varsa herkes için var.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ya, beni tahrik etme, ben baskıya boyun eğecek adam mıyım ya Mahmut, Allah aşkına?

Bak, bir: Şimdi, bu kararnameler konusunda yerden göğe kadar haklısın. 1978’den bu tarafa maalesef, rahmetli Ecevit’ten kalma kararnameler burada bekliyor, Hoca ne yapsın bunu Mahmut? Hangi birine baksın? Binlerce... Aşağı getirirsek o Meclis bir iş yapamaz, belki yapmasın istiyorsun, onu bilmiyorum yani...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – O Meclise sizler gelmiyorsunuz, dün kapattınız, inşallah bugün gelirsiniz.

BAŞKAN – Geleceğiz, geleceğiz tamam.

Şimdi...

BEDİİ SÜHEYL BATUM (Eskişehir) – En azından şuradaki Anayasa’ya aykırılıkları görmezden gelmeyeceğini umuyorum.

BAŞKAN – Bakacağız, bakacağız.

Şimdi, ikinci bir husus: Anayasa’dan bahsetmişken, bence arkadaşlarım eleştirilerini yapsın ama bir şeyi de unutmayalım. İki kural var 38’inci maddede “Ceza sorumluluğu şahsidir.” İki, “Suçluluğu hükmü sabit oluncaya kadar kimse suçlu sayılamaz.” Bunu da önemseyelim, önemseyelim bunu çünkü oluyor, yani yolsuzluk olmuştur, olabilir, birçok, eskiden de olmuş, bugün de oluyor, insan fitratında, maalesef yanlış yapmaya meyiletme denen bir dürtü de var, bazen bu fazla çalışabiliyor ama bunları da gözetirsek sanırım daha insafli davranmış oluruz diye düşünüyorum.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Biz kimseyi suçlu ilan etmiyoruz, sadece yargının önünü açın, yargıya müdahale etmeyin.

BAŞKAN – Anladım, anladım. Sözüm biraz Mahmut’a oldu, Mahmut çünkü biraz...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben, önünü açalım, kime dokunacaksa dokunsun...

BAŞKAN – Yo, dokunsun da Hükûmeti gayrimeşru hemen ilan ettin, kapattın, “Tasarıyı görüşmeyelim, filan.” dedin. Yok, yani biraz aşırı oldu, onu düzelttim dedim.

Peki, teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hukukun dışına çıkıyorsa Hükûmet gayrimeşrudur.

BAŞKAN – Ya, anladık da yani öyle bakmayacaksın her konuda.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Siz anayasa kitabınızda niye yazıyorsunuz öyle?

BAŞKAN – Öyle yazmadım, öyle bir şey yok. Nereden çıkarıyorsun?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Hatta, diyorsunuz ki: “Mevcut alanda hükûmet eğer kanun dışına çıkıyorsa, mevcut olan kurallara kendini bağlı saymıyorsa gayrimeşrudur.” Peki burada sayıyor mu, saymıyor mu?

BAŞKAN – Şimdi, o nerede yazıyor, onu bir getir üstünü altını okuyalım onun. Mutlaka orada bir şey vardır yani.

Evet, şimdi, söz sırası Nevzat Bey de.

Buyurun.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sayın Başkan, Sayın Başbakan Yardımcısı, Değerli Komisyon üyesi arkadaşlarım; ben de...

BAŞKAN – Adalet Bakanı...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Dilimiz alışmış, evet.

...Sayın Adalet Bakanı, ben de sözlerime hepinize saygılarımı sunarak başlamak istiyorum ve Sayın Bakana da yeni görevinde başarılar diliyorum.

Tabii, değerlendirmeye geçmeden önce, ben de, biraz önce tartışma konusu olan hususa kısa cümlelerle katkı vermek istiyorum.

Bu kanun hükmünde kararname, doğru, yıllardır bekletildi ve binlere ulaştı bu sayı ama bu Meclis uzlaştığı zaman Türk Ticaret Kanunu’nu ve Borçlar Kanunu’nu bir haftada çıkarabileceğini de gösterdi. Biz bu hususu İç Tüzük Uzlaşma Komisyonunda da görüştük, bundan sonra hiç olmazsa Anayasa’nın layıkıyla uygulanabilmesi için bugüne kadar çıkarılmış kanun hükmündeki kararlara toplu bir çözüm, toplu bir görüşme yöntemi geçici bir maddeyle konulabilir ama bundan sonrası için de bir süre getirilmesi gerekir diye söyledik.

Bir başka husus, suçsuzluk karinesi. Doğru, yani hakikaten, insanlar her türlü iddiayla karşı karşıya, ithamla karşı karşıya gelebilirler ama hukuk devletinde mutlaka sübut bulması gerekiyor insanların suçlu ilan edilebilmesi için. Ben de biraz önce Sayın Engin Alan Paşa’yı Sincan Cezaevinden ziyaretten geliyor. Yani ortaya konan birçok sahte delil ve abuk subuk yargılama yöntemleriyle şu anda cezaevinde yüzlerce, insanın yattığını da unutmadan... Yani, hukuk devletini sadece kendimiz için istemeyeceğiz, herkes için isteyeceğiz. Ben kendisine şunu sordum: “Ne kadar savunma hakkını kullanabildin?” “İki buçuk yıldır içerideyim, bir defa sadece iki dakika savunma yapabildim, bir defa da on beş dakikalık bir savunma hakkı verildi.” dedi, iki buçuk yıldır bu adam içeride.

Değerli Komisyon üyeleri, yani bu kanun gerçekten Komisyonumuza yeni geliyor ama gündemde, yaklaşık birkaç aydan beri tartışılıyor. Bütçe görüşmelerinin hemen öncesinde yanılmıyorsa Meclis Başkanlığına sunuldu, zaten bütçe görüşüldü, bütçe görüşülürken başka bir hususun görüşülmesi mümkün değildi, ondan sonra Meclis bir de ara verdi. Yani bu tasarı komisyonlarda görüşülme imkânı bulamadı. Meclis açıldı, hemen açılır açılmaz bu demokratikleşme paketinin Komisyona gelmiş olmasını da tabii bizim sorgulamamız lazım. Yani ben Milliyetçi Hareket Partisi milletvekili olarak soruyorum, nedir bu acele? Yani, binlerce insanın durumunu ilgilendirecek, hatta Türkiye Cumhuriyeti devletinin bütünlüğünü, milletin birliğini ilgilendirecek bir konunun millî iradenin tecelli ettiği Türkiye Büyük Millet Meclisinde böyle apar topar Anayasa Komisyonuna getirilmiş olmasını anlamakta zorlanıyorum.

Efendim, 17 Aralıktan sonra Türkiye’de tabii çok şey değişti. Yani bir kere gündemin birinci maddesine hırsızlık, yolsuzluk konusu geldi oturdu ve her gün, hiçbir hukuk devletinde görülmeyeceği bir biçimde yürütme-yargı savaşları başladı. Yani, gün geçmesin ki savcı Başbakanı, Başbakan savcıyı, HSYK Adalet Bakanlığını, Adalet Bakanlığı HSYK’yı suçlamadığı bir gün yaşayalım. Yani, şimdi bunun üzerine “demokratikleşme paketi” adı altında bir şey hemen gündeme sokuluyor. Zaten bunu Adalet ve Kalkınma Partisi çok sıkça deniyor, çok güzel, kimsenin itiraz edemeyeceği isimler altında gerçekten cumhuriyet, devlet ve millet bütünlüğü, birliği, kazanımları açısından sıkıntılı şeyler Meclisin önüne getiriliyor. Bir de madde sayısı çoğaltılıyor ki, aslında orada murat edilen birkaç madde o çok sayı içerisinde acaba gizlenebilir mi, şiddeti azaltılabilir mi? Yani, bunu birçok defa benzettik, yine benzetelim, acı bir

hapın millete yutturulması için etrafının şekerle kaplanması gibi bir şey bu. Yani “demokrasi”, “demokratikleşme paketi” diyoruz, yani ne demokrasisi, biz şu anda hukuk devletini tartışıyoruz. Hukuk devleti olmayan bir rejimin adı demokrasi olabilir mi? Yani, işte çıkıyorlar, “benim savcım”, yok, “benim polisim...” Devletın bütünlüğü Türkiye Cumhuriyeti kurulduğundan beri hiç bu kadar sıkıntıya girmedir. Yani, zaman zaman bu ülke siyasi çalkantılar yaşadı, krizler yaşadı, ekonomik krizler yaşadı ama bunun adını doğru koymak lazım, bugün yaşadığımız bir devlet krizidir. Yani, yasama, yürütme, yargı erkleri birbirine düşmüş âdeta saç saça, baş başa, efendim, hâkim, savcı neredeyse Hükûmeti, Hükûmet yargıyı hedef almış ve vatandaş bu kaos içerisinde beyni ambale olmuş bir biçimde gerçekleri aramakta ve siz bunun ismini âdeta bu milletle kafa bulur gibi “demokratikleşme paketi” adı altında Meclise getiriyorsunuz. Yani, hakikaten incelediğiniz zaman bu tasarı çok ciddi riskler içeriyor. Yani, özellikle Anayasa’nın başlangıçtaki hükümleri ciddi ciddi sorgulanıyor bu tasarıyla birlikte. Yani, kimse şunu diyemez: “Efendim eğitim herkesin hakkıdır.” Doğru, eğitim herkesin hakkıdır ama özellikle devleti bir arada tutan unsurlardan en önemlisi de dil birliğidir, siz şimdi bu eğitim konusuna böyle bir açılım getirerek dil birliğini de sorgular hâle geliyorsunuz. Ben çok açık konuşuyorum o bölgelerde görev yapan bir kardeşiniz olarak. Yani, şimdi bu özel okulda Türkçe dışında farklı başka bir dille eğitim görme hususunun önünü açtınız. Peki, buradan mezun olan adam Kürtçe eğitim veren bir üniversite isteyecek, o üniversiteyi bitirdikten sonra muhtemeldir ki Türkçesinde sıkıntı olacak. Batıda yaşayan mesela sizin gibi, bizim gibi insanlar Kürtçe bilmediği için doğuda görev alamayacaklar, bu sefer tepki olarak “Doğudaki insan batıya gelmesin.” denilecek, işte, bakın, bu, Türkiye’nin -Allah muhafaza- bütünlüğünün sorgulandığı andır. Yani illa sınır çizmek için elinle haritada oynamaya gerek yok, işte bu aslında çok tehlikeli bir sınırı işaret ediyor.

Onun dışında, bir sayın AKP milletvekili arkadaşımız, doğrudur tabii, kendi politikalarını övecek, “Bize gittiğimiz yerde teşekkür ediyorlar.” dedi, yani Sayın Bakana da başarılar dilerken. Bize de sizleri şikâyet ediyorlar. Yüzde 50 oy aldınız, yüzde 50’si de oy vermedi size. Bu kadar önemli bir konuda arkadaş, bu uzlaşmayı birlikte aramız gerekmiyor mu? Yani “Ben yüzde 50 oy aldım.” E, “Her şeyi yaparım.” Her şeyi yapamazsınız, her şeyi yaptığınız anda veya yapma gayretini ortaya koyduğunuz anda işte bir kutuplaşma başlıyor kendiliğinden. Şimdi, bir kere bu tasarinin içerisinde sadece Anayasa Komisyonunu ilgilendiren şeyler yok. Yani söyledim biraz önce, Millî Eğitimi ilgilendiriyor, mali hükümler içerdiği için Plan ve Bütçe Komisyonunu ilgilendiriyor, Adalet Komisyonunu ilgilendiriyor. Ben biraz önce arkadaşlardan da bilgi aldım, yani Meclis bütçeyi görüşürken âdeta, “Zamandan tasarruf edelim veya bir taşla iki kuş vuralım.” babından o arada tali komisyonlara gönderiliyor, muhtemelen bizim bu muhalefet etme gerekçemizi de elimizden almak için. Ondan sonra deniyor ki: “Tali komisyonlar görüşmedi bunu, cevap vermedi on gün içerisinde, Adalet Komisyonu da görüşmeyeceğini bildirdi.” Şimdi yani bu çok mu zor Meclis Başkanlığı olarak bu konuya müdahil olmak? Bu kadar önemli ve bu kadar farklı konuların bir tasarı içerisinde yer aldığı bir hususta bu komisyonların görüş bildirme zorunluluğu var ama belli ki birtakım yerlerde bu işi hızlandırmak adına “Siz görüşmeyeceksiniz. Siz de şöyle cevap vereceksiniz.” gibi birtakım baskılar yapılıyor. Yapılan baskılar millî iradeye yapılan baskılar, bunu çok iyi anlamamız lazım. Yani, bir de bunun ötesinde, buradaki arkadaşların çoğu bildiğim kadarıyla hukukçu. Yani, belki içimizde öğretmen olanlar, maliyeci olanlar da vardır ama yani burada özellikle bu millî eğitim hususunu, efendim mali hususları değerlendirecek uzman sıkıntısı da var. Yani, niye biz öbür komisyonlara, tali komisyonlara da gitsin istiyoruz? Uzman görüşleri de buna katkı versin. Uzman görüşleri de yok bunun içerisinde, uzman görüşleri olmadığı gibi, o komisyonlardaki görev almış muhalefet milletvekillerinin de katkısı yok, kendin çal, kendin oyna misali önümüze getirilmiş bir tasarı. Belli ki yerel seçimlere yönelik, tamamen sandığa mesaj vermek üzere veya birilerine verilmiş bir söz, bu sözü yerine getirmek üzere önümüze gelen bir tasarı. Özellikle ben tali komisyonların bu konuda kesinlikle görüş bildirmesini, yanıştan bu nokta itibarıyla da olsa geri dönülmesini ısrarla belirtmek istiyorum ve kesinlikle uzlaşmanın altını bir kere daha çizmek istiyorum. Yani Türkiye Cumhuriyeti devletini, milletin birliğini bu kadar yakından ilgilendiren bir hususta herkes eteğindeki taşı dökmeli ve herkes eleştirel anlamda, olumlu anlamda bu meseleye katkı vermelidir.

Bir de, tabii, 18 madde var. Bu 18 madde gerçekten esas komisyonda detaylı olarak ele alınamayacak kadar çok bir madde sayısı. Onun için özellikle bir alt komisyon kurulması ve bu alt komisyonun da çok detaylı bir biçimde bu meselelere eğilmesi gerektiğini bir kez de Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz hatırlatıyoruz. Çok fazla konuşmaya gerek yok, sabrınızı da zorlamayayım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, Nevzat Bey, bu, tabii, tali, esas komisyonla ilgili teorik olarak söylediklerine ben de katılıyorum ama uygulamada her zaman mümkün olmuyor.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Ne zaman mümkün oldu ki Başkanım? Her zaman bu şekilde bu tür sonuçla karşılaşıyoruz.

BAŞKAN – Eski yıllarda da böyle olmuş, belki “Eskisi yanlışla şimdi devam edelim.” dersin. O da doğru.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Suimisal emsal olmaz.

BAŞKAN – Şimdi diyor ki: Bir defa bizim bu tasarımı bakımından bu itirazı yerinde bulmuyorum. Şundan bulmuyorum: Bu tasarı bir hayli oldu bize geleli. On günlük süre 10 kez geçti çünkü on günlük süre var normalde, geçti.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Bütçe görüşülüyordu Sayın Başkanım, ondan sonra ara verilmişti Meclise.

BAŞKAN – Şimdi, dolayısıyla, “Tali komisyonların süresi içinde görüş bildirmemesi esas komisyonunun raporunun hazırlanmasına engel değildir.” diye bir de hüküm var bizi kurtaran.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Sizi kurtaran evet!

BAŞKAN – Yani hepimizi kurtaran, seni de kurtaran daha doğrusu.

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Yok, yok, buna ısrarla itiraz ediyorum.

BAŞKAN – Pekâlâ o da öyle.

Şimdi işin sonuna geldik Değerli arkadaşlar, İdris Şahin Bey’i de kısaca bir dinleyelim ve bu işin genel bölümünü burada bitirmiş olalım.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Sayın Başkanım, değerli arkadaşlar; ben de Sayın Bakanımıza yeni görevinde başarılar dileyerek sözlerime başlamak istiyorum.

Önümüzdeki tasarı, temel hak ve hürriyetlerin geliştirilmesi amacıyla çeşitli kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun tasarısı, geneli üzerinde bir kısım değerlendirmeler yapacağım ama kamuoyunda bilinen ismiyle “Demokratikleşme paketi” olarak ifade edilen bir tasarı. Öncelikle demokratikleşmenin bir süreç olduğunu ve ihtiyaçların sosyal ve siyasal olaylara da, günün koşullarına göre de sürekli olarak değişebildiği ve bu değişime de hükümetlerin her daim kayıtsız kalamayacaklarının bir göstergesi olarak bu somut tasarının önümüze geldiğini ifade etmek isterim.

Bizler AK PARTİ iktidarı olarak, 14 Ağustos 2001 tarihinde Afyon’dan yola çıktığımız tarihten bugüne her zaman demokratikleşme noktasında insanlarımızın fikir ve vüdan özgürlüğünün temel hak ve özgürlüklerinin genişletilmesi noktasında sürekli olarak adımlar atan ve bu adımları da milletimizin talepleri doğrultusunda şekillenen bir iktidar olduğumuzun da bilinmesini isterim. Bunu niçin söylüyorum? Sürekli olarak değerli üye arkadaşlarımız ve dışarıdan katılan milletvekillerimizin “AK PARTİ’nin söz verdiği yerler var, bu demokratikleşme paketindeki bahsi geçen hususlar da bu yüzden gündeme getiriliyor.” noktasında söylemleri var. Doğrudur, AK PARTİ’nin söz verdiği bir tek kurum var, o da milletimiz, milletimizin dışında asla ve asla kimseye söz vermiyoruz ve bu adımları atarken de her zaman...

S. NEVZAT KORKMAZ (Isparta) – Bu eğitim konusunda millete söz verdiniz mi hakikaten merak ediyorum.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – ...milletin talepleri konusunda hareket ediyoruz. Bizler sabırla sizleri yaklaşık iki buçuk saat, üç saat gibi bir süredir dinliyoruz ve özellikle şu hususun da bilinmesinin altını bir sefer daha çizerek ifade ediyorum: Her türlü eleştiriye açık olduğumuzu, bu kanunların yapım tekniğine dair yapmış olduğunuz eleştirileri de, esasına dair bütün eleştirileri sabırla dinlediğimizi ve buna dair de çözümleri hem Komisyonunda hem de Genel Kurul çalışmalarında harfiyen yerine getireceğimizin de bilinmesini özellikle ifade ediyoruz. Demin bir arkadaşımızın ifade ettiği gibi, aynı konu hakkında birkaç tane maddeden atıfla, 4 tane maddede düzenlenmiş, bunlar birleştirilebilir mi? Elbette ki değerlendirebilir, bunun bakılması lazım komisyonlardaki çalışmalarımız doğrultusunda.

Şimdi, bizden önce özellikle muhalefet partisi milletvekillerimizin iktidara yönelik atılan adımlara dair eleştirilerinin gerçeği yansıtmadığını, özellikle demokratikleşme adımları konusunda yapılan çalışmaların yeterince anlanmadığını görüyoruz.

FARUK BAL (Konya) – Onlara Bakan cevap verecek, siz milletvekilisiniz.

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Bu milletimiz 2002 yılından bu yana AK PARTİ’nin hangi konularda demokratikleşme noktasında adımlar attığını çok netliğiyle biliyor ve bunu her seferinde de sandıkta test ediyor. Bunu sadece milletimiz değil, şu masanın etrafındaki Parlamento muhabirlerine de sorduğumuzda 2002’den bu yana ne kadar çoklukta ve sıklıkta demokratikleşme paketlerinin huzurunuzda getirildiğinin de şahididirler. Dolayısıyla, Hükümeti oluşturan partimizin demokratikleşme konusunda attığı adımlarla milletimizin taleplerinin de örtüştüğünü bir şekilde daha ifade etmek istiyorum. Biz bu adımları atarken, özellikle bu hususun da altını kalın çizgilerle çizmemiz gerekiyor, 76 milyonun huzur ve refahı için attığımızı ve 780 bin metrekaare toprağın bölünmez bir bütün olduğunun tescili bakımından bu adımları atmanızın zorunluluk gerektirdiğini düşünerek atıyoruz ve insanımızın refahının ve yaşam

kalitesinin artırılması noktasında dün olduğu gibi, bugün yaptığımız demokratikleşme adımları gibi gelecekte de vatandaşımızın ihtiyaçları doğrultusunda adımlar atacağımızın da bilinmesinde özellikle fayda görüyorum.

Şimdi bu demokratikleşme adımları çerçevesinde huzurunuzda gelen tasarıda ifade edilen pek çok husus, AK PARTİ'nin son kongresinde yapmış olduğu 63 maddelik demokratikleşmeye dair hususların içerisinde yer alan maddeler. Bir kısmı, Yahya Bey'in de ifade ettiği gibi, idari yolla çözümlenebileceklerin büyük bir çoğunluğu çözümlenmiştir, şimdi yasayla düzenlenmesi gerekenler de bir şekliyle yasayla düzenlenecek hâle gelmektedir.

Seçim sistemiyle ilgili özellikle yüzde 3'lük barajla alakalı eleştirilerinize katılmak mümkün değil çünkü bir bütün olarak değerlendirdiğinizde Sayın Başbakanımızın açıklamış olduğu demokratikleşme paketinin içerisinde seçim sistemine dair düzenlemeler de vardı. Bunu kimlere özellikle konuşulması ve tartışılması noktasında teklifte bulundu? Muhalefet partilerimizin tamamına bu konuda 3 tane alternatif seçenek sunuldu fakat maalesef her şeyde olduğu gibi bu konuda da samimi taleplere karşılık maalesef cevap alamadık. Bugün itibarıyla yüzde 3'lük kısmını ve oranını değerlendirirken bunu bir bütün olarak değerlendirmenin uygun olacağını düşünüyorum.

Tasarının siyasal bir adım olarak egemenliğin parçalanmasına ve devlet gücünün bölünmesine yönelik bir adım olduğu noktasındaki ifadeyi de son derece sığ ve yersiz buluyoruz. Çünkü, biz şuna inanıyoruz ki; bu ülke demokratikleştikçe çok daha güçlenecek, insanlarımız birbiriyle çok daha farklı bir şekilde kaynaşacaktır. Bunun dışındaki bir düşünce bu ülkedeki gerçek ayrışmayı ortaya koyacaktır. Demokratikleşmeden, özgürleşmeden ve insanımızın hak ettiği yaşam standardını sunmaktan kimse korkmasın; bu ülke son derece güçlüdür. Aksi düşünce ülkemizin ve milletimizin geldiği gücün maalesef muhalefet partilerimizce görünemediğinin bir tezahürüdür.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Görüyoruz, görüyoruz!

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Ben burada yine söz olarak şunu ifade etmek istiyorum ki değerli Bakanımızın dün yapmış olduğu bir açıklamaya dair, elbette ki bunu Sayın Bakanımızın ifade edecektir ama ben şunu ifade edeyim ki paralel yapıyla alakalı vermiş olduğu örnek gerçekten çok fazla söze hacet kalmaksızın son dönemlerdeki, özellikle son haftalardaki ülkemizin durumunu en güzel şekilde özetlemektedir. Bu devlette elbette ki Hükümet erki olarak bütün tasarruf Hükümetindir, bunu kimse yadsıyamaz ve bunu bu şekilde de algılamalıdır.

Ben Genel Kurul saatinin gelmiş olması sebebiyle eleştirilerin büyük bir çoğunluğunu önümüzdeki toplantılarda da değerlendirip açıklayabileceğimizi düşünerek sözlerime son vermek istiyorum ve yapı...

Bir de Rıza Bey'in bir sözü: "Barışçı gösteriye müdahale etmeyin." dedi. Emin olun, bu ülkenin hiçbir güvenlik gücü barışçıl yapılan hiçbir gösteriye müdahale etmemektedir ve etmeyecektir.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Ya, Allah'tan korkun. Gezi Parkı'nda insanların başına çadırları yıktınız ya! Gezi Parkı direnişleri...

İDRİS ŞAHİN (Çankırı) – Ama, ülkemizde yapılan gösterilerin hangi şartlarda olduğunu gelir giderken gerek Kızılay'da gerek Taksim'de en güzel şekilde gördük, milletimiz de görmektedir, bunu da ifade etmek istiyorum.

ALİ ÖZGÜNDÜZ (İstanbul) – Gezi Parkı'nda gördük.

BAŞKAN - Peki.

Sayın Bakanım bir ilaveniz olacak mı, nasıl yapalım?

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – İzin verirsiniz...

BAŞKAN - Estağfurullah.

Buyurun.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Hem teşekkür etmek istiyorum bütün arkadaşlarıma iyi dileklerinden dolayı hem de pek çok değerlendirmeler maddeler üzerinde yapıldı, onları maddeler görüşülürken cevaplarsak daha isabetli olur. Hepsini değil ama sadece bir iki hususa değinmekte fayda görüyorum.

Bir tanesi benim tutuklamayla ilgili Genel Kurulda verdiğim önergeyle alakalı. Doğrudur, önergeyi ben verdim, imza bana aittir ve o zaman bu görüşmeler yapılırken cezaevinde tutuklu bulunan kişilere ilişkin Adalet Bakanlığı bir envanter çıkardı. Eğer bu yasa bu hâliyle çıkarsa, o zaman tahliye olacak kişiler, davalar, suçlar, bunlardır; bunlarla ilgili bu tahliyeler nasıl karşılanır değerlendirilmesi yapıldı. Ve o zaman o değerlendirmeler çerçevesinde geçici bir süre için de o olsa bu noktada bir düzenleme konma ihtiyacı olduğu ifade edildi ve biz bu çerçevede bunu verdik, bu bir.

İkincisi: Tutuklamayla ilgili konularda bizim yaptığımız düzenlemeler son derece önemlidir. Eski düzenlemede yedi sene ve daha üzeri hapis cezasını gerektiren suçlarda tutuklamada sınır yoktu, ilk defa bu alana sınır koyan biz olduk.

Üçüncüsü: Adli kontrolü alternatif bir tedbir olarak hukukumuzda önce koyduk, sonra da bunun üst sınırını kaldırdık. Ayrıca, tutuklamada her alanda tutuklama olmasın diye iki yıla kadar hapis cezasını gerektirenlerde tutuklama yasağı, ayrıca da bir katalog koyduk. Fakat uygulamada maalesef katalog da takdire bağlı bir husus olmasına rağmen uygulayıcılar sanki bu kataloğu zorunlu tutuklama gibi algıladılar ve uygulamalar farklı arzu edilmedik sonuçları doğurdu. Benim, ne dün ne de bugün ne de hiçbir zaman tutuklamanın uzunluğunu metheden, bunun doğru olduğunu söyleyen hiçbir açıklamam olmamıştır. Onu neden koyduğumuzu da ifade ettim, bu bir.

Dördüncüsü: Tabii, siyasi partilere üye olma şartlarıyla ilgili bu tasarı içerisinde bir düzenleme var. Esasında, bu düzenleme değerli üyelerin değerlendirmelerinde ifade ettikleri sonuçları ne kadar ortaya koyuyor, koymuyor benim bu değerlendirmemle beraber değerlendirilirse isabetli olur. Siyasi Partiler Yasası'ndaki 11'inci maddenin ikinci fıkrasının (b) bendi yürürlükten kaldırılıyor, burada bazı suçlar, bazı yasak nedenleri sayılıyor.

Şimdi, bizim mevcut hukukumuzda şu andaki durum nedir diye baktığımızda, esasında, "memnu hakların iadesi" diye bir müessesemiz var. Kişi hangi suçtan ceza alırsa alsın –eski hukuk için söylüyorum- bu memnu hakların iadesi müessesesinin uygulanması hâlinde siyaset yasağı ortadan kalkmakta ve bu çerçevede siyasi partilere üye olma, seçilme dâhil bütün haklarını kullanabilmekte. İlanihaye bir siyaset yasağı yok. Tabii, bunun için de üç yıl -şu andaki yasada- iyi hâlli geçmiş olması ve mahkemeden bir karar alması gerekiyor ve bu çerçevede, bu kapsamda olanlar da siyaset yapabiliyorlar. Nitekim, geçmişte cezası infaz edilmiş, hâlen Parlamentoda olan veya geçmişte Parlamentoda bu anlamda bulunmuş, partilerde siyaset yapan pek çok değerli siyasetçi de vardır.

İkincisi: Yeni Ceza Kanunu'muzun ortaya koyduğu sisteme de iyi bakmak lazım. Ceza Kanunu'muzun 53'üncü maddesi, cezaların infazı ve hak yoksunluklarıyla ilgili yeni bir sistem ortaya koydu, o da şudur.

FARUK BAL (Konya) – Medeni Kanun'da var Sayın Bakan, ben onu biliyorum Medeni Kanun'da var.

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Faruk Bey, izin verirsiniz... Ben dinledim, takdir tabii heyetin.

Burada çok açık bir şekilde "Kişi kasten işlemiş olduğu suçun dolaylı hapis cezasının mahkûmiyetinin kanuni sonucu olarak..." diyor, orada birtakım hak yoksunlukları sayılıyor ve bunların içerisinde siyasi hakları kullanmak, Türkiye Büyük Millet Meclisine üye olmak, vesaire haklar sayılıyor.

Ve ikinci fıkrasında da diyor ki: "Kişi, işlemiş bulunduğu suç dolayısıyla mahkûm olduğu hapis cezasının infazı tamamlanıncaya kadar bu hakları kullanamaz." Dolayısıyla, infaz süresince hak yoksunlukları devam ediyor, infaz bittikten sonra memnu hakların iadesi yoluna gitme ihtiyacı doğmaksınız herkes bu hakları kullanabiliyor. Bunun ana amacı da, hapiste cezasını çeken insanlarımızın haptiden çıktıktan sonra da yeryüzünün bir hapishaneye dönüşmemesi içindir. Cezasını kanun tayin etmiş, mahkeme vermiş, cezası infaz edilmiş, artık toplumun içine karışmalı, siyaset yapma, çalışma haklarını kullanma konusunda bunlara ayrı bir sınır ve sınırlama konulmaması lazım geldiğine ilişkin ortak bir kanaat olduğundan dolayı böyle bir adım atıldı, bu doğru bir adımdır. Siz birine yirmi yıl verdiniz, çekti cezasını, "Kardeşim, bir yıl sene de siyaset yapma." demek, toplumun içine sokmamak, haklarını kullanmasını engellemek, onu başka suçlara, başka yanlışları işlemeye mecbur etmek gibi başka olumsuz sonuçlar da çıkarabilir. Cezasını çeken insanlar diğer insanlar gibi toplumun içinde yerini almalı, siyasette yerini almalı, başka yerlerde de çalışabilmelidir. Bizim eski sistemimizle yeni sistemimiz arasındaki fark budur.

Ayrıca, milletvekili seçilme yeterliliğini düzenleyen Anayasa'nın 76'ncı maddesi gayet açıktır. Bu maddede de kimlerin seçilebileceği çok açık, net bir şekilde değerlendirilmektedir. O yüzden, bu, siyasi partilere üye olma hakları bakımından bir genişleme getirmekte ve cezası infaz edilen kişilerin infazdan sonra da dışarıda ceza çekmelerine yol açan bir uygulamaya son verilmektedir. Burada üç yıl beklemeksizin bu hakları kullanacaktır. Yoksa, üç yıl bekleddikten sonra zaten hakların iadesi yoluyla bunu yine kullanıyor, hukuk dünyamıza üç yıl beklemeden bu hakları kullanmasının önünü açıyoruz, bir imkân veriyoruz. O açıdan da bunun eleştirilerde ifade ettiği gibi olumsuz sonuçlar doğurmayacağı konusunda bir kanaatim olduğunu özellikle ifade etmek isterim.

Tabii, farklı dil ve lehçelerde eğitim konusuyla alakalı, Anayasa'ya aykırılık iddiası dile getirildi burada. Bizim kanunlarımızda da var, geçmişte yaptığımız düzenlemeler de var, farklı dil ve lehçeler yabancı dil olarak kabul edilmiyor, biz öyle kabul etmiyoruz. Türkiye'de konuşulan diller yabancı diller değil, bu ülkenin bir zenginliğidir. Farklı dil ve lehçelerde konuşan vatandaşlarımızın kendi dillerini konuşmaları onların doğal bir hakkıdır, öyle görüyoruz, yabancı bir dil gibi muamele etmiyoruz,

etmemiz de doğru değildir. Bu ülkenin bir zenginliğidir, bu zenginliği korumak da devlet olarak hepimizin vazifesidir diye düşünüyorum.

Diğer tartışmalara maddeler geldiği zaman maddeler üzerinde cevaplar vereceğimi ifade ediyor, bu süreçte değerli Komisyon üyelerimizin yaptıkları eleştiri ve katkılardan dolayı tekrar çok çok teşekkür ediyorum. Maddelerde görüşlerimizi detaylıca ayrıca arz edeceğim.

BAŞKAN - Ben de teşekkür ederim.

Şimdi, Sayın Bakanım, bu eleştirileri ben dinledim, sizler de dinlediniz. Elimde 6-7 adet daha önce verilmiş teklifler var bu konuda, değişik maddelerde ama tasarının içeriyle ilgili olarak farklı maddeleri ihtiva ediyor, devlet yardımı, farklı dil ve lehçe gibi veya buna benzer şeyler.

Şimdi, bunları da dikkate alacak şekilde bir alt komisyon kurulmasını ben arzu ederim. Sizin açınızdan bir...

ADALET BAKANI BEKİR BOZDAĞ (Yozgat) – Efendim takdir heyetindir.

BAŞKAN - Peki o zaman.

Alt komisyona havalesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İsimleri de şey yapalım... İdris Şahin, Mustafa Hamarat, İsmail Aydın, Ali Özgündüz, Faruk Bal, Nevzat Korkmaz. Bu arkadaşlarımız birkaç dakikalığına burada kalırlarsa... Bir haftalık bir süre içerisinde inşallah herhâlde bir metin çıkarırlar.

Çok teşekkür ediyorum.

Tekrar görüşmek üzere toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati : 14.11